

Pielikums
Ministru kabineta
2006.gada 22.maija
rīkojumam Nr.359

Vides ministrijas darbības stratēģija

2007. - 2009.gadam

Rīga, 2006

Satura rādītājs

IEVADS	4
1. INFORMATĪVĀ DAĻA.....	5
1.1. MINISTRIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN DARBĪBAS PILNVAROJUMS.....	5
1.2. MINISTRIJAS DARBĪBAS VIDES UN DARBĪBAS SPĒJU IZVĒRTĒJUMS.....	5
1.3. MINISTRIJAS GALVENIE UZDEVUMI, DARBĪBAS VIRZIENI UN PASĀKUMI.....	10
1.3.1. Nepieciešamās funkcionālās izmaiņas Vides ministrijas centrālajā aparātā stratēģijas īstenošanai	11
1.3.2. Nepieciešamās funkcionālās izmaiņas Vides ministrijas padoto institūciju sistēmā stratēģijas īstenošanai	13
1.3.3. Darbības stratēģijas kopējie novērtēšanas rādītāji.....	14
2. STRATĒGIJAS PROGRAMMU DAĻA.....	16
2.1. NOZARU VADĪBA.....	16
2.1.1. Situācijas raksturojums	16
2.1.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā	17
2.1.3. Programmas mērķi.....	17
2.1.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	18
2.1.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam.....	19
2.1.6. Jaunās politikas iniciatīvas	22
2.1.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	25
2.1.8. Programmas finansējums	26
2.2. VIDES POLITIKAS ĪSTENOŠANA.....	28
2.2.1. Situācijas raksturojums	28
2.2.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā	28
2.2.3. Programmas mērķi.....	29
2.2.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	29
2.2.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam.....	30
2.2.6. Jaunās politikas iniciatīvas	40
2.2.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	45
2.2.8. Programmas finansējums	45
2.3. DABAS AIZSARDZĪBA.....	48
2.3.1. Situācijas raksturojums	48
2.3.2. Plānotās izmaiņas.....	49
2.3.3. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā	51
2.3.4. Programmas mērķi.....	52
2.3.5. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	52
2.3.6. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam.....	53
2.3.7. Jaunās politikas iniciatīvas	56
2.3.8. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	58
2.3.9. Programmas finansējums	58
2.4. RADIĀCIJAS DROŠĪBA UN BĪSTAMO ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	60
2.4.1. Situācijas raksturojums	60
2.4.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā	61
2.4.3. Programmas mērķi.....	61
2.4.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	61
2.4.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam.....	62
2.4.6. Jaunās politikas iniciatīvas	65
2.4.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	70
2.4.8. Programmas finansējums	70
2.5. VIDES INFORMATĪVAIS NODROŠINĀJUMS.....	72
2.5.1. Situācijas raksturojums	72
2.5.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā	73
2.5.3. Programmas mērķi.....	73
2.5.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	73
2.5.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam.....	75
2.5.6. Jaunās politikas iniciatīvas	81
2.5.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	86
2.5.8. Programmas finansējums	86

2.6. EIROPAS SAVIENĪBAS UN STARPTAUTISKĀ FINANSĒJUMA KOORDINĀCIJA.....	89
2.6.1. Situācijas raksturojums	89
2.6.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā	89
2.6.3. Programmas mērķi.....	90
2.6.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	90
2.6.5. Jaunās politikas iniciatīvas	91
2.6.6. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	93
2.6.7. Programmas finansējums	94
2.7. VIDES AIZSARDZĪBAS FONDS.....	96
2.7.1. Situācijas raksturojums	96
2.7.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā.....	96
2.7.3. Programmas mērķi.....	96
2.7.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	96
2.7.5. Jaunās politikas iniciatīvas	98
2.7.6. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	99
2.7.7. Programmas finansējums	99
2.8. KLIMATS UN ATJAUNOJAMIE ENERGORESURSI.....	100
2.8.1. Situācijas raksturojums	100
2.8.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā.....	100
2.8.3. Programmas mērķi.....	101
2.8.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam.....	101
2.8.5. Jaunās politikas iniciatīvas	101
2.8.6. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma.....	102
2.8.7. Programmas finansējums	102
3. STRATĒGIJAS PIELIKUMI.....	103
3.1. VISU PROGRAMMU ĪSTENOŠANAI NEPIECIEŠAMO JAUNO POLITIKAS INICIATĪVU SARAKSTS PRIORITĀRĀ SECĪBĀ	103
3.2. VISU PROGRAMMU IEVIEŠANAI IZSTRĀDĀJAMO GALVENO NORMATĪVO AKTU PROJEKTU UN POLITIKAS DOKUMENTU PROJEKTU SARAKSTS	105

Ievads

Vides ministrijas (VIDM) darbības stratēģija 2007.-2009. gadam ir ministrijas vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurš ietver VIDM kompetencē esošo politikas plānošanas dokumentos noteiktos mērķus un ir balstīts uz VIDM nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem.

Šī ir atjaunotā koriģētā ministrijas darbības stratēģija, kura ietver iepriekšējā stratēģijā (2005. – 2007. gadam) noteiktos vidēja termiņa mērķus un rīcības to sasniegšanai.

VIDM darbības stratēģija pamatojas uz Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnēs un Nacionālajā vides politikas plānā (2004 – 2008) noteiktajām prioritātēm un ietver mehānismus šo prioritāšu īstenošanai.

VIDM darbības stratēģijas izstrāde ir veikta ar mērķi uzlabot vidēja termiņa budžeta plānošanas procesu, tieši saistot politikas plānošanas dokumentus, pasākumus to ieviešanai ar pieejamo un nepieciešamo budžeta finansējumu. Katru gadu VIDM stratēģija tiek koriģēta budžeta plānošanas procesa ietvaros.

Stratēģija ietver 3-5 gadu vidēja termiņa mērķus, 2007. gada mērķus un rīcības plānu tā izpildei. Rīcības plāns un tam attiecinātais budžets ir veidots pēc budžeta programmu principa. Katrai budžeta programmai tiek noteikti rezultatīvie rādītāji. Budžeta programmas ir sagatavotas, lai uzlabotu valsts budžeta līdzekļu pārskatāmību un novērstu dublēšanos to izlietošanā, kā arī nodrošinātu valsts budžeta resursu efektīvu, koordinētu izmantošanu ministrijas mērķu sasniegšanai. 2007.-2009. gadam ministrijas budžets plānots no astoņām programmām. No 2007. gada plānots izdalīt atsevišķu budžeta programmu „Klimats un atjaunojamie energoresursi”.

Nemot vērā iestāšanos Eiropas Savienībā (ES), no ES nosacījumiem izrietošās papildus prasības un funkcijas, kā arī arvien pieaugošu sabiedrības interesi par vides jautājumiem un sabiedrības prasību nodrošināt dzīvi nepiesārņotā vidē un tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību vides jomā, nepieciešams nodrošināt arvien jaunu funkciju izpildi, kas prasa papildus administratīvos un finanšu resursus. Šis stratēģiskais plāns nosaka vidēja termiņa prioritātes, kā arī pasākumus finanšu resursu optimālākam izlietojumam.

1. Informatīvā daļa

1.1. Ministrijas darbības mērķi un darbības pilnvarojums

Vides ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde vides aizsardzības nozarē, kas ietver vides aizsardzību, dabas aizsardzību, klimata pārmaiņu novēršanu, dabas resursu saglabāšanas un racionālas izmantošanas, radiācijas drošības un kodoldrošības, meteoroloģijas un zemes dzīļu izmantošanas apakšnozares.

Vides ministrija izstrādā valsts vides politiku, kā arī organizē un koordinē vides politikas īstenošanu un vides politikas principu iekļaušanu citu nozaru politikas dokumentos. Šo funkciju izpildes nodrošināšanai ministrija izstrādā normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu (konceptiju, programmu, plānu) projektus un sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem projektiem, pārstāv valsts intereses ārvalstu un starptautiskajās institūcijās, kā arī informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību. Vides ministrija atbild par nacionālo pozīciju izstrādi un aizstāvēšanu vides jomā Eiropas Savienības institūcijās.

Vides ministrija un tās padotās institūcijas, izmantojot atļauju sistēmu, nodrošina vides aizsardzības prasību noteikšanu konkrētām piesārņojošām darbībām, veic vides prasību ieviešanas kontroli (inspekciju), kā arī nodrošina īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu. Vides ministrija nodrošina vides stāvokļa monitoringu un informācijas par vides stāvokli nodrošināšanu sabiedrībai, kā arī starptautiskajām organizācijām.

Vides ministrijas darbības jomu raksturo pastāvīgi pieaugošs funkciju apjoms, ko nosaka gan pievienošanās Eiropas Savienībai, gan arī pieaugošā sabiedrības interese par vides jautājumiem.

Darbības virsmērķis (misijas definējums)

Vides ministrijas darbības virsmērķis ir **nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē**, īstenojot ilgtspējīgu attīstību, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.

Atbilstoši Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņem un Eiropas Savienības Lisabonas stratēģijai nepieciešams nodrošināt valsts ekonomisko attīstību vienlaikus ar sociālās jomas attīstību un vides prasību nodrošināšanu.

1.2. Ministrijas darbības vides un darbības spēju izvērtējums

Vides ministrijas darbības vidi ietekmē gan ārējie, gan iekšējie faktori. Latvijas līdzdalība Eiropas Savienībā nosaka gan arvien pieaugošas vides prasības, gan arī arvien pieaugošas iespējas Latvijai ietekmēt starptautiskos vides procesus.

Latvijas iekšējie faktori:

- pieaugot ekonomiskai labklājībai, ievērojama daļa Latvijas sabiedrības locekļu līdzīgi kā bagātākajās valstīs pieņem pārtēriņa filozofiju un sāk patērēt ievērojami vairāk dabas resursu un sabiedrisko pakalpojumu, nekā nepieciešams, kā arī palielinās saražoto atkritumu daudzums;
- lielas reģionālās atšķirības iedzīvotāju blīvuma ziņā, slodzes ziņā uz vidi, iedzīvotāju ienākumos, kā arī praktiskajā projektu vadīšanas pieredzē;

- pieaugoša sabiedrības interese par vides jautājumiem, prasība pēc sakārtotas un līdzsvarotas vides, nevalstisko organizāciju ietekme;
- pieaugoša transporta ietekme uz vides, īpaši gaisa, kvalitāti;
- pakāpeniski pieaugoša lauksaimniecības un atsevišķos gadījumos arī rūpniecības ietekme uz vidi, kaut arī kopējais šīs ietekmes līmenis pagaidām ir salīdzinoši zems;
- vides piesārņojuma ietekme uz cilvēka veselību;
- ekonomisko interešu lobēšana, dažkārt nerēķinoties ar vides prasībām.

Ārējie faktori:

- dalība Eiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO), pieaugošas vides prasības;
- Eiropas Savienības tirgus pozitīvā ietekme uz Latvijas komersantu vides jautājumu sakārtošanu;
- starptautisko vides saistību ietekme;
- starptautiskās vides prasību nepietiekamā ieviešana Latvijas kaimiņvalstīs ārpus ES;
- starptautiskās tendences ilgtspējīgas attīstības jomā, vides prasību integrēšana citos sektoros;
- pārrobežu piesārņojuma ietekme;
- klimata pārmaiņu ietekme.

Nozīmīgākās problēmas un riski:

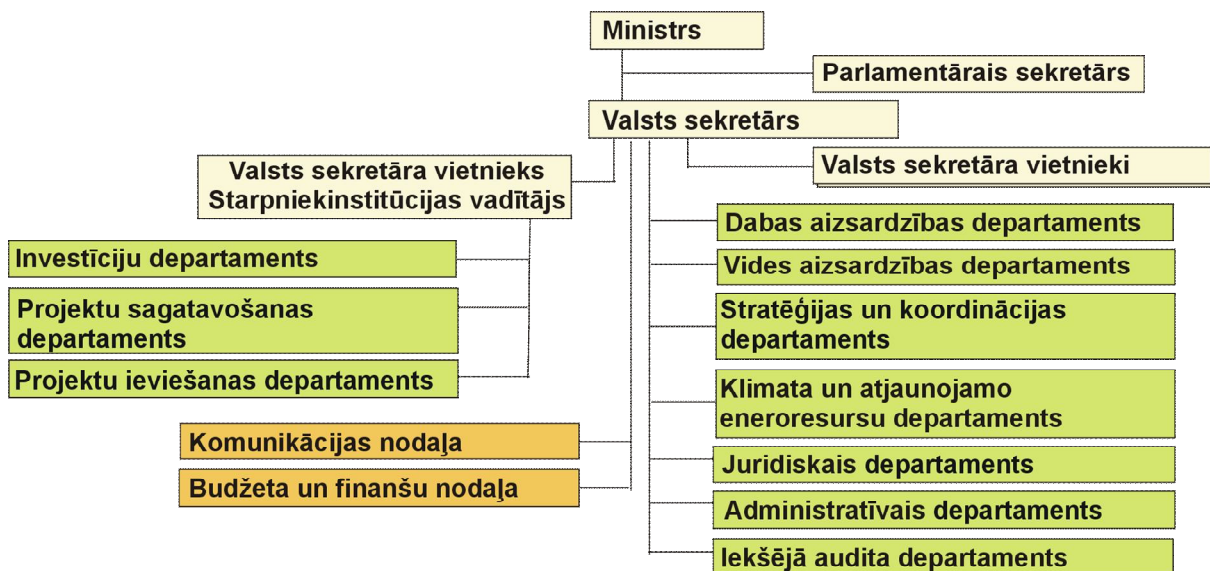
- rūpniecisko un transporta avāriju riski, tai skaitā, pārrobežu, nav pietiekamas atbildības par videi nodarīto kaitējumu;
- finansējuma un administratīvās kapacitātes trūkuma dēļ nav pilnā apjomā nodrošināta Eiropas Savienības nosacījumu izpilde, tādēļ pastāv risks valstij zaudēt Eiropas Savienības tiesā, tai skaitā attiecībā uz obligāto vides monitoringa prasību neizpildi, kā arī ES un Latvijas normatīvajos aktos noteikto mērķu (piemēram, atkritumu pārstrādē) neizpildi;
- vides prasības pieaug ievērojami straujāk kā administratīvā kapacitāte, kā rezultātā ir nepilnīga kontrole un rodas administratīvie šķēršļi;
- nepieciešamība kompensēt dabas aizsardzības prasību rezultātā radušos saimnieciskās darbības ierobežojumus, kam nav nodrošināts finansējums;
- aizsargājamās teritorijas un aizsargjoslas nepietiekami ietvertas teritorijas plānošanā, tādēļ šādās teritorijās tiek plānota un īstenota teritorijas izveidošanas mērķim neatbilstoša attīstība;
- nepietiekama būvniecības procesa kontrole noved pie projektam neatbilstošu vai nepabeigtu būvju ekspluatācijas, kas savukārt rada projektā neparedzētas vides problēmas.

Iespējas:

- izveidota funkcionējoša vides normatīvo aktu un institucionālā sistēma, pamatā pārņemtas ES prasības;
- Latvijai ir iespējams ietekmēt ES normatīvo aktu turpmāko attīstību;
- pakāpeniski tiek ieviesta integrēta pieeja piesārņojuma novēršanā un kontrolē, kā arī ūdens resursu apsaimniekošanā;
- izveidots īpaši aizsargājamo teritoriju, arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo teritoriju tīkls;
- nodrošinātas arvien pieaugošas sabiedrības līdzdalības iespējas lēmumu pieņemšanā vides jomā.

Ministrijas līdzšinējās darbības un administratīvo spēju novērtējums

Ministrijā šobrīd ir desmit departamenti un divas patstāvīgās nodaļas (skatīt 1. attēlu). Vides aizsardzības, Dabas aizsardzības, Klimata un atjaunojamo energoresursu, Investīciju, Projektu sagatavošanas, un Projektu ieviešanas departamenti atbild par konkrētām jomām vai sektoriem. Savukārt, pārējie departamenti - Stratēģijas un koordinācijas, Iekšējā audita, Juridiskais un Administratīvais departamenti, tāpat kā Budžeta un finanšu nodaļa un Komunikācijas nodaļa nodrošina ministrijas darbību kopumā.

1. attēls Vides ministrijas centrālā aparāta struktūra.

Vides ministrijas padotībā esošās iestādes (skatīt 2. attēlu) realizē valsts politiku un normatīvo aktu prasības visās ministrijas kompetences jomās.

2. attēls Vides ministrijas padotās institūcijas.

Pēdējo gadu laikā ir veiktas vairākas būtiskas ministrijas struktūrvienību un iestāžu reorganizācijas.

Ņemot vērā pieaugošo jaunu normatīvo aktu izstrādes apjomu klimata pārmaiņu jomā, kā arī šīs jomas tiešo saistību ar politikas veidošanu atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanai un nepieciešamību veidot kapacitāti efektīvai Kioto elastīgo mehānismu ieviešanai, ar 2004.gada 1.oktobri ir izveidota jauna Vides ministrijas struktūrvienība **Klimata un atjaunojamo energoresursu departaments**, kuru veido **Klimata politikas un Pilotprojektu ieviešanas nodaļas**. Viens no šī departamenta uzdevumiem ir arī integrēt vides prasības enerģētikas politikas dokumentos un normatīvajos aktos.

Lai uzlabotu ministrijas komunikācijas darbu, ar 2004.gada 1.oktobri ir izveidota jauna **Komunikācijas nodaļa**. Tas tika veikts saskaņā ar Valdības komunikācijas politikas pamatnostādņēm, lai nodrošinātu, ka katrā politikas veidošanas posmā - no politikas izstrādāšanas līdz pat tās ieviešanas novērtēšanai - tiek aktīvi veidota sadarbība ar sabiedrību.

Lai efektīvāk un racionālāk izmantotu ministrijas resursus un ņemot vērā līdzīgās funkcijas, Ārējo sakaru nodaļa (izņemot darbiniekus, kas atbild par komunikāciju ar plašsaziņas līdzekļiem) ar 2004.gada 1.oktobri tika pievienota Stratēģijas un koordinācijas departamentam, izveidojot jaunu **ES lietu un ārlietu nodaļu**.

Tāpat, lai nākotnē veiksmīgi varētu turpināt pielietot jau izveidotos un attīstīt ekonomiskos instrumentus (piemēram, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu) jaunās jomās, ar 2004.gada 1.oktobri Vides aizsardzības departamentā ir izveidota jauna **Atkritumu apsaimniekošanas nodaļa**. Lai uzlabotu ministrijas darbu ūdens resursu aizsardzības jomā, ar 2005. gada 15. aprīli izveidota Vides aizsardzības departamenta **Ūdens resursu nodaļa**.

Ar 2005. gada 1. janvāri reorganizētas un darbu ir uzsākušas vairākas jaunas Vides ministrijas padotās institūcijas – **Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra (LVĢMA), Valsts vides dienests (VVD), Vides pārraudzības valsts birojs (VPVB) un Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra (BAPA)**.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 29. septembra rīkojumu Nr. 713 „Par valsts aģentūras "Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra", Latvijas Vides aģentūras un Valsts ģeoloģijas dienesta reorganizāciju un valsts aģentūras "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra" izveidošanu”, ar 2005. gada 1.janvārī darbu uzsākusi valsts aģentūra - **Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra**, kas izveidota, apvienojot Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūru, Latvijas Vides aģentūru un Valsts Ģeoloģijas dienestu. Lai gan funkcijas, ko šīs organizācijas līdz šim veica, bija satura ziņā atšķirīgas, tomēr no izpildes viedokļa tās bija identiskas. Tāpēc, veicot reorganizāciju, ir pamats uzskatīt, ka apvienošanas rezultātā tiks panākta nozīmīga valsts budžeta līdzekļu ekonomija un ieguvēja būs gan valsts, gan sabiedrība. Aģentūras galvenais uzdevums ir nodrošināt ar nepieciešamo informāciju sabiedrību, tautsaimniecības nozares, valsts pārvaldes institūcijas, kā arī Latviju kā ES dalībvalsti tās starptautisko saistību izpildei.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 29. septembra rīkojumu Nr. 714 "Par Vides valsts inspekcijas, Jūras vides pārvaldes un reģionālo vides pārvalžu reorganizāciju un Valsts vides dienesta izveidošanu" no 2005. gada 1. janvāra darbu uzsācis **Valsts vides dienests**, kas izveidots apvienojot Vides valsts inspekciju, Jūras vides pārvaldi un 8 reģionālās vides pārvaldes. Dienesta darbības mērķis ir nodrošināt, lai tiktu ievēroti normatīvie akti vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas jomā, kā arī veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu. Apvienošanas rezultātā panākta valsts budžeta līdzekļu ekonomija un optimizējot darbu, samazināts administratīvo darbinieku skaits, taču vairāk līdzekļu līdz ar to iespējams veltīt tiešo funkciju – atļauju izsniegšanai, inspekciju veikšanai.

Saskaņā ar 2004. gada 23. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 969 "Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumos Nr.4 "Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja nolikums", ar 2005. gada 1. janvāri Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja nosaukums tika mainīts uz **Vides pārraudzības valsts birojs**. Nosaukuma maiņa bija nepieciešama, lai precīzāk atspoguļotu iestādes veicamās funkcijas, kas ar 2005.gada 1.janvāri paplašinātas saskaņā ar grozījumiem likumā "Par vides aizsardzību", likumā "Par zemes dzīlēm". Proti, turpmāk birojs būs augstākā iestāde, kurā varēs apstrīdēt Valsts vides dienesta, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrāciju, kā arī valsts aģentūras "Latvijas Vides un meteoroloģijas aģentūra" amatpersonu izdotos administratīvos aktus.

Saskaņā ar 2004. gada 23. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 968, ar 2005.gada 1.janvāri izveidota **Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra**. Tā izveidota, agrākajai Vides ministrijas padotībā esošajai Radioaktīvo atkritumu pārvaldības valsts aģentūrai nosakot jaunas funkcijas, kas saistītas ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanas valsts infrastruktūras objektu uzturēšanu.

No 2005.gada 1. janvāra par kapitālsabiedrībām pārveidotas komercsabiedrības, kurās Vides ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja – Vides projekti un Vides investīciju fonds.

Līdzšinējie būtiskākie sasniegumi:

- 1) nodrošināta laba vides kvalitāte un bioloģiskā daudzveidība valstī kopumā;
- 2) izstrādāti normatīvie akti visās nozīmīgākajās vides jomās;
- 3) pabeigta normatīvo aktu saskaņošana ar ES līdzšinējām prasībām;
- 4) ilgāku laiku sekmīgi tiek pielietoti vides ekonomiskie instrumenti, dabas resursu nodoklis, subsīdiju sistēma, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēma;
- 5) sarunās ar ES nodrošināti pārejas periodi nozīmīgākajās jomās, kurās ES prasības nevar ieviest nekavējoties;
- 6) izveidota vides institucionālā sistēma, kuras uzdevums ir nodrošināt kontroles, pārraudzības un monitoringa funkcijas;
- 7) uzlabots vides informācijas nodrošinājums sabiedrībai, tai skaitā regulāri atjaunojot aktuālo informāciju Internetā;
- 8) Latvija ir iesaistījiesies starptautiskajā aprītē vides jomā;
- 9) nodrošināta ES līdzekļu piesaiste;
- 10) tiek koordinēta infrastruktūras projektu īstenošana pilsētu notekūdeņu, dzeramā ūdens un atkritumu jomās, daudzviet jau nodrošinot dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanu un piesārņojuma samazināšanu;
- 11) izveidots īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkls;
- 12) Latvijai ir vieni no labākajiem rezultātiem visu Eiropas Savienības valstu vidū vides informācijas nodrošināšanā Eiropas Vides aģentūrai.

Problēmas un risinājumi:

Nr. p.k	Problēmas	Risinājumi
1	Nepietiekama institucionālā kapacitāte, īpaši jomās ar pieaugošu tiesiskā reglamentējuma un informācijas plūsmas apjomu (piemēram, atļauju izdošana, ķīmisko vielu un produktu kontrole, vides tehnoloģijas, atkritumu apsaimniekošana, vides ekonomiskie instrumenti).	Pakāpeniski, atbilstoši ikgadējam budžetam, nostiprināt institucionālo kapacitāti.
2	Nepietiekama darba samaksa, īpaši zemāko kategoriju darbiniekiem, kā	Jautājums risināms valsts līmenī, cik iespējams kompensēt darba samaksu ar

	rezultātā darbinieki bieži pāriet uz privātstruktūrām.	piemaksu un prēmiju sistēmu par labiem darba rezultātiem.
3	Nespēja pilnā apjomā nodrošināt ES vides monitoringa prasības (finanšu trūkuma dēļ).	Pārskatīt un optimizēt valsts monitoringa programmu, koncentrēties uz ES prasību nodrošināšanu.
4	Fragmentēta institucionālā sistēma dabas aizsardzības jomā, nav nodrošināta visu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, tai skaitā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000), apsaimniekošana.	Pilnveidot dabas aizsardzības sistēmu atbilstoši šajā stratēģijā paredzētajam.
5	Atsevišķās jomās (ģenētiski modificēto organismu kontrole, iekārtu atbilstības novērtēšana) starp vairākām ministrijām sadalīta atbildība bez precīza funkciju nodalījuma.	Precizēt atbildību un funkcijas.
6	Nav nodrošinātas pietiekamas iespējas iegūt vides informāciju iedzīvotājiem, kuriem nav pieejas internetam.	Veidot vides informācijas centrus un vienas pieturas aģentūras vides institūcijās.
7	Palielinās atšķirība starp strādājošo vides speciālistu kvalifikāciju un tuvākās kadru rezerves sagatavotību, jaunpieņemto darbinieku apmācība pēc to pieņemšanas darbā prasa daudz laika. Nav nodrošināta pietiekama vides izglītības sistēma.	Pilnveidot vides izglītības sistēmu.
8	Pārāk straujš vides prasību ieviešanas temps, bieža normatīvo aktu mainība.	Nemot vērā, ka pabeigta ES normatīvo aktu pārņemšana, vides prasību ieviešanas temps samazināsies, tomēr normatīvo aktu pārāk biežas mainības jautājums paliek un būtu jārisina centralizēti valsts līmenī.
9	Latvijas juridiskās tehnikas īpatnības, kas apgrūtina un palēnina ES prasību pārņemšanu	Jārisina centralizēti, tiks sagatavoti attiecīgi priekšlikumi.
10	ES normatīvajos aktos minēto standartu un citu tekstu pārņemšana (nepietiekams finansējums tulkošanai, trūkst speciālistu, daudzos gadījumos nelietderīgs darbs, jo tulkojumus nevienam nevajag)	Jārisina centralizēti, tiks sagatavoti attiecīgi priekšlikumi.

1.3. Ministrijas galvenie uzdevumi, darbības virzieni un pasākumi

1) Nodrošināt efektīvu vides un ilgtspējīgas attīstības politikas plānošanu, normatīvo aktu un politikas īstenošanas instrumentu izstrādi, vides prasību iekļaušanu citu nozaru politikas plānošanas dokumentos un normatīvajos aktos.

Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām:

Nozaru vadība;

Vides informatīvais nodrošinājums.

2) Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkla attīstība.

Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām:

Dabas aizsardzība;

Vides informatīvais nodrošinājums;

Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija;

Vides aizsardzības fonds.

3) Vides kvalitātes uzlabošana un dabas resursu (tai skaitā, zemes dziļļu) ilgtspējīga izmantošana un apsaimniekošana.

Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām:

Vides politikas īstenošana;

Vides informatīvais nodrošinājums;

Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija;

Vides aizsardzības fonds.

4) Nodrošināt informācijas uzkrāšanu, apkopošanu un analizēšanu vides jautājumos, tai skaitā, nodrošināt ar meteoroloģisko un hidroloģisko informāciju tās cilvēku darbības sfēras, kas ir tieši atkarīgas no laika un klimatiskajiem apstākļiem.

Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām:

Nozaru vadība;

Vides informatīvais nodrošinājums;

Vides aizsardzības fonds.

5) Nodrošināt sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā vides jomā, sabiedrības informēšanu par vides stāvokli.

Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām:

Nozaru vadība;

Vides informatīvais nodrošinājums;

Vides aizsardzības fonds.

6) Nodrošināt sabiedrības aizsardzību pret jonizējošo starojumu, organizēt drošu radioaktīvo vielu, bīstamo atkritumu un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu.

Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām:

Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana;

Vides aizsardzības fonds.

7) Veidot nacionālo klimata pārmaiņu samazināšanas politiku un pārraudzīt tās īstenošanu.

Darbības virziens tiks īstenots ar budžeta programmām:

Nozaru vadība;

Klimats un atjaunojamie energoresursi.

1.3.1. Nepieciešamās funkcionālās izmaiņas Vides ministrijas centrālajā aparātā stratēģijas īstenošanai

2004. un 2005. gada laikā būtiski nostiprināta Vides ministrijas Vides aizsardzības departamenta kapacitāte (izveidota Atkritumu apsaimniekošanas nodaļa un Ūdens resursu nodaļa), tomēr vairākās jomās kā, rūpnieciskais piesārņojums, ķīmisko vielu un produktu kontrole un citas, kur vairumā ES valstu ir atsevišķi departamenti, VIDM strādā daži ierēdņi un atsevišķi līgumdarbinieki. Ir jomas (piemēram vide un transports), kas nav nosegtas vispār. Tāpēc stratēģija paredz turpināt Vides aizsardzības departamenta kapacitātes nostiprināšanu.

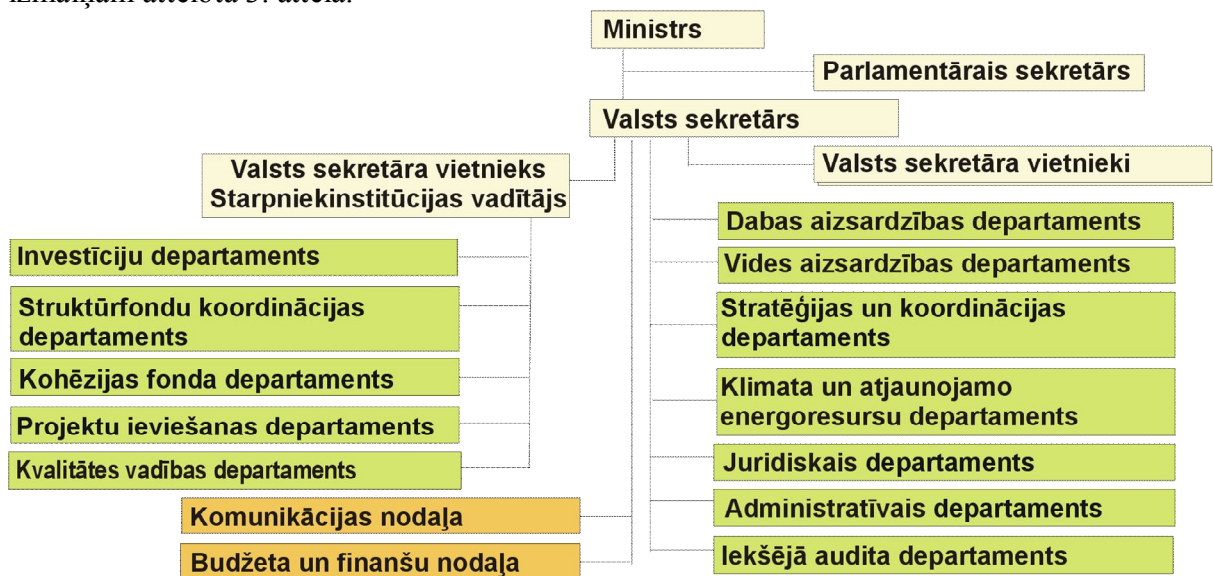
Vides ministrija jau ilgāku laiku sekmīgi pielieto ekonomiskos instrumentus – dabas resursu nodokli, subsīdiju shēmu videi kaitīgo preču pārstrādei un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu, kuras attīstību veicina dabas resursu nodokļa atvieglojumi. Līdz šim ar minētajiem jautājumiem nodarbojās tikai atsevišķi ministrijas darbinieki paralēli citiem darba pienākumiem. Šos ekonomiskos instrumentus nepieciešams attīstīt atbilstoši jaunajai situācijai, ko nosaka Latvijas dalība Eiropas Savienībā, kā arī attīstot ekonomiskos instrumentus jaunās jomās – nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanā, elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanā, kā arī citās jomās. Tāpat nepieciešams novērst konstatētās problēmas – nodokļa iekasēšanas samazināšanos un pārāk sarežģītu tā aprēķināšanas kārtību. Tāpēc šī stratēģija paredz izveidot Vides ekonomikas nodaļu, kā arī nostiprināt esošās nodaļas.

Ņemot vērā prognozētās lielās izmaiņas attiecībā uz ES līdzekļu piesaisti un projektu realizāciju, nākošajā finanšu plānošanas periodā plānota struktūras reorganizācija attiecībā uz **Projektu sagatavošanas departamentu**, sadalot to **Struktūrfondu koordinācijas departamentā** un **Kohēzijas fonda departamentā**.

Nepieciešama esošās Investīciju departamenta un Projektu ieviešanas departamenta struktūras reorganizācija, ņemot vērā ieviešanā esošo Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu un iepirkuma līgumu skaita strauju pieaugumu, kā arī, lai veicinātu Kohēzijas fonda līdzekļu apguvi, t.sk. Investīciju departamenta **Kvalitātes vadības nodaļas** pārveide par **Kvalitātes vadības departamentu**, ņemot vērā nepieciešamību veidot kvalitātes vadības sistēmu ne tikai Ieviešanas institūcijā (VIDM), bet arī projektus realizējošās pašvaldībās un komersantos (arī struktūrfondu līdzfinansētajos projektos).

Lai uzlabotu jaunizveidotās **Komunikācijas nodaļas** kapacitāti, stratēģija paredz vidējā termiņā izveidot **Komunikācijas departamentu**. Tas tiek veikts saskaņā ar Valdības komunikācijas politikas pamatnostādņem, lai nodrošinātu, ka katrā politikas veidošanas posmā - no politikas izstrādāšanas līdz pat tās ieviešanas novērtēšanai - tiek aktīvi veidota sadarbība ar sabiedrību. Departamentā paredzēts iekļaut esošās Komunikācijas nodaļas darbiniekus, kā arī palielināt departamenta sadarbības ar medijiem un sabiedrisko attiecību veidošanas kapacitāti.

Vides ministrijas centrālā aparāta struktūrshēma pēc šajā stratēģijā plānotajām izmaiņām attēlota 3. attēlā.

3. attēls. Ministrijas centrālā aparāta shēma pēc izmaiņām.

1.3.2. Nepieciešamās funkcionālās izmaiņas Vides ministrijas padoto institūciju sistēmā stratēģijas īstenošanai

Līdz 2005. gada 1. janvārim tika pabeigta institūciju reorganizācija vides jomā. Šī stratēģija paredz turpināt institūciju reorganizāciju dabas aizsardzības jomā. Vides ministrijas padoto institūciju sistēma dabas aizsardzības jomā vēsturiski izveidojusies ilgākā laika periodā un ietver institūcijas, kas darbojās jau pirms neatkarības atjaunošanas (piemēram, vairākas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrācijas), gan arī institūcijas, kas izveidotas pēdējo gadu laikā saistībā ar starptautisko prasību izpildi (piemēram, Dabas aizsardzības pārvalde).

Pašreiz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu nodrošina šo teritoriju administrācijas, kur tādas ir izveidotas, kā arī Dabas aizsardzības pārvalde (DAP), teritorijām, kurām nav izveidotas administrācijas. Pašreizējā sistēma nenodrošina pietiekamu, Latvijas un ES prasībām atbilstošu teritoriju apsaimniekošanu. Tāpēc šī stratēģija paredz pakāpeniski nostiprināt DAP, esošās īpaši aizsargājamo teritoriju administrācijas iekļaujot DAP sastāvā kā reģionālās nodaļas, kur nepieciešams, veidojot jaunas DAP reģionālās nodaļas. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, kur tas iespējams, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu paredzēts deleģēt arī pašvaldībām vai nevalstiskām organizācijām, paredzot tām nepieciešamo valsts finansējumu. Šī jaunās politikas iniciatīva plašāk apskatīta 2.3.7. sadaļas 1. punktā.

2006. gadā paredzēts pārņemt Vides ministrijas padotībā Nacionālo botānisko dārzu.

Tāpat sākot ar 2007. gadu paredzēts Vides ministrijas padotībā pārņemt Latvijas Universitātes Hidroekoloģijas institūtu, kas pašlaik atrodas Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā.

Šī stratēģija paredz sākot no 2007. gada pārcelt Dabas muzeja finansējumu no budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” uz budžeta programmu „Dabas aizsardzība”, kā arī papildus administratīvo nostiprināšanu.

Vides ministrijas padoto institūciju struktūrshēma pēc šajā stratēģijā plānotajām izmaiņām attēlota 4. attēlā.

4. attēls. Ministrijas padoto institūciju shēma pēc izmaiņām

1.3.3. Darbības stratēģijas kopējie novērtēšanas rādītāji

- Normatīvi tīro notekūdeņu īpatsvars, %;
2004. gadā - 79,9 %.
- Kvalitātes prasībām atbilstoša dzeramā ūdens īpatsvars, % no analizēto paraugu skaita;
2005.gadā - > 40 %; 2008.g. - > 60 %.
- Ūdens resursu patēriņš, tūkst. m³ gadā;
2004. gadā. - 193807,130 tūkst. m³.
- Labas kvalitātes (Saskaņā ar Ūdens apsaimniekošanas likuma prasībām) ūdeņu īpatsvars, % no monitorēto ūdens objektu skaita;
2005. gadā. – 75 %; 2008. gadā plānots – 85 %.
- Siltumnīcefekta gāzu emisiju kopējais daudzums, Gg CO₂ ekvivalentu gadā, arī % no Latvijas saistībām atbilstoši Kioto protokolam;
2003. gadā *Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju kopējais daudzums neieskaitot mežsaimniecību 10528.82 Gg CO₂ ekvivalentu, (2004.gada dati būs pieejami tikai 2005.gada beigās); procentuālās Latvijas saistības atbilstoši Kioto protokolam – 54.97% līdz noteiktam Kioto mērķim.*
SEG emisiju kopējais daudzums scenārijā "ar pasākumiem" neieskaitot mežsaimniecību 2010. gadā 13668.78 Gg CO₂ ekvivalentu; procentuālās Latvijas saistības atbilstoši Kioto protokolam – 41.5% līdz noteiktam Kioto mērķim (Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 6.aprīļa rīkojumu Nr.220 Klimata pārmaiņu samazināšanas programma 2005. – 2010. gadam).
- Gaisa kvalitātes robežvērtību pārsniegumu īpatsvars, % no atļauto gadījumu skaita;
2005. gadā. - < 125 % attiecībā uz katru normatīvo rādītāju; 2008. gadā. - ≤ 100 % attiecībā uz katru normatīvo rādītāju.
- Radīto un centralizēti savākto sadzīves atkritumu daudzums, tonnas gadā, arī uz vienu iedzīvotāju kg/gadā;
2004.gadā *radīto sadzīves atkritumu daudzums ir 1 136 740 tonnas, no tām centralizēti savākts –805 362 tonnas. (70,8% no radītājiem). Izsakot uz 1 iedzīvotāju, šie indikatori par 2004. gadu attiecīgi ir:*
  - *radītie sadzīves atkritumi – 490,1 kg/gadā;*
  - *savāktie sadzīves atkritumi – 347,3 kg/gadā.*
- A kategorijas iekārtu (kas atbilst likuma „Par piesārņojumu” 1. pielikumam) skaits, kuros ieviesti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni;
Līdz 2005.gada 1.jūnijam izsniegtas 43 atļaujas A kategorijas iekārtām, kopā reģistrētas 83 A kategorijas piesārņojošas darbības iekārtas. 2007. gadā atļaujām jābūt visām A kategorijas iekārtām. Maksimālais termiņš labāko pieejamo tehnisko paņēmienu ieviešanai A kategorijas piesārņojošajai darbībai ir 2007.gada 31.oktobris, izņemot gadījumus, kad līgumā par pievienošanos Eiropas Savienībai iekārtai noteikts ilgāks termiņš.
- Latvijā lietoto ozona slāni noārdošo vielu daudzums, tonnas/gadā;

2004. gadā: HCFH-22 – 7,5674; metilbromīds – 28,106; tetrahlorogleklis – 0,256; halons 2402 – 1,4249; kopā pēc ozona slāņa noārdīšanas potenciāla (ODP) – 26,1108.

- Smago metālu (Hg, Cd, Pb) emisijas vidē, tonnas/gadā;
2004. gadā:
Notekūdeņos (pēc Nr.2 - Ūdens datubāzes)
Hg – 0,00107 tonnas/gadā; Cd – 0,06168 tonnas/gadā; Pb – 0,48294 tonnas/gadā.
Gaisā (pēc Nr.2 -Gaišs datubāzes)
Hg = 0.0005 t/g; Pb = 0.1832 t/g; Cd = 0 t/g
- Atjaunojamās enerģijas īpatsvars no primāro energoresursu daudzuma, %;
2003. gadā - 31,7%. Turpmākajos gados plānots, ka atjaunojamās enerģijas īpatsvars no primāro energoresursu daudzuma paliks robežās no 30-35%, svārstības atkarīgas galvenokārt no Daugavas HESu izstrādes.
- 49,3% no patērētās elektroenerģijas jābūt saražotai no atjaunojamiem energoresursiem (pieaugums pret 1999. bāzes gadu 6,9%).

Ministrijas darbības stratēģija tiks izvērtēta, ņemot vērā stratēģijas kopīgo novērtēšanas rādītāju izmaiņu dinamiku, kā arī ievērojot normatīvajos aktos noteiktos mērķus un to sasniegšanas termiņus. Rādītāju izvērtējums tiks veikts arī reģionālajā griezumā, ja būs atbilstoši statistikas dati.

Atskaitīšanās un pārraudzības kārtība

Ministrijas stratēģiju plānots aktualizēt katru gadu budžeta plānošanas procesa gaitā. Stratēģijas izpilde konkretizēta un pārraudzīta ar Vides ministrijas un tās padoto institūciju ikgadējiem darba plāniem, atskaitēm un gada publiskajiem pārskatiem. Stratēģijas izpilde tiks kontrolēta arī ar iekšējā audita sistēmas palīdzību.

2. Stratēģijas programmu daļa

Lai veicinātu stratēģisko mērķu sasniegšanu un radītu labvēlīgus priekšnosacījumus to sasniegšanai, 2007. – 2009. gada Vides ministrijas galvenie mērķi un uzdevumi tiek plānoti astoņu budžeta programmu ietvaros.

2.1. Nozaru vadība

2.1.1. Situācijas raksturojums

Vides ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde vides aizsardzības nozarē, kas ietver vides aizsardzību, dabas aizsardzību, klimata pārmaiņu novēršanu, dabas resursu saglabāšanas un racionālas izmantošanas, radiācijas drošības un kodoldrošības, meteoroloģijas un zemes dziļļu izmantošanas apakšnozares. Vides ministrija pilda Ieviešanas institūcijas funkcijas ES *Phare* programmas finansētajos vides investīciju projektos, Starptarniekinstitūcijas funkcijas ES Kohēzijas fonda (KF) vides investīciju projektos un Pirmā līmeņa starptarniekinstitūcijas funkcijas Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) finansētajos vides investīciju projektos. Vides ministrijas ir galvenā koordinējošā institūcija ilgtspējīgas attīstības politikas plānošanā. 2006. gada laikā plānots pārskatīt ilgtspējīgas attīstības politikas plānošanas un koordinācijas procesu valstī.

Ministrijas struktūrvienībām ir sekojoši pamatuzdevumi:

Stratēģijas un koordinācijas departamenta pamatuzdevumi ir politikas plānošanas dokumentu sagatavošanas un Eiropas Savienības lietu un ārlietu koordinēšana ministrijā. Departaments nodrošina arī **Vides konsultatīvās padomes** sekretariāta darbību sadarbībai ar vides sabiedriskajām organizācijām, profesionālajām asociācijām, pašvaldībām, kā arī izglītības un zinātnes institūcijām.

Vides aizsardzības departaments veido nacionālo vides aizsardzības politiku, izstrādā politikas dokumentu un tiesību aktu projektus vides jomā.

Dabas aizsardzības departamenta galvenie uzdevumi ir izstrādāt dabas aizsardzības politiku un stratēģiju, izstrādāt normatīvo aktu projektus dabas aizsardzības jomā. Departaments koordinē sadarbību ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju Nacionālā plānojuma izstrādē.

Klimata un atjaunojamo energoresursu departamenta galvenie uzdevumi ir veidot nacionālo klimata pārmaiņu samazināšanas politiku un pārraudzīt tās īstenošanu, izstrādāt jaunus normatīvo aktu projektus klimata pārmaiņu samazināšanas un atjaunojamās enerģētikas jomā saskaņā ar Eiropas Savienības, Apvienoto Nāciju Organizācijas un citu starptautisko organizāciju noteiktajām prasībām.

Investīciju departaments izstrādā vides investīciju stratēģiju un koordinē tās ieviešanu. Investīciju departaments organizē Valsts investīciju programmas sagatavošanu un realizāciju ministrijas kompetences jomās, nodrošina valsts budžeta līdzekļu piesaisti ES līdzfinansētajos projektos, veic Vides ministrijas kompetencē esošo ES līdzfinansēto projektu finanšu vadību un administrēšanu. Departaments koordinē sadarbību ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju Nacionālā attīstības plāna izstrādē.

Projektu sagatavošanas departaments nodrošina investīciju projektu sagatavošanu un to pārraudzību ministrijas kompetences sfērās.

Projektu ieviešanas departaments nodrošina investīciju projektu īstenošanu un pārraudzību ministrijas kompetences sfērās, saskaņā ar projektu finansētāju prasībām.

Administratīvais departaments organizē ministrijas darba materiāli tehnisko nodrošināšanu, organizē lietvedību un dokumentu apriti ministrijā.

Juridiskā departamenta galvenie uzdevumi ir ministrijas sagatavoto normatīvo aktu, iekšējo rīkojumu un līgumu projektu atbilstības izvērtēšana normatīvo aktu un juridiskās

tehnikas prasībām, ministrijas darbinieku un tās padotībā esošo iestāžu vadītāju personālsastāva uzskaites veikšana.

Iekšējā audita departaments veic iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanu, sniedz ieteikumus tās uzlabošanai, lai nodrošinātu efektīvu valsts pārvaldes darbību.

Budžeta un finansu nodaļa ir patstāvīgā nodaļa, kura nodrošina budžeta plānošanu ministrijas sistēmā, sagatavo ministrijas budžeta pieprasījumu, ņemot vērā valstī noteiktās prioritātes, kā arī veic ministrijas grāmatvedības uzskaiti.

Komunikācijas nodaļas galvenie uzdevumi ir nodrošināt Vides ministrijas oficiālā viedokļa un ministrijas vadības sniegtās informācijas izplatīšanu un izskaidrošanu masu informācijas līdzekļos, kā arī veidot un uzturēt Vides ministrijas publisko tēlu.

Programmas kopējais darbinieku skaits - 204 darbinieki.

2.1.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Programmas darbību nosaka Valdības deklarācija, kā arī šādi galvenie politikas dokumenti un tiesību akti:

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes;
- Nacionālais vides politikas plāns (2004-2008);
- Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma;
- Vienotais programmdokuments (Latvijas valdības stratēģija un prioritātes 2004. – 2006.gadam, lai veicinātu sociālekonomisko apstākļu izlīdzināšanu, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu);
- Likums “Par vides aizsardzību”;
- Sugu un biotopu aizsardzības likums;
- Dabas resursu nodokļa likums;
- Likums “Par zemes dzīlēm”;
- Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”;
- Likums “Par piesārņojumu”;
- Atkritumu apsaimniekošanas likums;
- Ūdens apsaimniekošanas likums;
- Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums;
- Iepakojuma likums;
- Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;
- Aizsargjoslu likums;
- Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums;
- Likums “Par radiācijas drošību un kodoldrošību”;
- Likums “Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”.

Citi Latvijas ratificētie starptautiskie līgumi, atbilstoši augstāk minētajiem normatīvajiem aktiem izdotie Ministru kabineta noteikumi, normatīvie akti, kas reglamentē ES finansējuma izmantošanu, kā arī ES regulas.

2.1.3. Programmas mērķi

Sekmēt Latvijas vides un dabas aizsardzību un veicināt Latvijas iedzīvotāju veselību un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, nodrošinot efektīvas politikas izstrādi ar politikas dokumentu un normatīvo aktu palīdzību, sekmīgu Latvijas interešu aizstāvību ES un starptautiskajās organizācijās, ES finansējuma piesaisti, kā arī efektīvu saikni ar sabiedrību.

2.1.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Ar šo budžeta programmu tiks nodrošināta vides politikas izstrāde, kas veicinās stratēģijas kopīgo mērķu un rādītāju sasniegšanu. Kopumā šī programma ir vērsta uz to, lai Vides ministrija būtu efektīva politikas veidotāja, tās darbība būtu atklāta un vērsta uz iedzīvotājiem. Šīs programmas īstenošana nodrošinās Latvijas līdzdalību Eiropas Savienībā Vides ministrijai atbilstošajās kompetences jomās, kā arī ES finansējuma piesaisti.

Vidējā termiņā tiks pilnveidoti politikas plānošanas dokumentu un normatīvo aktu sistēma, lai tā aptvertu visus vides un dabas aizsardzības politikas aspektus, prasības būs savstarpēji saskaņotas un minimizēti administratīvie šķēršļi.

Politikas rezultāti

Nr	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Likumu stabilitāte: gada laikā VIDM izstrādātajos likumos izdarīto grozījumu skaits - % no kopējā likumu skaita.	30	25	20	18	16
2.	Sabiedrības līdzdalība pozīciju izstrādē par Eiropas Komisijas priekšlikumiem – % no kopējā pozīciju skaita	70	73	75	77	78

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Izstrādāto politikas plānošanas dokumentu skaits	3	3	2	2	2
2.	Sagatavotie normatīvie akti	60	50	45	40	38
3.	Sagatavoto pozīciju skaits par ES tiesību aktiem	35	35	35	35	35
4.	Veikto auditu skaits ministrijā un tai padotajās institūcijās	16	18	20	20	20
5.	Sagatavoto/aktualizēto tehniski ekonomisko pamatojumu (TEP) skaits KF projektiem	3	1	3	2	2
6.	Sagatavoto investīciju projekta pieteikumu skaits finansējuma saņemšanai no KF	8	1	2	2	2
7.	Īstenoto Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu skaits	2	4	7	1	11
8.	ERAF atbalstāmo aktivitāšu ieviešanas shēmu izstrāde/aktualizācija	0/2	6/2	0/6	0/6	0/6
9.	Sabiedrības informēšanas nolūkos plānoto (veikto) pasākumu skaits	50	50	50	50	50

2.1.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam

latos

	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (Programma 01.00.00 „Nozaru vadība”)			
Izdevumi - kopā	0	817 971	817 971
Uzturēšanas izdevumi	0	817 971	817 971
Kārtējie izdevumi	0	817 971	817 971
tai skaitā atalgojumi	0	659 176	659 176
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums.</i> 2005.gada 20.decembra MK noteikumi Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām"			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Vides ministrijas Investīciju bloka institucionālās kapacitātes palielināšana			
Izdevumi - kopā	0	245 000	245 000
Uzturēšanas izdevumi	0	228 000	228 000
Kārtējie izdevumi	0	228 000	228 000
tai skaitā atalgojumi	0	115 200	115 200
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	17 000	17 000
kapitālie izdevumi	0	17 000	17 000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	12	12

Īss paskaidrojums.

Investīciju bloka institucionālās kapacitātes palielināšana: Kvalitātes vadības departamenta, Struktūrfondu koordinācijas departamenta un Kohēzijas fondu departamenta izveide, lai uzlabotu projektu sagatavošanu, nodrošinot ES prasībām atbilstoši kvalitātes vadības sistēmu VIDM struktūrās un projektus realizējošajās institūcijās

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Klimata un atjaunojamo energoresursu departamenta institucionālās kapacitātes palielināšana			
Izdevumi - kopā	0	39 400	39 400
Uzturēšanas izdevumi	0	35 900	35 900
Kārtējie izdevumi	0	35 900	35 900
tai skaitā atalgojumi	0	12 000	12 000
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	3 500	3 500
kapitālie izdevumi	0	3 500	3 500
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	2	2

Īss paskaidrojums.

Klimata un atjaunojamo energoresursu departamenta institucionālās kapacitātes palielināšana: starptautiskās emisiju tirdzniecības sistēmas izveide un uzturēšana, nodrošinot politikas plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu izpildi un Kioto protokolā noteikto starptautisko saistību izpildi

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Vides aizsardzības departamenta institucionālā nostiprināšana			
Izdevumi - kopā	0	74 000	74 000
Uzturēšanas izdevumi	0	67 000	67 000
Kārtējie izdevumi	0	67 000	67 000
tai skaitā atalgojumi	0	24 000	24 000
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	7 000	7 000

kapitālie izdevumi	0	7 000	7 000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	4	4

Īss paskaidrojums.

Vides ministrija jau ilgāku laiku sekmīgi pielieto ekonomiskos instrumentus – dabas resursu nodokli, subsīdiju shēmu videi kaitīgo preču pārstrādei un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu, kuras attīstību veicina dabas resursu nodokļa atvieglojumi. Līdz šim ar minētajiem jautājumiem nodarbojās tikai atsevišķi ministrijas darbinieki paralēli citiem darba pienākumiem. Šos ekonomiskos instrumentus nepieciešams attīstīt atbilstoši jaunajai situācijai, ko nosaka Latvijas dalība Eiropas Savienībā, kā arī attīstot ekonomiskos instrumentus jaunās jomās – nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanā, elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanā, kā arī citās jomās. Tāpat nepieciešams novērst konstatētās problēmas – nodokļa iekasēšanas samazināšanos un pārāk sarežģītu tā aprēķināšanas kārtību. Tāpēc šī stratēģija paredz izveidot Vides ekonomikas nodaļu, kā arī nostiprināt esošās nodaļas.

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Vides informācijas un izglītības centra (vienas pieturas aģentūras) izveidošana			
Izdevumi - kopā	0	70 000	70 000
Uzturēšanas izdevumi	0	55 000	55 000
Kārtējie izdevumi	0	55 000	55 000
tai skaitā atalgojumi	0	12 000	12 000
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	15 000	15 000
kapitālie izdevumi	0	15 000	15 000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	2	2

Īss paskaidrojums.

Latvijas vides politikas nostādnes par vides informāciju, kā arī Orhūsas konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” (Latvijas Republika ratificējusi 18.04.2002.), paredz plašāku iedzīvotāju nodrošināšanu ar informāciju. Iedzīvotāji bieži cenšas šādu informāciju, kā arī citas ar vidi saistītās problēmas, risināt tieši ministrijā, nevis tās padoībā esošajās institūcijās. Tāpēc ir nepieciešams izveidot VIDM Vides informācijas un izglītības centru (vienas pieturas aģentūru), kura galvenās funkcijas būs Vides ministrijas sistēmas un citu institūciju vides informācijas apkopošana un sagatavošana iedzīvotājiem viegli uztveramā veidā, palīdzība iedzīvotājiem visa veida vides problēmu risināšanā, atgriezeniskās saites nodrošināšana ar sabiedrību, sadarbība ar vispārīgglītojošām mācību iestādēm un augstskolām vides izglītības jomā, - Latvijas vides politikas izskaidrošana sabiedrībai, kā arī semināru organizēšana par aktuāliem un pieprasītiem vides jautājumiem.

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā
-----------------------	---------------------------	--

	budžetā	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Komunikācijas departamenta izveide			
Izdevumi - kopā	0	39 400	39 400
Uzturēšanas izdevumi	0	35 900	35 900
Kārtējie izdevumi	0	35 900	35 900
tai skaitā atalgojumi	0	12 000	12 000
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	3 500	3 500
kapitālie izdevumi	0	3 500	3 500
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	2	2
<u>Īss paskaidrojums.</u> Struktūrvienību plānots izveidot uz esošās Komunikācijas nodaļas bāzes, lai nodrošinātu komunikāciju veidošanas institucionālās sistēmas sakārtošanu un resursu piesaisti atbilstoši Valdības komunikācijas politikas pamatnostādņēm. Komunikāciju departamenta izveide dos iespēju efektīvāk realizēt komunikāciju līdzdalības un plānveidības principus, proti, komunikācija ir kopēja valsts pārvaldes atbildība – tā ir funkcija, kuru pilda visas iesaistītās puses – ministrs, valsts sekretārs, vadītājs un citas amatpersonas, ne tikai komunikācijas darbinieki ministrijā. Padoto institūciju komunikāciju darbam jābūt saskaņotam ar ministrijas komunikācijas procesu, lai veidotu vienotu un sabiedrībā atpazīstamu valsts pārvaldes tēlu vides kvalitātes uzlabošanai. Komunikācija ir politikas veidošanas procesa neatņemama sastāvdaļa, kas tiek savlaicīgi plānota, apstiprināta un atbilstoši saskaņota un finansēta, kā arī tiek nodrošināta komunikācijas pēctecība un nepārtrauktība.			

2.1.6. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Vides aizsardzības departamenta institucionālā nostiprināšana	Vides ministrija spēs efektīvāk īstenot pieaugošu prasību apjomu vides politikas jomā, departamenta struktūra atbildīs ES normatīvo aktu strukturējumam. Vides ministrija spēs efektīvi izmantot ekonomiskos instrumentus, veikt politikas ietekmes izvērtējumus.	2007 2008	74 000 67 000 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
2.	Pētījumi ilgtspējīgas attīstības un vides zinātnes jomā (Izmantojot Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļus, ja nepieciešams līdzfinansējot no valsts budžeta programmas „Vides aizsardzības	Veicināt vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības politikas veidošanu uz zinātnes atziņām, noteikt vides un tautsaimniecības	2007 2008	50 000 50 000

	fonds”.	attīstības savstarpējās korelācijas, kā arī ietekmi uz sociālo sfēru.		
3.	Vides informācijas un izglītības centra (vienas pieturas aģentūras) izveidošana	Nodrošināt iedzīvotājus ar visa veida vides informāciju, kā arī palīdzēt atrisināt ar vides aizsardzību saistītās problēmas.	2007 2008	70 000 55 000 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
4.	Sistēmas izveidošana, kas nodrošina kaitējuma videi novēršanu un atļidzību.	Izveidot (bīstamo) piesārņojošo darbību finansiālo garantiju modeli, kas nodrošinātu videi nodarīta kaitējuma atlīdzināšanu arī tajos gadījumos, kad kaitējums ir radies, bet vainīgais nav atrodams vai ir maksātnespējīgs	2007	85 000 (turpmāk ikgadēji)
5.	Mērķdotācija pašvaldībām vides trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai izstrādei	Tiks nodrošinātas normatīvajos aktos un ES direktīvās noteiktās prasības vides trokšņa kartēšanai un rīcības plānu trokšņa samazināšanai izstrādei, atbilstoši likumam „Par pašvaldībām” finansētas papildus funkcijas, kas uzliktas pašvaldībām	2007 2008	120 000 30 000
6.	Investīciju bloka institucionālās kapacitātes palielināšana: Kvalitātes vadības departamenta, Struktūrfondu koordinācijas departamenta un Kohēzijas fonda departamenta izveide	Uzlabot projektu sagatavošanu, nodrošināt ES prasībām atbilstoši kvalitātes vadības sistēmu VIDM struktūrās un projektus realizējošajās institūcijās	2007 2008	245 000 228 000 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
7.	Komunikācijas departamenta izveide	Nodrošināt komunikāciju veidošanas institucionālās sistēmas sakārtošanu un resursu piesaisti atbilstoši Valdības komunikācijas politikas pamatnostādnēm	2007 2008	39 400 35 900 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
8.	Klimata un atjaunojamo energoresursu departamenta institucionālās kapacitātes palielināšana	Nodrošināt Latvijas dalību starptautiskajā emisiju tirdzniecībā un Kioto protokolā noteikto starptautisko saistību izpildi	2007 2008	39 400 35 900 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
9.	Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (<i>Programma 01.00.00 „Nozaru vadība”</i>)	Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 ""Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem	2007 2008 2009	817 971 854 161 873 594

		un kompensācijām" izpildi.		
--	--	----------------------------	--	--

Paskaidrojumi:

1. Prioritāte apskatīta šīs stratēģijas 1.3.1. sadaļā. *Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņem, kā arī Nacionālā vides politikas plānam.*

2. Tiks veicināta vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības politikas veidošana uz zinātnes atziņām, veikta vides un tautsaimniecības attīstības savstarpējās korelācijas noteikšana, kā arī ietekme uz sociālo sfēru. Tiks izveidots zinātniskais pamats priekšstatu izveidošanai un lēmumu pieņemšanai plašos un būtiskos jautājumos, piemēram, klimata izmaiņu ietekme uz Latvijas attīstības perspektīvām. Pastāv iespēja saņemt līdzfinansējumu no Eiropas ekonomikas zonas valstu līdzekļiem. *Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu sadaļai „Izglītība un zinātne”, kā arī Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Vides izglītība un zinātne”.*

3. Latvijas vides politikas nostādnes par vides informāciju, kā arī Orhūsas konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” (Latvijas Republika ratificējusi 18.04.2002.), paredz plašāku iedzīvotāju nodrošināšanu ar informāciju. Iedzīvotāji bieži cenšas šādu informāciju, kā arī citas ar vidi saistītās problēmas, risināt tieši ministrijā, nevis tās padotībā esošajās institūcijās. Tāpēc ir nepieciešams izveidot VIDM Vides informācijas un izglītības centru (vienas pieturas aģentūru), kura galvenās funkcijas būs Vides ministrijas sistēmas un citu institūciju vides informācijas apkopošana un sagatavošana iedzīvotājiem viegli uztveramā veidā, palīdzība iedzīvotājiem visa veida vides problēmu risināšanā, atgriezeniskās saites nodrošināšana ar sabiedrību, sadarbība ar vispārīzglītojošām mācību iestādēm un augstskolām vides izglītības jomā,- Latvijas vides politikas izskaidrošana sabiedrībai, kā arī semināru organizēšana par aktuāliem un pieprasītiem vides jautājumiem. *Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Vides informācija un sabiedrības līdzdalība”.*

4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21.aprīlī pieņemtā direktīva 2004/35/EK *Par atbildību vides jomā*, kura tiks iestrādāta Vides likumā (aizstās šobrīd spēkā esošo likumu „Par vides aizsardzību”) uzliek par pienākumu dalībvalstīm veicināt attiecīgos ekonomiskos un finanšu tirgus dalībniekus, lai tie pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentu un tirgu, ietverot finanšu mehānismus maksātspējas gadījumā, lai operatoriem būtu iespēja valstī izmantot finanšu garantijas videi nodarīta kaitējuma atlīdzināšanai. Turklāt direktīva uzliek par pienākumu atbildīgajai institūcijai nodrošināt, lai izmaksas par radušos kaitējumu videi tiek piedzītas no attiecīgā operatora u.tml. pienākumus. Jāizveido kopējā sistēma, kas nodrošinātu vides atjaunošanu pēc radušā kaitējuma. Direktīva paredz arī īpaša reģistra izveidi, kurā uzskaitītu direktīvas VI pielikumā paredzēto informāciju, lai varētu izpildīt direktīvas 18.panta prasības – iesniegt ziņojumu vēlākais līdz 2013.gada aprīlim par videi nodarītiem kaitējuma gadījumiem un par tiem, kuriem piemērota atbildība saskaņā ar attiecīgās direktīvas noteikumiem, ieskaitot atlīdzināšanas procesa iznākumu u.c. informāciju. Informācija jāsniedz par gadījumiem, kas notikuši pēc 30.04.2007. (t.i. direktīvas pārņemšanas termiņš). Līdz ar to reģistrēšanas sistēma jāizveido jau 2006. – 2007. gadā. Izstrādājot jauno Vides likuma redakciju tika veikti aprēķini, kādas būs kopējās izmaksas un identificētas atbildīgās institūcijas.

Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu sadaļām „Rūpniecība”, „Enerģētika” un „Transports”, kā arī Nacionālā vides politikas plāna sadaļām „Vide un rūpniecība”, „Vide un enerģētika” un „Vide un transports”, un daļēji arī citām sadaļām.

5. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumiem Nr.598 “Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” pašvaldībām attiecībā uz aglomerācijām vairāk nekā 250 000 iedzīvotāju līdz 2007.gada 30.martam jāizstrādā vides trokšņu stratēģiskās kartes un līdz

2008.gada 30.aprīlim - rīcības plāni vides trokšņa samazināšanai. *Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Troksnis vidē”.*

6. Prioritāte paskaidrota šīs stratēģijas 1.3.1. sadaļā.

7. Struktūrvienību plānots izveidot uz esošās struktūrvienības bāzes, lai nodrošinātu komunikāciju veidošanas institucionālās sistēmas sakārtošanu un resursu piesaisti atbilstoši Valdības komunikācijas politikas pamatnostādņēm. Komunikāciju departamenta izveide dos iespēju efektīvāk realizēt komunikāciju līdzdalības un plānveidības principus, proti, komunikācija ir kopēja valsts pārvaldes atbildība – tā ir funkcija, kuru pilda visas iesaistītās puses – ministrs, valsts sekretārs, vadītājs un citas amatpersonas, ne tikai komunikācijas darbinieki ministrijā. Padoto institūciju komunikāciju darbam jābūt saskaņotam ar ministrijas komunikācijas procesu, lai veidotu vienotu un sabiedrībā atpazīstamu valsts pārvaldes tēlu vides kvalitātes uzlabošanai. Komunikācija ir politikas veidošanas procesa neatņemama sastāvdaļa, kas tiek savlaicīgi plānota, apstiprināta un atbilstoši saskaņota un finansēta, kā arī tiek nodrošināta komunikācijas pēctecība un nepārtrauktība. *Prioritāte atbilst Valdības komunikācijas politikas pamatnostādņēm. (Pieņemts MK 04.12.2001).*

8. Klimata un atjaunojamo energoresursu departamenta institucionālās kapacitātes palielināšana paredzēta, lai nodrošinātu starptautiskās emisiju tirdzniecības sistēmas izveidi un uzturēšanu, lai nodrošinātu politikas plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu izpildi un Kioto protokolā noteikto starptautisko saistību izpildi. Starptautiskās emisiju tirdzniecības sistēmas izveide nodrošinās papildu finanšu resursu piesaisti, sākot ar 2008.gadu, un šī finansējuma izmantošanu tādu pasākumu realizācijai, kuru rezultātā būtu panākams tālāks siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums vai CO₂ piesaistes palielinājums, kā arī citu ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un tās Kioto protokola nosacījumu izpildei – pielāgošanās pasākumu izmaksu segšanai, ziņošanas saistību nodrošināšanai, sabiedrības informēšanai un zinātnisko pētījumu atbalstam. Sistēmas izveide 2007.gadā nodrošinās procedūru izstrādi finansējuma piešķiršanai un potenciālo projektu apzināšanu.

Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu sadaļai „Klimata pārmaiņas un ozona slāņa aizsardzība” un Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Klimata pārmaiņas”, kā arī netieši citām plāna sadaļām.

9. Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.

2.1.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Šīs programmas īstenošanu veic Vides ministrija. Šīs programmas īstenošanu veic, izstrādājot politikas plānošanas dokumentus un normatīvos aktus, kuru izpilde ietekmē citas šajā stratēģijā minētās budžeta programmas un šīs stratēģijas kopējos novērtēšanas rādītājus. Šīs programmas būtiska sastāvdaļa ir iekšējā audita, kā arī kvalitātes vadības sistēma.

Īstenojot vides investīciju programmu plānošanu, tiek realizēta sadarbība ar citām iesaistītajām ministrijām un pašvaldībām.

Šīs programmas īstenošanai nozīmīga ir saikne ar citām valsts institūcijām un sabiedrību, ko palīdz īstenot konsultatīvās padomes, gan Vides konsultatīvā padome, kurā tiek izskatīti sektoram kopumā nozīmīgi politikas plānošanas dokumenti un normatīvie akti, gan sektorālas konsultatīvās padomes (piemēram, nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas jomā). Tādā veidā tiek ņemts vērā nevalstisko vides organizāciju un profesionālo organizāciju viedoklis.

Lai līdzdarbotos Eiropas Padomes jaunās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas sagatavošanā un apstiprināšanā, tiks izmantots Ilgtspējīgas attīstības padomes potenciāls,

kuras mērķis ir sekmēt ilgtspējīgas attīstības principu integrāciju vides, sociālajā un ekonomikas jomā un koordinēt ilgtspējīgas attīstības procesu Latvijā.

Būtisks ir arī informācijas nodrošinājums plašsaziņas līdzekļiem, kā arī Vides ministrijas mājas lapas pastāvīga aktualizēšana.

2.1.8. Programmas finansējums

***Apstiprināts likumā
"Par valsts budžetu 2006.gadam"***

01.00.00 Nozaru vadība	LVL
Resursi izdevumu segšanai	2 416 078
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 416 078
Izdevumi – kopā	2 416 078
Uzturēšanas izdevumi	2 382 978
Kārtējie izdevumi	2 338 093
tai skaitā atalgojumi	1 430 892
Subsīdijas un dotācijas	44 885
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	44 885
Izdevumi kapitālieguldījumiem	33 100
kapitālie izdevumi	33 100

Plānotais programmas finansējums 2007.gadā, LVL

01.00.00 Nozaru vadība	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2007.gadam
Resursi izdevumu segšanai	2 416 078	1 420 771	3 836 849
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 416 078	1 420 771	3 836 849
Izdevumi – kopā	2 416 078	1 420 771	3 836 849
Uzturēšanas izdevumi	2 382 978	1 374 771	3 757 749
Kārtējie izdevumi	2 338 093	1 374 771	3 712 864
tai skaitā atalgojumi	1 430 892	834 376	2 265 268
Subsīdijas un dotācijas	44 885	0	44 885
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	44 885	0	44 885
Izdevumi kapitālieguldījumiem	33 100	46 000	79 100
kapitālie izdevumi	33 100	46 000	79 100

Plānotais programmas finansējums 2008.gadā, LVL

01.00.00 Nozaru vadība	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2008.gadam
Resursi izdevumu segšanai	2 416 078	1 410 961	3 827 039

Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 416 078	1 410 961	3 827 039
Izdevumi – kopā	2 416 078	1 410 961	3 827 039
Uzturēšanas izdevumi	2 382 978	1 410 961	3 793 939
Kārtējie izdevumi	2 338 093	1 410 961	3 749 054
tai skaitā atalgojumi	1 430 892	863 540	2 294 432
Subsīdijas un dotācijas	44 885	0	44 885
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	44 885	0	44 885
Izdevumi kapitālieguldījumiem	33 100	0	33 100
kapitālie izdevumi	33 100	0	33 100

Plānotais programmas finansējums 2009.gadā, LVL

01.00.00 Nozaru vadība	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2009.gadam
Resursi izdevumu segšanai	2 416 078	1 380 394	3 796 472
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 416 078	1 380 394	3 796 472
Izdevumi – kopā	2 416 078	1 380 394	3 796 472
Uzturēšanas izdevumi	2 382 978	1 380 394	3 763 372
Kārtējie izdevumi	2 338 093	1 380 394	3 718 487
tai skaitā atalgojumi	1 430 892	879 200	2 310 092
Subsīdijas un dotācijas	44 885	0	44 885
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	44 885	0	44 885
Izdevumi kapitālieguldījumiem	33 100	0	33 100
kapitālie izdevumi	33 100	0	33 100

2.2. Vides politikas īstenošana

2.2.1. Situācijas raksturojums

Šajā programmā iekļautas vides politikas ieviešanu nodrošinošās institūcijas.

Valsts vides dienests ir Vides ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā.

Valsts vides dienesta **8 reģionālās vides pārvaldes** (Daugavpils, Jelgavas, Lielrīgas, Liepājas, Madonas, Rēzeknes, Valmieras un Ventspils), veic atļauju un tehnisko noteikumu izsniegšanu piesārņojošām darbībām, atļauju izsniegšanu dabas resursu ieguvei, veic vides aizsardzības normatīvo aktu ieviešanas kontroli (inspekciju), veic saimnieciskās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu, apkopo vides datus un informāciju, kā arī veic citus normatīvajos aktos noteiktus uzdevumus.

Valsts vides dienesta **Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde** (JIŪP) kontrolē vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu Latvijas jūras ūdeņos, zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanu jūras un iekšējos ūdeņos, kā arī zveju starptautiskajos, ES dalībvalstu un valstu, kas nav ES dalībvalstis, ūdeņos. JIŪP savas kompetences robežās veic starptautisko prasību ieviešanu jūrlietu un avāriju seku likvidācijas jomā, izsniedz licences un zvejas žurnālus zvejai Latvijas jūras un iekšējos ūdeņos, apstiprina darbības plānus neparedzēta piesārņojuma gadījumiem ostām, piestātnēm, termināliem un atkritumu apsaimniekošanas plānus ostām.

Vides pārraudzības valsts birojs ir Vides ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas koordinē ietekmes uz vidi novērtējuma (INV) procedūru, nodrošina rūpniecisko avāriju novēršanas programmu un drošības pārskatu izvērtēšanu, izskata sūdzības un iesniegumus, tai skaitā, par reģionālo vides pārvalžu izsniegtajām atļaujām un to nosacījumiem, veido atļauju reģistru, kā arī nodrošina sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu savā kompetencē esošajās jomās.

Nemot vērā, ka pēdējos gados pārņemot ES prasības, šajā sadaļā minētajām institūcijām tika deleģētas daudzas jaunas funkcijas bez nepieciešamā finansējuma, šī stratēģija paredz arī institūciju nostiprināšanu.

Programmas kopējais darbinieku skaits - 514 darbinieki.

2.2.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Nacionālais vides politikas plāns 2004.-2008.gadam;
Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss;
Administratīvā procesa likums;
Likums "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību";
Likums "Par vides aizsardzību";
Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām";
Zvejniecības likums;
Sugu un biotopu aizsardzības likums;
Aizsargjoslu likums;
Dabas resursu nodokļa likums;
Likums "Par zemes dzīlēm";
Likums "Par piesārņojumu";
Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums;

Atkritumu apsaimniekošanas likums;
Iepakojuma likums;
Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums;
Ūdens apsaimniekošanas likums;
Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu";
Informācijas atklātības likums;
Likums "Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem";

Atbilstoši augstāk minētajiem normatīvajiem aktiem izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī ES regulas, kas reglamentē vides pārvaldības un audita shēmu (EMAS) un atkritumu pārrobežu pārvadājumus.

2.2.3. Programmas mērķi

Nodrošināt efektīvu vides aizsardzības sistēmu, lai, attīstot valsts ekonomiku, saglabātu, aizsargātu un uzlabotu vides kvalitāti, aizsargātu cilvēku veselību, saglabātu bioloģisko daudzveidību, veicinātu dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu, saglabātu Baltijas jūras bioloģisko daudzveidību, racionāli izmantojot tās resursus.

2.2.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Tiks nodrošināta vides politikas ieviešana, pamatojoties uz efektīvu atļauju un kontroles sistēmu, kā arī efektīvu pārraudzības sistēmu par pieņemtajiem lēmumiem, nodrošinot sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procedūrā. Īpaša vērība tiks vērsta uz Valdības deklarācijas sadaļas „Vide” izpildi. Palielinoties izdoto A kategorijas atļauju un ietekmes uz vidi novērtējumu, t. sk., stratēģiskajam ietekmes uz vidi novērtējumu skaitam, par 12% pieaugs iedzīvotāju līdzdalība svarīgu lēmumu pieņemšanā, kas saistīti ar vides aizsardzības problēmām. B kategorijas piesārņojošo darbību izsniegto atļauju skaits palielināsies par 3-4% gadā. Tādējādi līdz 2008.gada beigām komersantu darbība pilnībā tiks saskaņota ar ES prasībām vides aizsardzības jomā. Savukārt palielinot piesārņojošo darbību un dabas aizsardzības pārbaužu skaitu, ir sagaidāma sabiedrības apmierinātības pieaugums. Atkārtoto sūdzību skaits par vienu un to pašu problēmu tiks samazināts līdz 99%. Palielinot paaugstināta riska objektu darbības izvērtējumu un to pārbaudes, iespējamais avāriju risks tiks samazināts par 60%. Pakāpeniski palielinot zvejas un vides aizsardzības noteikumu ievērošanas pārbaužu skaitu par 27.6% līdz 2008.gadam, sagaidāma nelikumīgas zvejas samazināšanās, zivju krājumu atjaunošanās uzlabošanās, lomu legalizēšana un nodokļu iekasēšana. Pēc JIŪP aprēķiniem kopējais zaudējums valstij tikai no nelikumīgās mencu zvejas vien var būt ap 1 milj. Ls gadā, piekrītot Eiropas Komisijas uzskatam, ka 40% mencu Baltijas jūrā tiek nozvejotas virs pieļaujamā limita.

Palielinoties jūras vides aizsardzības noteikumu ievērošanas pārbaužu skaitam, paredzama nelikumīgu jūras piesārņošanas gadījumu skaita samazināšanās un vispārējās jūras vides kvalitātes uzlabošanās.

Šīs programmas īstenošana veicinās Eiropas Savienības nosacījumu ieviešanu Vides ministrijai atbilstošajās kompetences jomās.

Darbības rezultāti

NR.	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Spēkā esošo A kategorijas atļauju	45/63	64/89	72/100	76/100	82/100

	skaits / procentos no kopējā A kategorijas iekārtu skaita					
2.	Izsniegto B kategorijas atļauju skaits	550	610	670	690	720
3.	Izsniegto C kategorijas apliecinājumu skaits	800	850	900	950	1120
4.	Izsniegto ūdens resursu lietošanas atļauju skaits	100	120	100	100	100
5.	Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju skaits	47	3	92	85	85
6.	Izsniegto tehnisko noteikumu skaits	3750	3900	4050	4200	4300
7.	Ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu skaits	470	520	530	560	580
8.	Ietekmes uz vidi novērtējumu skaits	12	13	14	15	16
9.	Stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu skaits (plānošanas dokumentiem)	21	46	47	48	49
10.	Izvērtēto iesniegumu par organizāciju reģistrāciju vides pārvaldības un audita sistēmā (EMAS) skaits	0	0	2	3	5
11.	Izvērtēto rūpniecisko avāriju riska samazināšanas programmu skaits	12	15	23	24	25
12.	Izvērtēto rūpniecisko avāriju riska drošības pārskatu skaits	6	9	10	11	12
13.	Reģionālo vides pārvalžu veikto pārbaūžu skaits vides aizsardzībā	5100	6700	6750	6800	7240
14.	Veikto pārbaūžu skaits dabas aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā	3621	3700	4500	4700	4900
15.	Pārbaudīto statistikas pārskatu skaits	5152	5150	5180	5210	5240
16.	Pārbaudīto dabas resursu nodokļu pārskatu skaits	6509	6500	6550	6600	6650
17.	Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes veikto inspekcijas pārbaūžu skaits zvejas (tai skaitā, amatierzvejas – makšķerēšanas pārbaudes) un vides kontrolē	17 888	18 060	18 230	19140	19140
18.	Izsniegto zvejas licenču un žurnālu skaits	2200/ 15200	2050/ 13300	2000/ 13000	1900/ 12000	1900/ 12000
19.	Izsniegto padziļināšanas darbu atļauju ostās skaits	15	15	15	16	17

2.2.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam

latos

	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (Programma 23.00.00 „Vides politikas īstenošana”)			
Izdevumi - kopā	0	3 213 128	3 213 128
Uzturēšanas izdevumi	0	3 213 128	3 213 128

Kārtējie izdevumi	0	3 213 128	3 213 128
tai skaitā atalgojumi	0	2 589 357	2 589 357
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u> 2005.gada 20.decembra MK noteikumi Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām"			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
1. Valsts vides dienesta administratīvās kapacitātes nostiprināšana, lai efektīvi īstenotu vides prasību ieviešanu, nodrošinot visas normatīvajos aktos paredzētās prasības			
Izdevumi - kopā	373 000	639 802	1012802
Uzturēšanas izdevumi	373 000	589 802	962802
Kārtējie izdevumi	373 000	589 802	962802
tai skaitā atalgojumi	300 588	329 000	629558
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	50 000	50000
kapitālie izdevumi	0	50 000	50000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u> 2003.gada 18.decembrī Saeimā tika pieņemti grozījumi likumā "Par piesārņojumu", saskaņā ar kuriem Latvijā tika uzsākta Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ieviešana (Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 13.oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK). Papildus finansējums šim mērķim netika piešķirts. Atbilstoši grozījumiem likumā "Par piesārņojumu" tika izdoti Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.400 "Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju pieteikšanas un izsniegšanas kārtība" un Ministru kabineta 2004.gada 7.septembra noteikumi Nr.778 "Kārtība, kādā tiek veikts siltumnīcefekta gāzu emisiju monitorings, kā arī pārbaudīti un apstiprināti ikgadējie pārskati par siltumnīcefekta gāzu emisiju". Minētie normatīvie akti nosaka Valsts vides dienestam jaunas papildu funkcijas, kuru īstenošanai patreiz nav piešķirts papildu finansējums – jaunu atļauju (siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas) izsniegšanu operatoriem, kas atbilst noteiktiem likuma "Par piesārņojumu" nosacījumiem, atļaujas nosacījumu ievērošanas kontroli, kā arī ikgadējo pārskatu pārbaudi un apstiprināšanu.			

Patlaban emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā Latvijā iesaistītas 92 iekārtas, no tām 33 iekārtas Lielrīgas RVP uzraudzībā. Bez tam 2003.gada 23. decembrī tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju", bet 2004. gada 17. februārī Ministru kabineta noteikumi "Virszemes ūdensobjektu tīrīšanas un padziļināšanas kārtība", kuru izpilde jāveic Vides dienesta inspektoriem. Arī 2004. gada 16. marta grozījumi 2001. gada 18. decembra Ministru kabineta noteikumos 531 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" uzliek inspektoriem papildus pienākumus, it īpaši saistībā ar Eiropas Savienības struktūrfondu finansējuma pieteikumu izvērtēšanu lauksaimniecībā. Papildus pienākumus inspektoriem uzliek arī 2003. gada 14. oktobra grozījumi 2001. gada 27. februāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 85 "Noteikumi par zivju izkraušanas kontroli un zivju tirdzniecības un transporta objektu, noliktavu un ražošanas telpu pārbaudi", kas pieņemti saistībā ar Eiropas kopienas prasību īstenošanu.

2005. gada 21. aprīlī Saeima pieņēma grozījumus iepakojuma likumā, kuri stāsies spēkā ar 2005. gada 25. maiju, un kuri prasa vides inspektoriem nodrošināt iepakojuma plūsmu kontroli. Arī 2002. gada 23. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 319 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadāšanas kārtība" un Ministru kabineta 2002. gada 3. janvāra noteikumu Nr. 15 "Noteikumi par prasībām atkritumu poligonu ierīkošanai, kā arī atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanai, slēgšanai un rekultivācijai" prasa ievērojami vides inspektoru papildus darbu sakarā ar Eiropas Kopienas finanšu līdzekļu aktīvu piesaisti šai jomai un jaunu poligonu atklāšanu, bet desmitiem veco izgāztuvju slēgšanu.

Saskaņā ar grozījumiem likumā "Par piesārņojumu" tika izdoti 2004.gada 27.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”, kuri nosaka Valsts vides dienesta reģionālajām vides pārvaldēm jaunu papildus funkciju - piesārņojošo darbību izraisīto smaku novērtēšanu, nenodrošinot pasākumu īstenošanu ar nepieciešamo finansējumu.

Lai nodrošinātu pieņemto tiesību aktu prasību ieviešanu un kontroli, nepieciešams pastiprināt Valsts vides dienesta administratīvo kapacitāti, nodrošinot atbilstošu materiāli tehnisko apgādi un cilvēkresursus ar konkurētspējīgu atalgojumu.

2. Aprīkojuma iegāde, lai paaugstinātu vides aizsardzības kontroles kapacitāti			
Izdevumi - kopā	0	135 198	135 198
Uzturēšanas izdevumi	0	0	0
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	135 198	135 198
kapitālie izdevumi	0	135 198	135 198
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0

Īss paskaidrojums.

Inspekcijas aprīkojuma iegāde, lai paaugstinātu vides aizsardzības kontroles kapacitāti. Padomes 2002. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 2371/2002 Par zivju resursu saglabāšanu un līdzsvarotu izmantošanu Kopējās zivsaimniecības politikas ietvaros. Padomes 1993. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2847/93, kas izveido kontroles sistēmu, kura piemērojama kopējai zivsaimniecības politikai. Likuma „Par vides aizsardzību” 9.panta 10.punkts. Zvejniecības likuma 19.pants (30.09.2004.likuma grozījumu redakcijā). Plānots iegādāt 2 motorlaivas jūras sektoriem un 5 motorlaivas iekšējo ūdeņu sektoriem, 8 piekabes motorlaivām, 3 radiosakaru un navigācijas aprīkojumi (GMDSS), 3 eholoti, 7 laivu dzinēji, 7 specializētās kravas-pasažieru automašīnas vides inspektoriem), 2specializētās (GIS, Arc View) programmas darbam ar kartogrāfisko materiālu, datori, foto un video aparātūra

3. Zvejas kontroles nodrošināšana starptautiskajos ūdeņos			
Izdevumi - kopā	0	104 674	104 674
Uzturēšanas izdevumi	0	104 674	104 674
Kārtējie izdevumi	0	104 674	104 674
tai skaitā atalgojumi	0	44 923	44 923
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0

tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u>			
<p><i>Zvejas kontroles nodrošināšana starptautiskajos ūdeņos Latvijas kā ES dalībvalsts starptautisko saistību izpilde nodrošinot ES regulu prasību izpildi. Padomes 2002. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 2371/2002 Par zivju resursu saglabāšanu un līdzsvarotu izmantošanu Kopējās zivsaimniecības politikas ietvaros. Padomes 1993. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2847/93, kas izveido kontroles sistēmu, kura piemērojama kopējai zivsaimniecības politikai. Padomes 1988.gada 9. jūnija Regula (EEK) Nr. 1956/88 Par NAFO (Northwest Atlantic Fisheries Organization) apstiprinātās vienotās starptautiskās inspekcijas shēmu. Padomes 1993. gada 20.decembra Regula (EEK) Nr. 3680/93 Par noteiktiem NAFO zivju resursu saglabāšanas un pārvaldīšanas pasākumiem. Padomes 1995.gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 3069/95 Par EK novērotāju shēmas izveidošanu, kura piemērojama EK zvejas kuģiem, tiem zvejojot NAFO zonā. Pamatojoties uz Darba likuma 67.panta prasībām, citu izdevumu starpā, VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldei jāapmaksā darbs nakts stundās ūdens bioloģisko resursu inspektoriem.</i></p> <p><i>EK 2791/99 "Par kontroles pasākumiem, kuri piemērojami NEAFC zonā". Zvejniecības likums, 12.05.1995. (ar grozīj. līdz 30.09.2004.) MK 13.11.2001. noteikumi nr. 479 „Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos”(ar 02.11.2004.grozīj.) 30.pants .</i></p>			
4. Regulāra jūras ūdeņu uzraudzība no gaisa, nodrošinot valsts starptautisko saistību izpildi par regulāru piesārņojuma kontroli jūrā			
Izdevumi - kopā	0	234 032	234 032
Uzturēšanas izdevumi	0	0	0
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	234 032	234 032
kapitālie izdevumi	0	234 032	234 032
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u>			
<p><i>Padomes 2002. gada 20. decembra Regulas (EK) Nr. 2371/2002 Par zivju resursu saglabāšanu un līdzsvarotu izmantošanu Kopējās zivsaimniecības politikas ietvaros 23.punkta 3.apakšpunkts. 1992.gada Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību (Helsinki konvencija). HELCOM rekomendācijas12/8.</i></p> <p><i>Izdevumi paredzēti lidmašīnas iegādei (nepieciešamajiem kontroles lidojumiem) kopā ar Aizsardzības ministriju, nodrošinot 30% līdzfinansējuma.</i></p>			
5. Daudzfunkcionāla kuģa iegāde naftas produktu piesārņojuma gadījumu novēršanai jūrā			
Izdevumi – kopā	0	2 108 400	2 108 400
Uzturēšanas izdevumi	0	0	0
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0

tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	2 108 400	2 108 400
kapitālie izdevumi	0	2 108 400	2 108 400
Investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u>			
<p><i>Daudzmērķu kuģa iegāde ar EK struktūrfondu līdzfinansējumu pamatojoties uz: Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 8.panta 1., 5. un 13.p., MK 31.03.2004. rīkojumu Nr.190, "Nacionālais gatavības plāns naftas produktu piesārņojuma gadījumiem jūrā", 1973.gada Starptautisko konvenciju "Par piesārņošanas no kuģiem novēršanu" ar 1978.gada Protokola noteiktajiem labojumiem (MARPOL 73/78), 1990.gada starptautisko konvenciju "Par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā" (OPRC konvencija), 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju (Helsinku konvencija) un ar to saistītā Helsinku rekomendācija 12/8 "Novērošana no gaisa izmantojot tālās jutības iekārtas Baltijas jūras reģionā".</i></p> <p><i>Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu 2850/2000/EK par sadarbības sistēmas izveidošanu avārijas vai apzinātas jūras piesārņošanas gadījumā, Eiropas Savienības direktīvu 76/464/EEK par bīstamajām vielām, Eiropas Savienības direktīvu 2000/59/EK (27.11.2000.) par kuģu radīto atkritumu pieņemšanas iekārtām. Eiropas Padomes regulas EEK 23/71/2002 Par zivsaimniecisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku prasību izpildi. Regulas 23.pants nosaka prasības attiecībā uz dalībvalstu kompetenci, tai skaitā pietiekamas kontroles kapacitātes nodrošināšanu Baltijas jūrā un Ziemeļatlantijas zvejošanas zonā (NAFO).</i></p> <p><i>"Nacionālā gatavības plāna naftas produktu piesārņojuma gadījumiem jūrā"14.2. pants nosaka nepieciešamību iegādāties daudzmērķu vides aizsardzības kuģi, iekļaujot to Valsts investīciju programmā.</i></p> <p><i>Kopējās kuģa izmaksas ir 3 000 000 EUR (2 108 400Ls). Kuģa iegāde plānota kā valsts līdzfinansējums līdzīgās daļās 2006. un 2007.gadā (1770000 EUR gadā), un 1 230 000 EUR EK struktūrfondu līdzfinansējums, kuru atmaksā pēc kuģa iegādes.</i></p>			
6. Zivsaimniecības un vides informācijas sistēmu un Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes diennakts dispečerdienesta darbības nodrošināšana. ES prasību ievērošanas kontrole zvejas kontroles jomā			
Izdevumi - kopā	0	19 800	19 800
Uzturēšanas izdevumi	0	19 800	19 800
Kārtējie izdevumi	0	19 800	19 800
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u>			
<p><i>Padomes 2002. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 2371/2002 Par zivju resursu saglabāšanu un līdzsvarotu izmantošanu Kopējās zivsaimniecības politikas ietvaros. Padomes 1993. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2847/93, kas izveido kontroles sistēmu, kura piemērojama kopējai zivsaimniecības politikai. Padomes 2000. gada 29. jūnija Regula (EK) Nr. 1543/2000 Par Kopienas sistēmas izveidi to datu vākšanai un pārvaldei, kas nepieciešami kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanai. Padomes 1997. gada 29. jūlija Regula (EK) Nr. 1489/97 Par zvejas kuģu satelītu novērošanas sistēmu.</i></p> <p><i>ES regulas nosaka, ka Latvijai kā dalībvalstij jānodrošina zvejas kuģu atrašanās vietu kontrole un fiksācija ar satelītsistēmas sakaru palīdzību un regulāras informācijas pārraide uz ES. Izdevumi paredzēti pakalpojumu apmaksai saskaņā ar šo pasākumu īstenošanai noslēgtajiem līgumiem ar Lattelekom, Latvijas mobilo telefonu, Microlink par tehnisko pakalpojumu sniegšanu un nodrošināšanu.</i></p>			
7. Sabiedrisko inspektoru sistēmas attīstība			
Izdevumi - kopā	0	30 000	30 000
Uzturēšanas izdevumi	0	30 000	30 000
Kārtējie izdevumi	0	30 000	30 000

tai skaitā atalgojumi	0	24 176	24 176
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u> <i>Sabiedriskie inspektori spēj nodrošināt atbalstu vides institūcijām, tādējādi samazinās pārkāpumu skaits, īpaši nelikumīgās zvejas jomā. Likuma „Par vides aizsardzību” 4.pants (03.02.2005.likuma grozījumu redakcijā). Zvejniecības likuma 19.panta piektā daļa (30.09.2004.likuma grozījumu redakcijā).Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 256., 257.pants. Izdevumi paredzēti ārsta inspektoru darba apmaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.</i>			
8. Nodrošināt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju uzraudzību un kontroli atbilstoši jauno tiesību aktu prasībām, kā arī nodrošināt Vašingtonas konvencijas prasību realizēšanu			
Izdevumi - kopā	0	57368	57368
Uzturēšanas izdevumi	0	52568	52568
Kārtējie izdevumi	0	52568	52568
tai skaitā atalgojumi	0	45268	45268
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	4800	4800
kapitālie izdevumi	0	4800	4800
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	8	8
<u>Īss paskaidrojums.</u> <i>Saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4¹. pantu, ja paredzētai darbībai var būt būtiska ietekme uz Natura 2000 teritorijām, bet nav nepieciešamības realizēt pilnu IVN procesu, tad nepieciešams veikt šīs darbība ietekmes izvērtējumu pēc MK 2004.gada 17.februāra noteikumos Nr.87 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” noteikto kārtību. Tā rezultātā rodas nepieciešamība veikt papildus pārbaudes un veikt izvērtējumu. Atbilstoši 2005.gada 15.septembra grozījumiem likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, 13 .panta 4. daļa uzliek par pienākumu Valsts vides dienestam informēt pašvaldības un zemes īpašniekus par plānotajām ĪADT zonējuma, robežu, kategorijas jeb aizsardzības režīma izmaiņām, kā arī informēt par ĪADT aizsardzības un izmantošanas nosacījumu izmaiņām. Līdz ar to šādai informācijas sagatavošanai un nosūtīšanai ir nepieciešami papildus finansu un cilvēku resursi. Sakarā ar to, ka Latvija 1997. gadā pievienojās Vašingtonas konvencijai par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES), VVD ir pienākums veikt iekšzemes kontroli tirdzniecības vietās, kā arī vismaz reizi gadā pārbaudīt izveidotās dzīvnieku kolekcijas (MK 2001. gada 5. augusta noteikumi Nr.185 „Noteikumi par prasībām savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvā un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai”10. punkts). Šīs funkcijas līdz šim tika veiktas nepietiekami, jo netika papildus piešķirts finansējums šādu pārbažu veikšanai.</i>			
9. Rīcības programmas par īpaši jutīgo teritoriju aizsardzības kontroli nodrošināšana			
Izdevumi - kopā	0	49273	49273
Uzturēšanas izdevumi	0	49273	49273
Kārtējie izdevumi	0	49273	49273
tai skaitā atalgojumi	0	27360	27360
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0

Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	6	6
<i>Īss paskaidrojums.</i> Tiks nodrošināta Rīcības programmas ieviešana atbilstoši ES prasībām. Padomes 1991.gada 12.decembra Direktīva 91/676/EEK Par ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu ar nitrātiem, kas cēlušies no lauksaimnieciskās darbības. MK 18.03.2004. rīkojums Nr.163 "Par Rīcības programmu īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem". Likuma "Par piesārņojumu" 11., 18. pants. MK 18.12.2001. noteikumu nr. 531 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" 13.,19.,41.punkti .MK noteikumi Nr.628 "Īpašas prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" 2.2.p.			
10. Nacionālā ieviešanas plāna par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem pasākumu nodrošināšana			
Izdevumi - kopā	0	24 920	24 920
Uzturēšanas izdevumi	0	24 920	24 920
Kārtējie izdevumi	0	24 920	24 920
tai skaitā atalgojumi	0	5 900	5 900
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums.</i> MK 31.03.2005.rīkojuma Nr.206 „ Par noturīgo organisko piesārņotāju samazināšanas nacionālo plānu 2005.-2020.gadam” 4.punkts. Plāna 1.9.,3.3., 7.2., 7.6., 7.7. 7.8.pasākumu izpilde. Stokholmas konvencijas (Latvijas Republika ratificējusi 2004.gada 28.septembrī) Par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem 7.panta 1.punkta b)apakšpunkts. Izdevumi atalgojumiem paredzēti pieaicināto kvalificētu ekspertu apmaksai.			
11. Gaisa aizsardzības pasākumi un kontrole			
Izdevumi - kopā	0	35372	35372
Uzturēšanas izdevumi	0	35372	35372
Kārtējie izdevumi	0	35372	35372
tai skaitā atalgojumi	0	22800	22800
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0

investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	5	5
<u>Īss paskaidrojums.</u>			
<p>Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likuma 4.panta trešā daļa (spēkā no 01.01.1999. ar 16.10.2003.g.grozīj.). 2000.gada 29.jūnija regula EK 2037/2000 "Par ozona slāni noārdošām vielām". MK 22.04.2004. noteikumi Nr.399 „Noteikumi par Monreālas protokola „Par ozona slāni noārdošām vielām” labojumu”.</p> <p>Ministru kabineta 2005.gada 06.septembra noteikumi Nr.688 „Noteikumi par ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcas efekta gāzēm, kas ir aukstuma aģenti”(stājas spēkā ar 01.01.2006.) 17.punkts nosaka, ka Valsts vides dienests izsniedz licences darbībām ar aukstuma aģentiem. Savukārt, minēto noteikumu 7.punkts nosaka, ka Valsts vides dienests kontrolē Regulas 3.panta 1., 2. un 3.punkta, 4.panta 1., 2., 3., 4. un 5.punkta, 5.panta 1., 2., 3., 4. un 5.punkta, 16.panta 1., 2., 3., 4. un 5.punkta un 17.panta 1., 3. un 4.punkta izpildi un katru gadu līdz 1.februārim sniedz Vides ministrijai pārskatu par Valsts vides dienesta veiktajiem kontroles pasākumiem un kontroles rezultātiem.</p> <p>Ministru kabineta 2005.gada 01.novembra noteikumi Nr. 833 „Noteikumi par gaistošo organisko savienojumu emisijas ierobežošanu no noteiktiem produktiem” 11.punkts nosaka, ka Valsts vides dienests izsniedz licences darbībām ar laku un krāsu produktiem, kuru sastāvā ir paaugstināts organiskā šķīdinātāja saturs, kā arī atbilstoši 21.punktam kontrolē šo vielu saturošu produktu ražošanu un profesionālo lietošanu.</p> <p>Minēto licenču izsniegšana un kontrole ir jauna funkcija VVD, kuras realizēšanai nepieciešams papildus finansējums un cilvēkresursi (inspektori - kontroles nodrošināšanai un eksperti - licenču izsniegšanai).</p>			
12. Ģenētiski modificēto kultūraugu kontrole			
Izdevumi - kopā	0	22634	22634
Uzturēšanas izdevumi	0	21154	21154
Kārtējie izdevumi	0	21154	21154
tai skaitā atalgojumi	0	9120	9120
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	1 480	1 480
kapitālie izdevumi	0	1 480	1 480
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	2	2
<u>Īss paskaidrojums</u>			
<p>Likums „Par starptautisko līgumu par augu ģenētiskajiem resursiem pārtikai un lauksaimniecībai”. Likums „Par Kartahenas protokolu par bioloģisko drošību, kas pievienots Konvencijai par bioloģisko daudzveidību”. MK 20.04.2004. noteikumu Nr.333 „Noteikumi par ģenētiski modificēto organismu ierobežotu izmantošanu un apzinātu izplatīšanu vidē un tirgū, kā arī par monitoringa kārtību” 66.punkts. MK 19.09.2000. noteikumu Nr.323 „Ģenētiski modificēto organismu izmantošanas un izplatīšanas noteikumi” 28.punkts. MK not. projekta „Noteikumi par bioloģiskās lauksaimniecības un ģenētiski modificēto kultūraugu līdzāspastāvēšanu” 22. punkta 3.apakšpunkts.</p>			
13. Paraugu testēšana			
Izdevumi - kopā	0	61 850	61 850
Uzturēšanas izdevumi	0	61 850	61 850
Kārtējie izdevumi	0	61 850	61 850
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0

investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<p><i>Likuma „Par vides aizsardzību” 441.panta 2. un 6.punkts. Likumā „Par piesārņojumu” 31.panta 1.punkta 1.apakšpunkts.MK 14.12.2004. noteikumu Nr.1015, „Vides prasības mazo katlumāju apsaimniekošanai” 6., 7. un 22.punkts.MK 22.04.2004. noteikumu Nr.380 „Vides prasības mehānisko transportlīdzekļu remontdarbniecu izveidei un darbībai” 6.un 24.punkts.MK 27.07.2004. noteikumu Nr.626, „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” 9., 16., 18., 20.un 24. punkts.MK 17.08.2004. noteikumu Nr.726, „Vides prasības koksnes ķīmiskai aizsardzībai (impregnēšanai)” 25.punkts.MK 20.08.2002. noteikumu Nr.379 “Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem” 44.un 49.punkts.</i></p> <p><i>MK 19.06.2001. noteikumu Nr.259 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas un riska samazināšanas pasākumi” 114.punkts. MK 02.03.2004. noteikumu Nr.125 “Noteikumi par sēra satura ierobežošanu noteiktiem šķidrās degvielas veidiem” 11.punkts. MK noteikumu 22.01.2002. Nr.34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” 63. un 64. punkts. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa” 243.pants.</i></p> <p><i>Izdevumi paredzēti laboratoriju pakalpojumu apmaksai par paraugu testēšanu saskaņā ar iepirkuma procedūras rezultātā noslēgto līgumu.</i></p>			
14. Vienas pieturas aģentūras izveidošana			
Izdevumi - kopā	0	45 000	45 000
Uzturēšanas izdevumi	0	45 000	45 000
Kārtējie izdevumi	0	45 000	45 000
tai skaitā atalgojumi	0	21 600	21 600
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	4	4
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<p><i>Valdības deklarācijas 16.11. punkta izpilde.</i></p> <p><i>2004.gada 01.decembra Valdības deklarācijas 11.punkts paredz „Vienas pieturas aģentūras izveidošanu vides institūcijās”. Tās organiska sastāvdaļa VVD būtu „karstā telefona” izveidošana, kas sniegtu sabiedrībai interesējošo informāciju, skaidrojumus par vides aktualitātēm un pieņemtu iedzīvotāju operatīvi sniegto informāciju par vides pārkāpumiem .</i></p>			
15. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana Valsts vides dienestā			
Izdevumi – kopā	0	22634	22634
Uzturēšanas izdevumi	0	21154	21154
Kārtējie izdevumi	0	21154	21154
tai skaitā atalgojumi	0	9120	9120
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	1 480	1 480
kapitālie izdevumi	0	1 480	1 480
Investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	2	2

<u>Īss paskaidrojums.</u> Vadības kvalitātes sistēmas ieviešana Valsts vides dienestā nodrošinās vienotu pieeju vides aizsardzības normatīvo aktu piemērošanā visās VVD reģionālajās struktūrvienībās, nodrošinās vienotu pieeju veicot inspekcijas komersantos, kā arī novērsīs amatpersonu normatīvo aktu dažādu interpretāciju.			
16. Nepieciešamo preventīvo, neatliekamo vai sanācijas pasākumu veikšanas nodrošināšana tiešu kaitējuma draudu vai kaitējuma videi gadījumā, ja nav iespējams konstatēt atbildīgo operatoru			
Izdevumi – kopā	0	268 376	268 376
Uzturēšanas izdevumi	0	178 700	178 700
Kārtējie izdevumi	0	178 700	178 700
tai skaitā atalgojumi	0	45 000	45 000
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	89 676	89 676
kapitālie izdevumi	0	89 676	89 676
Investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	10	10
<u>Īss paskaidrojums.</u> Ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21.aprīlī pieņemtajā direktīva 2004/35/EK Par atbildību vides jomā, kura tiek iestrādāta jaunajā Vides likumā (aizstās šobrīd spēkā esošo likumu „Par vides aizsardzību”), paredzētos izņēmumus un dalībvalstīm piešķirto rīcības brīvību, likumprojektā ir noteikti gadījumi, kad operators nav atbildīgs par radušos kaitējumu, un paredzēti izņēmumi, kad operators ir atbrīvojams no kaitējuma likvidēšanas izdevumu segšanas, kā arī noteikti gadījumi, kas nav aptverti ar šajā likumprojektā paredzēto atbildības sistēmu, bet tiek regulēti starptautisko konvenciju līmenī. Tas tomēr nozīmē, ka atsevišķos gadījumos, ja operators nevar veikt nepieciešamos pasākumus kaitējuma novēršanai maksātnespējas dēļ, šās funkcijas vajadzēs veikt valstij. Likumprojekts paredz vienu atbildīgo valsts iestādi par videi nodarītā kaitējuma jautājumiem – Valsts vides dienestu. Valsts Vides dienestā tiek paredzētas 10 papildus štata vietas un finansējums šo funkciju nodrošināšanai. Prognozējams, ka stājoties spēkā šā likuma nosacījumiem pēc 2007. gada aprīļa ārkārtas situāciju un avārijas seku novērtēšanas un likvidēšanas izmaksas varētu palielināties.			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Vides pārraudzības valsts biroja kapacitātes nostiprināšana			
Izdevumi - kopā	21000	122390	143390
Uzturēšanas izdevumi	21000	117390	138390
Kārtējie izdevumi	21000	117390	138390
tai skaitā atalgojumi	16923	54600	71523
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0

tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	5000	5000
kapitālie izdevumi	0	5000	5000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	7	7
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<p>2005.gadā birojā reāli uzsākta un turpmāk pastāvīgi tiks veikta stratēģiskā novērtējuma ietvaros izstrādāto vides pārskatu izvērtēšana. Prioritāte kopumā veicina Nacionālajā vides politikas plānā ietvertu mērķu un pasākumu īstenošanu, īpaši attiecībā uz sadaļām "Vide un rūpniecība", "Vides informācija un sabiedrības līdzdalība". 2005. gada 19. jūlijā pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem" ar kuriem tiek pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 16. decembra Direktīva 2003/105/EK ar ko groza Padomes Direktīvu 96/82/EK par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kas saistīti ar bīstamām vielām. Šo jauno uzdevumu izpilde jau ir palielinājusi un turpmāk arvien būtiskāk palielinās biroja funkcijas un darba apjomu, kā nodrošināšanai ir nepieciešams būtiski nostiprināt biroja kapacitāti.</p>			

2.2.6. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Valsts vides dienesta administratīvās kapacitātes nostiprināšana, lai efektīvi īstenotu vides prasību ieviešanu, nodrošinot visas normatīvajos aktos paredzētās prasības	Efektīvi īstenot vides prasību ieviešanu, nodrošinot visas normatīvajos aktos paredzētās prasības. Pilnībā īstenot ES vides prasību ieviešanu.	2007 2008	639 802 589 802 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
2.	Vides pārraudzības valsts biroja administratīvās kapacitātes nostiprināšana	Kvalitatīvi nodrošināt Latvijas normatīvo aktu un starptautisko saistību izpildi rūpniecisko avāriju riska, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma un pārējās normatīvajos aktos birojam deleģētajās jomās.	2007 2008	122 390 117 390
3.	Zvejas kontroles nodrošināšana starptautiskajos ūdeņos	Latvijas kā ES dalībvalsts starptautisko saistību izpilde nodrošinot ES regulu prasību izpildi	2007	104 674 (turpmāk ikgadēji)
4.	Regulāra jūras ūdeņu uzraudzība no gaisa, nodrošinot valsts starptautisko saistību izpildi par regulāru piesārņojuma kontroli jūrā	Paaugstināt vides aizsardzības kontroles operatīvo rīcībspēju piesārņojuma gadījumu kontrolei jūrā, nodrošinot 30 % līdzfinansējuma lidmašīnas iegādei kopā ar Aizsardzības ministriju	2007	234 032
5.	Daudzfunkcionāla kuģa iegāde naftas produktu piesārņojuma gadījumu novēršanai jūrā	Nodrošināt valsti ar daudzfunkcionālu vides aizsardzības kuģi zvejas kontroles un piesārņojuma novēršanas veikšanai jūrā	2007	2 108 400

6.	Aprīkojuma iegāde, lai paaugstinātu vides aizsardzības kontroles kapacitāti	Nodrošināt valsts rīcības spēju ķīmisko vielu noplūdes no kuģiem jūrā gadījumā	2007	135 198
7.	Zivsaimniecības un vides informācijas sistēmu un Jūras un iekšējo ūdeņu (JIŪ) pārvaldes diennakts dispečerdiens darbības nodrošināšana. ES prasību ievērošanas kontrole zvejas kontroles jomā.	ES prasību ievērošanas kontrole zvejas kontroles jomā	2007	19 800 (turpmāk ikgadēji)
8.	Sabiedrisko inspektoru sistēmas attīstība	Sabiedriskie vides inspektori nodrošinās atbalstu vides institūcijām, tādējādi samazinās pārkāpumu skaitu, īpaši nelikumīgās zvejas jomā	2007	30 000 (turpmāk ikgadēji)
9.	Nodrošināt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju uzraudzību un kontroli atbilstoši jauno tiesību aktu prasībām, kā arī nodrošināt Vašingtonas konvencijas prasību realizēšanu	Nodrošināt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu NATURA 2000 teritorijās, Nodrošināt zemes īpašnieku informēšanu par dabas teritoriju robežu izmaiņām un šo teritoriju aprobežojumiem	2007 2008	57 368 52 568 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
10.	Rīcības programma par īpaši jutīgo teritoriju kontroles nodrošināšanu	Tiks nodrošināta Rīcības programmas ieviešana atbilstoši ES prasībām	2007	49273 (turpmāk ikgadēji)
11.	Nacionālā ieviešanas plāna par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP) pasākumu nodrošināšana	MK 31.03.2005.rīkojuma Nr.206 izpilde, Nacionālā ieviešanas plāna par NOP pasākumu īstenošana	2007 2008 2009	24920 11863 11786
12.	Gaisa aizsardzības pasākumi un to kontrole	Licenču izsniegšana par ozona slāni noārdošo vielu un fluorēto siltumnīcas efekta gāzu, par gaistošo organisko savienojumu lietošanu un šo vielu lietošanas kontroles nodrošināšana	2007	35372 (turpmāk ikgadēji)
13.	Ģenētiski modificēto kultūraugu kontrole	MK not. projekta „Noteikumi par bioloģiskās lauksaimniecības un ģenētiski modificēto kultūraugu līdzāspastāvēšanu” izpilde	2007 2008	22634 21 154 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)
14.	Paraugu testēšana	Vides aizsardzības normatīvu un standartu ievērošanas laboratoriskās kontroles nodrošināšana	2007	61850 (turpmāk ikgadēji)
15.	Vienas pieturas aģentūras izveidošana	Valdības deklarācijas 16.11. punkta izpilde	2007	45 000 (turpmāk ikgadēji)
16.	Ieviest Valsts vides dienestā kvalitātes vadības sistēmu	Tiks nodrošināta kvalitatīva iestādes vadības sistēma, vienveidīga funkciju izpilde visās reģionālajās struktūrvienībās un turpmāka tās uzturēšana.	2007 2008	22 634 21 154 (turpmāk ikgadēji - uzturēšanai)

17.	Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (<i>Programma 23.00.00 „Vides politikas īstenošana”</i>)	Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.	2007 2008 2009	3 213 128 3 357 591 3 477 477
18.	Nepieciešamo preventīvo, neatliekamo vai sanācijas pasākumu veikšanas nodrošināšana tiešu kaitējuma draudu vai kaitējuma videi gadījumā, ja nav iespējams konstatēt atbildīgo operatoru	Nodrošināt jaunajā Vides likumprojektā paredzētās atbildīgās valsts iestādes (Valsts Vides dienests) par videi nodarītā kaitējuma jautājumiem funkciju veikšanu gadījumos, ja operators nevar veikt nepieciešamos pasākumus kaitējuma novēršanai maksātnespējas dēļ vai ja nav iespējams konstatēt atbildīgo operatoru.	2007 2008 2009	268 376 198 838 198 838

Paskaidrojumi:

1. Kā viena no galvenajām prioritātēm būs Valsts vides dienesta darbinieku (vides valsts inspektoru un ekspertu) atalgojuma nodrošināšana atbilstoši MK 23.11.2004. noteikumos Nr.959 „Noteikumi par ierēdņu un tiešās pārvaldes iestāžu darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un ierēdņu pabalstiem” noteiktajai algu skalai, kā arī inspektoru un ekspertu darba samaksas un slodzes izlīdzināšanai starp reģioniem, palielinot kapacitāti intensīvas rūpniecības teritorijās, vienlaicīgi nodrošinot darbam nepieciešamo materiāli tehnisko apgādi. Prioritāte nodrošinās apmācīto darbinieku neaizplūšanu uz privāto sektoru, kā arī Eiropas Savienības direktīvu un regulu prasību kvalitatīvu ieviešanu un veicinās Nacionālajā vides politikas plānā ietvertu mērķu un pasākumu īstenošanu.
Prioritāte kopumā veicina Nacionālajā vides politikas plānā ietvertu mērķu un pasākumu īstenošanu.

2. Vides pārraudzības valsts biroja funkcijas ir būtiski paplašinātas saistībā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ieviešanu Latvijas normatīvajos aktos un nozīmīgi paplašinātajām funkcijām rūpniecisko avāriju risku izvērtēšanas jomā, kā arī saistībā ar Biroja kā vides institūciju apelācijas iestādes izveidi. Jau šobrīd ir pieņemti vairāk kā 100 lēmumi par stratēģiskās vides novērtējuma procedūras piemērošanu un prognozējams turpmāks darba apjoma pieaugums. Ir uzsākta un turpmāk pastāvīgi tiks veikta stratēģiskā vides novērtējuma ietvaros izstrādāto vides pārskatu izvērtēšana. Saistībā ar darba specifiku un tā apjoma pastāvīgu palielināšanos ir nepieciešama būtiska biroja kapacitātes nostiprināšana, lai nodrošinātu Latvijas normatīvo aktu un starptautisko saistību izpildi.
Prioritāte kopumā veicina Nacionālajā vides politikas plānā ietvertu mērķu un pasākumu īstenošanu, īpaši attiecībā uz sadaļām „Vide un rūpniecība” un “Vides informācija un sabiedrības līdzdalība”.

3. Šī prioritāte paredz nodrošināt Latvijas kā ES dalībvalsts, ES regulu ievērošanas kontroli. EEK 1956/88 „Par NAFO apstiprinātās vienotās starptautiskās inspekcijas shēmu”; EEK 3680/93”Par noteiktiem NAFO zivju resursu saglabāšanas un pārvaldīšanas pasākumiem”; EK 3069/95 „Par EK novērotāju shēmas izveidošanu, kura piemērojama EK zvejas kuģiem, tiem zvejojot NAFO zonā, kā arī citas. EK novērotāju shēmas izveidošana, kura piemērojama EK zvejas kuģiem, tiem zvejojot NAFO zonā” nosaka, ka Latvijai kā ES

dalībvalstij jānodrošina novērotāju darba apmaksu uz zvejas kuģiem NAFO zonā. Saskaņā ar Darba likuma 67.panta prasībām VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldei jāapmaksā zvejas kontroles inspektoriem darbs nakts stundās, kā arī virsstundu darbs.

4. Šī prioritāte paredz nodrošināt regulāru jūras ūdeņu uzraudzību no gaisa, nodrošinot valsts starptautisko saistību izpildi par regulāru piesārņojuma kontroli jūrā sadarbībā ar Aizsardzības ministriju, nodrošinot racionālu ievērojamu valsts līdzekļu izmantošanu.

5. Šī prioritāte paredz nodrošināt daudzvērtīgu funkciju kuģa iegādi zvejas un vides kontroles, uzraudzības, vides monitoringa un izpētes veikšanai Baltijas jūrā. Saskaņā ar ES Padomes lēmuma 2004/465/EK „Par Kopienas finansiālo ieguldījumu dalībvalstu zivsaimniecības kontroles programmās” 4.panta 1.punkta h) apakšpunktu un 6.panta 2.punkta c) apakšpunktu, kas nosaka ES līdzfinansējuma iespējas kuģu būvei, Latvijai līdz 2006.gada 31.janvārim jāiesniedz Eiropas Komisijai Zvejas kontroles programma. Kopējās kuģa izmaksas ir 3 000 000 EUR (2 108 400Ls). Kuģa iegāde plānota kā valsts līdzfinansējums līdzīgās daļās 2006. un 2007.gadā (1770000 EUR gadā), un 1 230 000 EUR EK struktūrfondu līdzfinansējums, kuru atmaksā pēc kuģa iegādes.

6. prioritātes mērķis ir nodrošināt aprīkojuma iegādi, lai paaugstinātu vides aizsardzības kontroles kapacitāti. Aprīkojuma iegāde nodrošinās efektīvu Baltijas jūras uzraudzības un aizsardzības sistēmu. Plānots iegādāt 2 motorlaivas jūras sektoriem un 5 motorlaivas iekšējo ūdeņu sektoriem, 8 piekabes motorlaivām, 3 radiosakaru un navigācijas aprīkojumi (GMDSS), 3 eholoti, 7 laivu dzinēji, 7 specializētās kravas-pasažieru automašīnas vides inspektoriem), 2specializētās (GIS, Arc Wie) programmas darbam ar kartogrāfisko materiālu, datori, foto un video aparātūra. Prioritātes atbilst ES prasībām un Nacionālā vides politikas plāna sadaļām „Ūdens kvalitātes nodrošināšana” un „Vide un zivsaimniecība”.

7. prioritātes mērķis ir nodrošināt Zivsaimniecības un vides informācijas sistēmas funkcionēšanu un Jūras un iekšējo ūdeņu (JIŪ) pārvaldes diennakts dispečerdienesta darbības nodrošināšanu. ES regulas nosaka, ka Latvijai kā dalībvalstij jānodrošina zvejas kuģu atrašanās vietu kontrole un fiksācija ar satelītu sistēmas sakaru palīdzību un regulāras šīs informācijas pārraide uz ES. Izdevumi paredzēti pakalpojumu apmaksai saskaņā ar šo pasākumu īstenošanai noslēgtajiem līgumiem ar Lattelekom, Latvijas mobilo telefonu, Micolink par tehnisko pakalpojumu sniegšanu un nodrošināšanu.

8. Ņemot vērā arvien pieaugošo sabiedrības interesi par zivju resursu aizsardzību un citām vides jomām, šī prioritāte paredz plašāku iedzīvotāju iesaistīšanu vides aizsardzības kontrolē, atbilstoši likuma „Par vides aizsardzību” nosacījumiem pilnveidojot sabiedrisko inspektoru sistēmu.

2.-8. Prioritātes kopumā veicina Nacionālajā vides politikas plānā ietvertu mērķu un pasākumu īstenošanu, īpaši attiecībā uz sadaļām "Vides informācija un sabiedrības līdzdalība", „Ūdens kvalitātes nodrošināšana” un „Vide un zivsaimniecība”.

9. Prioritātes ieviešana nodrošinās īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) uzraudzību un kontroli atbilstoši jauno tiesību aktu prasībām, kā arī nodrošinās Vašingtonas konvencijas prasību realizēšanu. Tiks nodrošināta likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" NATURA 2000 izpildi Valsts vides dienesta struktūrvienībās (reģionālajās vides pārvaldēs). Atbilstoši 2005.gada 15.septembra grozījumiem likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” Valsts vides dienests nodrošinās pašvaldības un zemes īpašnieku informēšanu par plānotajām ĪADT zonējuma, robežu, kategorijas jeb aizsardzības režīma izmaiņām, kā arī par ĪADT aizsardzības un izmantošanas nosacījumu izmaiņām. Valsts vides dienests Vašingtonas konvencijas izpildes kontroli dzīvnieku tirdzniecības vietās.

10. Šī prioritāte nodrošinās Rīcības programmas par īpaši jutīgo teritoriju kontroles nodrošināšanu, kas jāsteno ne vēlāk kā 4 gadus pēc pieņemšanas, t.i. līdz 2008.g. 18.martam. Latvijai jau 2006.gadā jāiesniedz ES komisijai ziņojums par apstiprinātās rīcības programmas izpildi. Nenodrošinot papildus finansējumu, Valsts vides dienests nespēs nodrošināt rīcības programmas ieviešanas kontroli. Lai īstenotu rīcības programmu, paredzēts veikt virkni

pasākumu, tai skaitā, tiks sagatavots un nosūtīts ziņojums Eiropas Komisijai par noteiktajām īpaši jutīgajām teritorijām (2005.gada decembrī); Zemkopības ministrija sadarbībā ar Vides ministriju izstrādās un katru gadu līdz 31.janvārim iesniegs izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par programmas īstenošanu; vismaz reizi četros gados, t.i. periodā no 2006. līdz 2010.gadam, tiks pārskatītas īpaši jutīgo teritoriju robežas; tiks sagatavots un nosūtīts Eiropas Komisijai ziņojums par īpaši jutīgās teritorijas robežas grozījumiem (sešu mēnešu laikā no robežas grozījumu apstiprināšanas dienas); tiks sniegts ziņojums Eiropas Komisijai par pārrobežu piesārņojuma ar nitrātiem ietekmi uz īpaši jutīgām teritorijām; tiks apstiprināta īpaši jutīgo teritoriju virszemes un pazemes ūdeņu un lauksaimniecisko noteču monitoringa programma; atbilstoši VIDM kompetencei tiks kontrolēta Rīcības programmā noteikto prasību ievērošana un monitoringa īstenošana. Vides nacionālās monitoringa programmas prioritāte par virszemes un pazemes ūdeņu monitoringa izpildi ietver arī piesārņojuma ar nitrātiem, kas cēlušies no lauksaimnieciskās darbības monitoringu (skatīt stratēģijas 2.5.6 sadaļu).

11. Ar Ministru kabineta 2005.gada 31.marta rīkojumu Nr.206 ir apstiprināts „Nacionālais ieviešanas plāns par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (turpmāk tekstā – PHB) 2005.-2020.gadam”. Šī prioritātes izpilde nodrošinās nepieciešamo papildus finansējumu plāna īstenošanai.

12. Šī prioritāte nodrošinās jaunu gaisa aizsardzības pasākumu ieviešanu un to kontroli. Valsts vides dienests nodrošinās licenču izsniegšanu darbībām ar aukstuma aģentiem, kā arī licenču izsniegšanu darbībām ar gaistošiem organiskajiem savienojumiem, kā arī nodrošinās šo vielu izmantošanas kontroli. Minēto licenču izsniegšana un šo vielu lietošanas kontrole ir jauna funkcija VVD, kuras realizēšanai nepieciešams papildus finansējums.

13. Ministru kabineta noteikumu projekta „Noteikumi par bioloģiskās lauksaimniecības un ģenētiski modificēto kultūraugu līdzāspastāvēšanu” 22.3.punkts nosaka, ka VVD jākontrolē izolējošo attālumu ievērošanu no ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanas platībām līdz aizsargājamiem biotopiem. Plānots, ka noteikumi stāsies spēkā ar 01.01.2006. Ģenētiski modificēto augu kontrole ir jauna funkcija VVD, kuras realizēšanai nepieciešams papildus finansējums.

14. Lai nodrošinātu valsts kontroli vides piesārņojuma gadījumos (avāriju un sūdzību gadījumos, komersanta pašmonitoringa testēšanas rezultātu ticamības pārbaudei), VVD nepieciešams papildus finansējums pakalpojumu apmaksai par paraugu ņemšanu un testēšanu akreditētā laboratorijā. Bez analīžu rezultātiem nav iespējams savākt faktus piesārņojuma konstatēšanai, objektīvi izskatīt sūdzības, kā arī pieņemt pamatotus lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās. Arī 20.09.2005. veiktie grozījumi MK 2004.gada 2.marta noteikumos Nr.125 „Noteikumi par sēra satura ierobežošanu noteiktiem šķidrās degvielas veidiem” nosaka, ka VVD reģionālās vides pārvaldes un VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde nodrošina kontroli par sēra saturu degvielās.

15. 2004.gada 1.decembra Valdības deklarācijas 11.punkts paredz „Vienas pieturas aģentūras izveidošanu vides institūcijās”. Tās organiska sastāvdaļa VVD būs „karstā telefona” izveidošana, kas sniegtu sabiedrībai interesējošo informāciju, skaidrojumus par vides aktualitātēm un pieņemtu iedzīvotāju operatīvi sniegto informāciju par vides pārkāpumiem.

16. Vadības kvalitātes sistēmas ieviešana Valsts vides dienestā nodrošinās vienotu pieeju vides aizsardzības normatīvo aktu piemērošanā visās VVD reģionālajās struktūrvienībās, nodrošinās vienotu pieeju veicot inspekcijas komersantos, kā arī novērsīs amatpersonu normatīvo aktu dažādu interpretāciju.

17. Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.

18. Ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21.aprīlī pieņemtajā direktīvā 2004/35/EK Par atbildību vides jomā, kura tiek iestrādāta jaunajā Vides likumā (aizstās šobrīd spēkā esošo likumu „Par vides aizsardzību”), paredzētos izņēmumus un dalībvalstīm piešķirto rīcības brīvību, likumprojektā ir noteikti gadījumi, kad operators nav atbildīgs par radušos kaitējumu, un paredzēti izņēmumi, kad operators ir atbrīvojams no kaitējuma likvidēšanas izdevumu segšanas, kā arī noteikti gadījumi, kas nav aptverti ar šajā likumprojektā paredzēto atbildības sistēmu, bet tiek regulēti starptautisko konvenciju līmenī. Tas tomēr nozīmē, ka atsevišķos gadījumos, ja operators nevar veikt nepieciešamos pasākumus kaitējuma novēršanai maksātspējas dēļ, šās funkcijas vajadzēs veikt valstij. Likumprojekts paredz vienu atbildīgo valsts iestādi par videi nodarītā kaitējuma jautājumiem – Valsts vides dienestu. Valsts Vides dienestā tiek paredzētas 10 papildus štata vietas un finansējums šo funkciju nodrošināšanai. Prognozējams, ka stājoties spēkā šā likuma nosacījumiem pēc 2007. gada aprīļa ārkārtas situāciju un avārijas seku novērtēšanas un likvidēšanas izmaksas varētu palielināties.

2.2.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Šīs programmas īstenošanu veic Valsts vides dienests un Vides pārraudzības valsts birojs. Politikas ieviešanas nozīmīgākie instrumenti ir ietekmes uz vidi novērtējums, vides atļauju sistēma (integrētās atļaujas, ūdens resursu lietošanas atļaujas, atkritumu apsaimniekošanas atļaujas u.c.).

Šīs programmas mērķu sasniegšanu veicinās sabiedrības līdzdalība IVN un atļauju izsniegšanas procesā, kā arī sabiedrības informēšana un sabiedrisko inspektoru sistēmas attīstība.

2.2.8. Programmas finansējums

Apstiprināts likumā ”Par valsts budžetu 2006.gadam”

23.00.00 Vides politikas īstenošana	LVL
Resursi izdevumu segšanai	2 970 312
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 751 389
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	218 923
Izdevumi – kopā	2 970 312
Uzturēšanas izdevumi	2 957 173
Kārtējie izdevumi	2 943 173
tai skaitā atalgojumi	1 766 404
Subsīdijas un dotācijas	14 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	14 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	13 139

Plānotais programmas finansējums 2007.gadā, LVL

23.00.00 Vides politikas īstenošana	Apstiprināts likumā ”Par valsts budžetu 2006.gadam”	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2007.gadam
--	---	--	--

Resursi izdevumu segšanai	2 970 312	7 194 851	10 165 163
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 751 389	7 194 851	9 946 240
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	218 923	0	218 923
Izdevumi – kopā	2 970 312	7 194 851	10 165 163
Uzturēšanas izdevumi	2 957 173	4 564 785	7 521 958
Kārtējie izdevumi	2 943 173	4 564 785	7 507 958
tai skaitā atalgojumi	1 766 404	3 228 224	4 994 628
Subsīdijas un dotācijas	14 000	0	14 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	14 000	0	14 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	13 139	2 630 066	2 643 205
kapitālie izdevumi	13 139	2 630 066	2 643 205

Plānotais programmas finansējums 2008.gadā, LVL

23.00.00 Vides politikas īstenošana	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2008.gadam
Resursi izdevumu segšanai	2 970 312	4 716 252	7 686 564
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 751 389	4 716 252	7 467 641
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	218 923	0	218 923
Izdevumi – kopā	2 970 312	4 716 252	7 686 564
Uzturēšanas izdevumi	2 957 173	4 716 252	7 673 425
Kārtējie izdevumi	2 943 173	4 716 252	7 659 425
tai skaitā atalgojumi	1 766 404	3 358 142	5 124 546
Subsīdijas un dotācijas	14 000	0	14 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	14 000	0	14 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	13 139	0	13 139
kapitālie izdevumi	13 139	0	13 139

Plānotais programmas finansējums 2009.gadā, LVL

23.00.00 Vides politikas īstenošana	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2009.gadam
Resursi izdevumu segšanai	2 970 312	4 836 138	7 806 450
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 751 389	4 836 138	7 587 527
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	218 923	0	218 923
Izdevumi – kopā	2 970 312	4 836 138	7 806 450
Uzturēšanas izdevumi	2 957 173	4 836 138	7 793 311
Kārtējie izdevumi	2 943 173	4 836 138	7 779 311
tai skaitā atalgojumi	1 766 404	3 454 754	5 221 158
Subsīdijas un dotācijas	14 000	0	14 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām	14 000	0	14 000

un komersantiem			
Izdevumi kapitālieguldījumiem	13 139	0	13 139
kapitālie izdevumi	13 139	0	13 139

2.3. Dabas aizsardzība

2.3.1. Situācijas raksturojums

Latvijā ir izveidotas 636 valsts nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT). Pašlaik tikai 5 no tām ir administrācijas, kas atbild par to aizsardzību un apsaimnieko valsts zemi, kas nodota VIDM valdījumā.

Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) koordinē visu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi, organizē to aizsargājamo teritoriju pārvaldi, kurām nav izveidota administrācija, savas kompetences ietvaros organizē un nodrošina *Natura 2000* tīkla izveidi Latvijā, kā arī uzrauga dabas aizsardzības plānu izstrādāšanu, organizē ĪADT apsaimniekošanas pasākumus, izskata mikroliegumu veidošanas priekšlikumus, reģistrē zinātniskos pētījumus ĪADT, veic Vašingtonas konvencijas uzraudzības institūcijas funkcijas, izdod atļaujas nemedījamo un īpaši aizsargājamo sugu iegūšanai, sugu introdukcijas un reintrodukcijas, kā arī ģenētiski modificēto sugu (organismu) izlaišanas dabā atļaujas.

Šī stratēģija paredz sākot no 2007. gada pārcelt Latvijas Dabas muzeja finansējumu no budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” uz budžeta programmu „Dabas aizsardzība”. **Latvijas Dabas muzejs** ir sabiedrībai pieejama pētnieciska un izglītojoša valsts iestāde (kopš 2005. gada 1. janvāra kā Valsts aģentūra „Latvijas Dabas muzejs”), materiālās kultūras vērtību krātuve par Latvijas dabu, tās daudzveidību, vēsturi un aizsardzību. Muzeja krājums ir Nacionālā muzeju krājuma sastāvdaļa un valsts nacionālā bagātība, kas atrodas valsts aizsardzībā. Dabas muzejs komplektē un saglabā unikālas dabas zinātniskās kolekcijas, kuru pirmsākumi meklējami jau 18.gadsimtā, veido pastāvīgas ekspozīcijas un izstādes par dabaszinātniskajām tēmām, kā arī veic izglītojošo darbu dabas zinātņu nozarēs, organizējot lekcijas, izdodot zinātniskos pētījumus, prospektus, katalogus un citus informatīvus izdevumus. Būtiska ir Dabas muzeja sadarbība ar Starptautisko muzeju padomi un ārvalstu līdzīga profila muzejiem.

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrācijas savās teritorijās nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un aizsargājamo biotopu apsaimniekošanu, veic vides stāvokļa kontroli un dabisko procesu ekosistēmu pētījumus, veic vides inspekcijas funkcijas, veic sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumus. Funkcijas un pienākumi noteikti atbilstošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas likumā un individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos, kā arī citos normatīvajos aktos. Administrācijas nodrošina dabas aizsardzības plānošanai nepieciešamo inventarizāciju veikšanu, dabas aizsardzības plānojumu izstrādi, racionālu un normatīvajiem aktiem atbilstošu valsts īpašumu apsaimniekošanu, nodrošinot budžeta ieņēmumu daļas izpildi, kā arī veic dabas aizsardzības plānā paredzētos pasākumus, tai skaitā organizējot dabu nenoplicinoša tūrisma attīstību un apmeklētāju atpūtu.

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācija papildus augstāk minētajām funkcijām savā teritorijā veic arī līdzīgas funkcijas kā Dabas aizsardzības pārvalde attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (ĪADT), kurām nav savas administrācijas. Īpaši aizsargājamo teritoriju administrāciju viens no ieņēmumu avotiem ir arī ienākumi no pašu ieņēmumiem. Pašu ieņēmumu īpatsvars ĪADT administrāciju kopējā finansējumā ir sekojošs:

Pašu ieņēmumu īpatsvars, %	2001	2005
Gaujas Nacionālais parks	62	59
Ķemeru Nacionālais parks	27	42
Slīteres Nacionālais parks	11	18
Teiču dabas rezervāts	3	7
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts	2	4

Ieņēmumu no koksnes realizācijas īpatsvars kopējos nacionālo parku pašu ieņēmumos:

	2001	2002	2003	2004	2005
Ķemeru Nacionālais parks	98	98	83	86	72
Slīteres Nacionālais parks	56	65	60	60	73
Gaujas Nacionālais parks	84	86	85	85	77

Šī stratēģija paredz palielināt pašu ieņēmumus no pieaugošā tūristu skaita, tomēr, ja institūcijas ienākumi ir tieši atkarīgi no koksnes ieguves, tas neveicina racionālu meža apsaimniekošanu. Šī stratēģija paredz pakāpeniski nodrošināt, ka ĪADT finansējums nav atkarīgs no koksnes realizācijas.

Atbilstoši "Latvāņu izplatības ierobežošanas programmai 2006.–2012.gadam" Vides ministrijai ir jāizveido ekspertu padome, lai varētu valstī nodrošināt latvāņu izplatības ierobežošanas koordinētu zinātniskās darbības un procesa uzraudzību. Vides ministrija ir atbildīga arī par informatīvo ziņojumu sagatavošanu Ministru kabinetam par programmas īstenošanas gaitu.

Programmas kopējais darbinieku skaits – 272 darbinieki (no tiem 82 Dabas muzeja darbinieki).

2.3.2. Plānotās izmaiņas

Lai nodrošinātu Eiropas Savienības normatīvo aktu un Latvijas normatīvo aktu prasību izpildi, ir nepieciešams palielināt dabas aizsardzības sistēmas pārvaldes rīcības spēju.

Lai Dabas aizsardzības pārvalde varētu visas funkcijas sekmīgi īstenot, ir jāizveido DAP nodaļas ārpus Rīgas, apvidos, kur koncentrējas aizsargājamās teritorijas. Tas ir nepieciešams, lai veiktu nolikumā paredzētās funkcijas:

- organizēt dabas aizsardzības plānu izstrādāšanu un ieviešanu,
- organizēt reto un aizsargājamo sugu un biotopu apsaimniekošanas un to atjaunošanas pasākumus,
- organizēt optimālai biotopu un dabisko dzīvotņu platību uzturēšanai nepieciešamos pasākumus,
- koordinēt un uzraudzīt starptautisko projektu darbu.

Bez tam dažādos normatīvajos aktos DAP ir deleģētas papildus funkcijas:

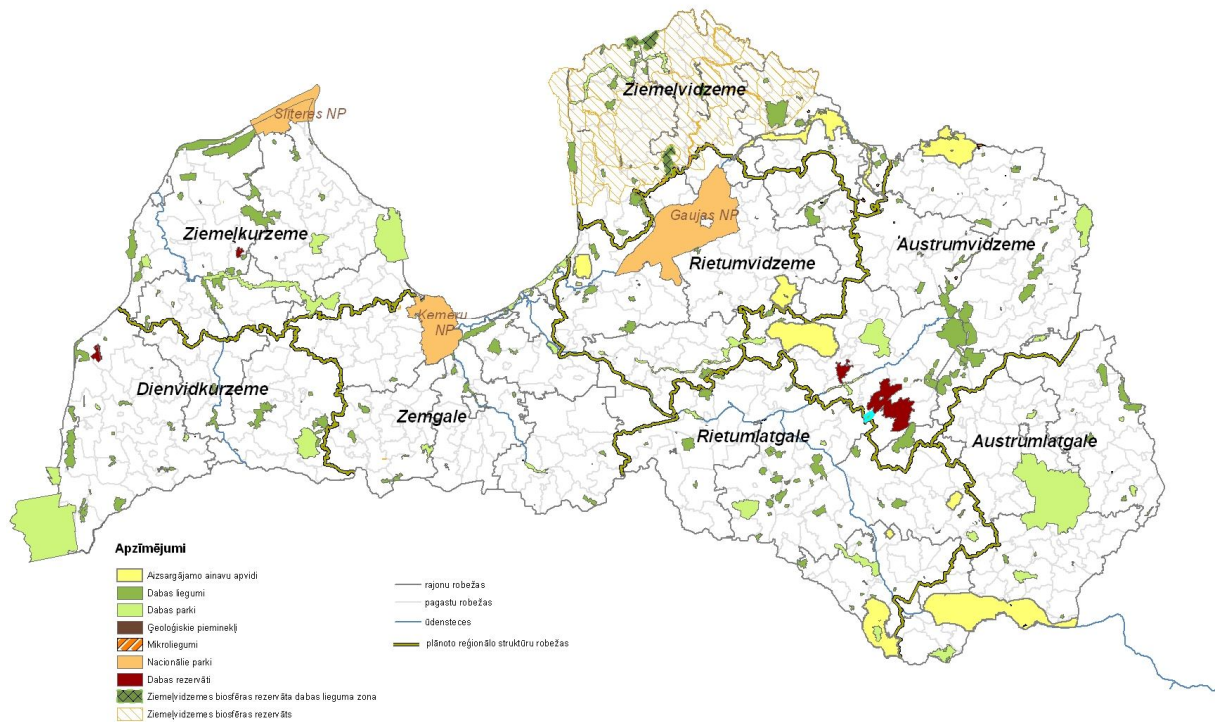
- aizsargājamo teritoriju robežzīmju uzstādīšanu sadarbībā ar attiecīgo pašvaldību,
- zinātnisko pētījumu reģistrēšana aizsargājamās teritorijās.

Lai sekmīgi veiktu minētos darbus, ir nepieciešams iesaistīt zemes īpašniekus, interešu grupas, pašvaldības. DAP darbiniekiem jāatrodas pietiekami tuvu teritorijai.

Esošās īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - nacionālo parku un rezervātu administrācijas tiek saglabātas kā Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienības.

Atbilstoši ekspertu veiktajai analīzei, ekonomiski vispamatotākais piedāvājums ir Latviju sadalīt 8 reģionos un jaunas DAP reģionālās nodaļas veidot šādos reģionos: Ziemeļkurzemes, Dienvidkurzemes, Zemgales, Austrumvidzemes, Rietumvidzemes, Ziemeļvidzemes, Rietumlatgales un Austrumlatgales (skatīt 5. attēlu).

Plānotās reģionālās struktūras aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanai un uzraudzībai

5. attēls. Dabas aizsardzības pārvaldes reģionālās nodaļas.

Zemgales reģionu apsaimniekos no DAP centrālā biroja (šai teritorijā arī ir Ķemeri nacionālais parks ar administrāciju), Ziemeļvidzemes reģiona apsaimniekošanai plānots izveidot DAP nodaļu uz Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas bāzes (palielināsies tās atbildības teritorija). Jaunas DAP nodaļas būs jāizveido: Ziemeļkurzemē (atrodas Slīteres nacionālais parks ar administrāciju), Dienvidkurzemē, Austrumvidzemē (atrodas Teiču dabas rezervāts ar administrāciju), Rietumvidzemē (atrodas Gaujas nacionālais parks), Rietumlatgalē un Austrumlatgalē (atradīsies plānotais nacionālais parks Latgalē).

Jauno DAP reģionu robežas tiks pārskatītas un precizētas pēc plānotās valsts teritorijas administratīvi reģionālā iedalījuma apstiprināšanas (plānots 2008. gadā).

2007. - 2008. gadā ir plānots izveidot nacionālo parku Latgalē esošā dabas parka "Rāzna" robežās. Parka teritorijā atradīsies Lūznavas pagasts, Mākoņkalna pagasts, Kaunatas pagasts, Andrupenes pagasts, Ezernieku pagasts, Čornajas pagasts un Andzeļu pagasts.

Izstrādātais modelis paredz papildināt DAP funkcijas ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un īpaši aizsargājamo sugu un biotopu dzīvotņu uzraudzības funkciju. Dabas aizsardzības uzraugiem būtu līdzīgi pienākumi kā *reindžeriem* Apvienotajā Karalistē, Īrijā un citās valstīs. Galvenās no tām ir īstenot vai uzraudzīt apsaimniekošanas un dabas aizsardzības pasākumus, nodrošināt robežzīmju un stendu uzturēšanu, uzraudzīt tūrisma infrastruktūru, sekot teritoriju un sugu un biotopu stāvokļa izmaiņām, kontrolēt dabas resursu izmantošanu, piedalīties vides izglītības un sabiedrības informēšanas darbā.

Dabas teritoriju apsaimniekotāju (dabas teritoriju pārvaldnieku/*rendžeru*) funkcijās ietilps:

- dabas aizsardzības plānu izstrādes (un atjaunošanas) uzraudzība;
- dabas aizsardzības plānu ieviešanas uzraudzība;

- sadarbība ar zemes īpašniekiem, valdītājiem, u.c.
- apsaimniekošanas projektu izstrādāšana (tāmēšana);
- līgumu slēgšana par apsaimniekošanas pasākumu realizāciju ar zemes īpašniekiem vai citiem apsaimniekotājiem (jau par konkrētiem darbiem);
- teritoriju robežu precizēšana (dabā) un kartogrāfiskajā materiālā;
- konsultāciju par dabas apsaimniekošanas paņēmieniem, veidiem un informācijas sniegšana, kā arī par dažādiem dabas aizsardzības jautājumiem;
- piedalīties pašvaldību teritoriju plānojumu izstrādes procesā;
- apmeklētāju (dabas tūristu) infrastruktūras (takas, zīmes, torņi, u.t.t.) apzināšana, novērtēšana un tās uzturēšanas pasākumu organizēšana;
- dabas teritorijas robežzīmju uzstādīšana, stendu uzraudzība;
- visa veida sadarbības un informācijas apmaiņas nodrošināšana ar ieinteresētājām pusēm reģionā;
- teritoriju apsaimniekošanas novērtējums (bioloģisko vērtību saglabāšanas pasākumu novērtējums);
- „zinātniskās pētniecības uzraudzība” – zināt kas, kur, saskaņā ar kādu programmu vai projektu strādā;
- datu bāzes par apsaimniekošanas pasākumiem izveidošana un uzturēšana.

2006. gadā plānots Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā esošo valsts aģentūru „Nacionālais botāniskais dārzs” pievienot Vides ministrijai.

Sākot no 2007. gada Latvijas Dabas muzeja finansējums tiks pārcelts no budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” uz budžeta programmu „Dabas aizsardzība”.

2.3.3. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Nacionālais vides politikas plāns 2004.-2008.gadam;

Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma;

“Latvāņu izplatības ierobežošanas programma 2006.–2012.gadam”;

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss;

Likums “Par vides aizsardzību”;

Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;

Likums „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos”;

Ķemeru Nacionālā parka likums;

Gaujas nacionālā parka likums;

Slīteres nacionālā parka likums;

Likums “Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu”;

Grīņu dabas rezervāta likums;

Moricālas dabas rezervāta likums;

Teiču dabas rezervāta likums;

Krustkalnu dabas rezervāta likums;

Sugu un biotopu aizsardzības likums;

Aizsargjoslu likums;

Dzīvnieku aizsardzības likums;

Medību likums;

Meža likums;

Zvejniecības likums;

Likums „Par 1973.gada Vašingtonas konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām”;

Likums "Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem";

Likums "Par 1971. gada 2. februāra Konvenciju par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi";

Likums "Par 1979. gada Bernes Konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu";

Likums "Par 1979. gada Bonnas Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību";

Likums "Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību";

Noteikumi par Līgumu par sikspārņu aizsardzību Eiropā;

Noteikumi par Līgumu par Āfrikas - Eirāzijas migrējošo ūdensputnu aizsardzību.

Atbilstoši augstāk minētajiem normatīvajiem aktiem izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī ES regulas, kas reglamentē starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām.

2.3.4. Programmas mērķi

Nodrošināt dabas daudzveidību, saglabājot un atjaunojot savvaļas sugu un biotopu labvēlīgās aizsardzības statusu Latvijā, veicināt sabiedrības informēšanu par dabas daudzveidību, kā arī nodrošināt kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem.

2.3.5. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Tiks nodrošināta bioloģiskās daudzveidības, arī apdraudēto sugu aizsardzība un bioloģiskā daudzveidība nesamazināsies, tiks īstenota īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmas attīstība, veicinot ekotūrisma un sabiedrības interesi. Tiks nodrošināta atbilstoša kompensācija par saimnieciskās darbības ierobežojumiem.

Latvijas Dabas muzejā notiek aktīvs vides izglītības darbs, tiks turpināta ekspozīciju pārveidošana piesaistot apmeklētāju interesi dabas daudzveidības un aizsardzības, kā arī aktuāliem vides aizsardzības jautājumiem. Tiek saglabāts, zinātniski apstrādāts un papildināts muzeja krājums. Notiek zinātniskais darbs muzeja krājuma un dabas izpētē.

Politikas rezultāti

Nr	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Nodrošināta jaunu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana atbilstoši dabas plāniem	7	18	19	19	19
2.	Nodrošināts labvēlīgas aizsardzības statuss īpaši aizsargājamām sugām vai biotopiem	1	1	1	1	1

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Sagatavoto/aktualizēto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas plānu skaits	7	18	19	19	19
2.	Sagatavoto/aktualizēto īpaši	1	1	1	1	1

	aizsargājamo sugu/biotopu aizsardzības plānu skaits					
3.	Apsaimniekoti biotopi, ha	299	299	299	299	299
4.	Dabas taku uzturēšana un jaunu veidošana, km	104	118,5	146,5	175	175
5.	Informācijas stendu izveidošana, uzturēšana un atjaunošana, skaits	28	28	28	28	28
6.	Informatīvo semināru un izglītojošo pasākumu skaits	48	49	53	58	63
7.	Vides inspektoru veikto pārbauzu skaits	4652	4308	4419	4420	4420
8.	Izskatīto un izdoto atļauju* skaits	80	100	110	120	130
9.	Dabas muzejā notikušo izstāžu skaits	27	25	25	25	25
10.	Dabas muzeja apmeklētāju skaits	80000	80000	80000	80000	80000
11.	Dabas muzejā notikušo ekskursiju skaits	320	320	320	320	320
12.	Dabas muzejā notikušo pasākumu skaits	390	400	400	400	400

* - Atļaujas ir sekojošas:

Vašingtonas konvencijas „Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām dzīvnieku un augu sugām”, jeb CITES atļauju izsniegšana; Nemedījamo sugu indivīdu iegūšanas atļauju izsniegšana; Atļauju izsniegšana zvejai zinātniskās pētniecības un sevišķos nolūkos; Atļauju izsniegšana nemedījamo sugu dzīvnieku turēšanai iezogotās platībās; Atļauju izsniegšana savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai un savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē; Atļauju izsniegšana zivju sugu pārvietošanai un jaunu sugu ieviešanai un pavairošanai Latvijas Republikas ūdeņos; atļaujas Latvijas dabai neraksturīgo savvaļas dzīvnieku ieviešanai (introdukcijai); atļaujas izzudušo dzīvnieku populācijas atjaunošanai (reintrodukcijai) dabā; atļaujas ģenētiski modificēto organismu izplatīšanai vidē.

2.3.6. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam

latos

	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (Programma 24.00.00 „Dabas aizsardzība”)			
Izdevumi - kopā	0	1 055 781	1 055 781
Uzturēšanas izdevumi	0	1 055 781	1 055 781
Kārtējie izdevumi	0	1 055 781	1 055 781
tai skaitā atalgojumi	0	850 819	850 819
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums.</u> 2005.gada 20.decembra MK noteikumi Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām"			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Dabas aizsardzības pārvaldes nostiprināšana, reģionālo struktūrvienību izveidošana			
Izdevumi - kopā	129 000	672 250	801 250
Uzturēšanas izdevumi	129 000	575 830	704 830
Kārtējie izdevumi	129 000	575 830	704 830
tai skaitā atalgojumi	103 957	196 198	300 155
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	96 420	96 420
kapitālie izdevumi	0	96 420	96 420
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	58	58
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<i>Papildus finansējums administratīvās kapacitātes nodrošināšanai Ls 672 250 Dabas aizsardzības institūcijām nepieciešami sakarā ar likumu un ES direktīvu prasību ieviešanu: Saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas pievienošanās līgumu (23.09.2002., Brisele) LR 2004.gada 1.maijā bija jāiesniedz Eiropas Komisijai "Latvijas Natura 2000 - Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju saraksts" (apstiprināts atbilstoši likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (1993. ar grozījumiem 1997., 2002., 2003., 2005.) 43.panta 2.daļai) Pielikums 15.09.2005. likuma redakcijā). Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platība pieauga par 132 874 ha. Atbilstoši ES direktīvu prasībām, kuras pārņemtas likumā "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (18., 25., 28.panta 2.daļa), ir jānodrošina šo teritoriju aizsardzība un apsaimniekošana.</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Kompensācija zemju īpašniekiem			
Izdevumi - kopā	0	1 097 500	1 097 500
Uzturēšanas izdevumi	0	1 093 000	1 093 000
Kārtējie izdevumi	0	93 000	93 000
tai skaitā atalgojumi	0	18 600	18 600
Subsīdijas un dotācijas	0	1 000 000	1 000 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	1 000 000	1 000 000
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	4 500	4 500
kapitālie izdevumi	0	4 500	4 500
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0

Īss paskaidrojums.

Likumprojekts „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” (30.06..2005. pieņemts Saeimā, stājas spēkā 01.01.2006.) nosakot kompensācijas piešķiršanas nosacījumus, finansiālās atbildības apjoma novērtēšanas un piešķiršanas kārtību, kā arī aizsargājamās teritorijās esošas zemes apmaiņas pret līdzvērtīgu valsts vai pašvaldības zemi kārtību. Likums paredz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan mikroliegumos. Atbilstoši likumam atbildības novērtēšanu un piešķiršanu administrēs Dabas aizsardzības pārvalde, savukārt zemes maiņu Valsts zemes dienests. Tabulā norādītais 2007.gadā nepieciešamais finansējums ietver finansu līdzekļus kompensāciju izmaksai, kā arī finansējumu Dabas aizsardzības pārvaldei kompensāciju izmaksas administrēšanai (93 000 Ls un 4 500Ls kapitālajām iegādēm).

Saistībā ar kompensācijām zemes īpašniekiem par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos paredzēta iespēja maksāt to ne tikai no Valsts budžeta, bet arī no Valsts privatizācijas fonda līdzekļiem.

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Rīgas Zooloģiskā dārza attīstība			
Izdevumi - kopā	0	950 000	950 000
Uzturēšanas izdevumi	0	0	0
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	950 000	950 000
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	950 000	950 000
Štata vienību skaits	0	0	0

Īss paskaidrojums.

Nemot vērā Rīgas Zooloģiskā dārza nozīmi visas valsts mērogā, šī stratēģija paredz ikgadējas investīcijas Zooloģiskā dārza attīstībai.

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Ekspertu padome latvāņu izplatības ierobežošanas koordinētas zinātniskās darbības un procesa uzraudzības nodrošināšanai			
Izdevumi - kopā	0	24 500	24 500
Uzturēšanas izdevumi	0	22 800	22 800
Kārtējie izdevumi	0	22 800	22 800
tai skaitā atalgojumi	0	11 200	11 200
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0

tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	1700	1700
kapitālie izdevumi	0	1700	1700
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	1	1
<u>Īss paskaidrojums.</u>			
<i>Finansējums nepieciešams viena papildus darbinieka algai un atalgojumam 5 ekspertu padomes latvāņu izplatības ierobežošanas koordinētas zinātniskās darbības un procesa uzraudzības nodrošināšanai ekspertiem, kā arī kapitālajiem izdevumiem.</i>			

2.3.7. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Dabas aizsardzības pārvaldes nostiprināšana, reģionālo struktūrvienību izveidošana	Nodrošināt visu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu	2007 2008 2009 un turpmāk ikgadēji	Izveidošanas izmaksas 96 420; uzturēšanas izdevumi 575 830 Papildus 270 000 atsakoties no ieņēmumiem no koksnes realizācijas; uzturēšanas izdevumi 575 830; kapitālās iegādes 108 000. Uzturēšanas izdevumi 575 830; kapitālās iegādes 30 000.
2.	Kompensāciju sistēmas izveidošana zemju īpašniekiem par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās un mikroliegumos.	Nodrošināt dabas vērtību aizsardzību un atrisināt sociālo konfliktu aizsargājamās teritorijās un mikroliegumos	2007 2008 2009 un turpmāk ikgadēji	1 097 500 1 597 500 2 097 500
3.	Dabas rezervātu un nacionālo parku zemju reģistrācija	Nodrošināt valsts īpašumu sakārtošanu	2008	540 000
4.	Nodrošināt Rīgas Zooloģiskā dārza attīstību	Veicināta sabiedrības interese par dabu, tūrisma attīstība	2007 2008 2009	950 000 1 410 337 1 000 000
5.	Nodrošināt Dabas muzeja kā starptautisko konvenciju zinātniskā un sabiedrības izglītošanas fokālā punkta attīstību	Veicināta sabiedrības interese par dabu	2008 2009	306 000 368 000

6.	Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (<i>Programma 24.00.00 „Dabas aizsardzība”</i>)	Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.	2007 2008 2009	1 055 781 1 333 277 1 462 440
7.	Ekspertu padomes latvāņu ierobežošanas koordinētas zinātniskās darbības un procesa uzraudzības nodrošināšanai izveidošana	Atbilstoši programmai “Latvāņu izplatības ierobežošanas programma 2006.–2012.gadam” latvāņu izplatības ierobežošanas koordinētas zinātniskās darbības un procesa uzraudzības nodrošināšanai	2007 2008 2009	24 500 17 800 17 800

Paskaidrojumi:

1. Dabas aizsardzības pārvalde tika izveidota 2002. gadā to īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanai, kurām nav savas administrācijas. Pārvaldes 3 gadu pieredze liecina, ka nav iespējama pilnvērtīga teritoriju apsaimniekošanas organizēšana un uzraudzība, atrodoties tikai Rīgā. Tādēļ nepieciešamas astoņas reģionālās struktūras, kuras uzraudzītu noteiktu ĪADT skaitu katrā reģionā. Plānots, ka izveidojot reģionālās struktūrvienības uzlabosies sadarbība ar pašvaldībām un zemes īpašniekiem katrā konkrētajā struktūrvienības teritorijā, iesaistot pašvaldības īpaši aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanas jautājumu risināšanā un viedokļu saskaņošanā.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”.

2. Likums „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” nosaka kompensācijas piešķiršanas nosacījumus, finansiālās atlīdzības apjoma novērtēšanas un piešķiršanas kārtību, kā arī aizsargājamās teritorijās esošas zemes apmaiņas pret līdzvērtīgu valsts vai pašvaldības zemi kārtību. Likums paredz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan mikroliegumos. Atbilstoši likumam atlīdzības novērtēšanu un piešķiršanu administrēs Dabas aizsardzības pārvalde, savukārt zemes maiņu Valsts Zemes dienests.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”.

3. Valsts zemes dabas rezervātos un nacionālajos parkos aizņem 91 796 ha. Šī zeme ierakstāma zemesgrāmatā uz valsts vārda VIDM personā. Uz 2004. gada 1. janvāri Zemesgrāmatā bija ierakstīti 5 566 ha. Kopējā ierakstītās zemes bilances vērtība 605 936 Ls, kopējā valsts zemes kadastrālā vērtība 2,5 milj. Ls. Lielāko daļu no nepieciešamā finansējuma sastāda valsts zemju uzmērīšana.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”.

4. Ņemot vērā Rīgas Zooloģiskā dārza nozīmi visai valsts mērogā, šī stratēģija paredz ikgadējas investīcijas Zooloģiskā dārza attīstībai, tai skaitā, 2006.-2008. gadam valsts investīcijas ziloņu mītnes izbūvei.

5. Šī stratēģija paredz sākot no 2007. gada pārcelt Dabas muzeja finansējumu uz budžeta programmu „Dabas aizsardzība”, kā arī papildus administratīvo nostiprināšanu.

6. Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.

7. Programma “Latvāņu izplatības ierobežošanas programma 2006.–2012.gadam” paredz izveidot ekspertu padomi, lai varētu valstī nodrošināt latvāņu izplatības ierobežošanas koordinētu zinātniskās darbības un procesa uzraudzību.

2.3.8. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Šīs programmas īstenošanu veic Dabas aizsardzības pārvalde, Gaujas nacionālā parka administrācija, Ķemeru nacionālā parka administrācija, Slīteres nacionālā parka administrācija, Teiču dabas rezervāta administrācija un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācija, kuras paredzēts iekļaut Dabas aizsardzības pārvaldes sastāvā. No 2007.gada šīs programmas īstenošanu veiks arī Dabas muzejs, kā arī Nacionālais botāniskais dārzs. Programmas īstenošana tiek veikta ar dabas aizsardzības plānu izstrādes un ieviešanas palīdzību, sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un ieviešanu, mikroliegumu veidošanu un citiem pasākumiem sugu un biotopu aizsardzībai, normatīvo aktu kontroles sistēmas palīdzību, kā arī izmantojot atļauju sistēmu. Programmas īstenošana notiks sadarbībā ar pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām.

2.3.9. Programmas finansējums

Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"

24.00.00 Dabas aizsardzība	LVL
Resursi izdevumu segšanai	1 755 357
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 266 226
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	489 131
Izdevumi – kopā	1 755 357
Uzturēšanas izdevumi	1 719 777
Kārtējie izdevumi	1 497 382
tai skaitā atalgojumi	674 492
Subsīdijas un dotācijas	222 395
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	222 395
Izdevumi kapitālieguldījumiem	35 580

Plānotais programmas finansējums 2007.gadā, LVL

24.00.00 Dabas aizsardzība	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2007.gadam
Resursi izdevumu segšanai	1 755 357	4 106 031	5 861 388
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 266 226	4 106 031	5 372 257
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	489 131	0	489 131
Izdevumi – kopā	1 755 357	4 106 031	5 861 388
Uzturēšanas izdevumi	1 719 777	3 053 411	4 773 188
Kārtējie izdevumi	1 497 382	2 053 411	3 550 793
tai skaitā atalgojumi	674 492	1 276 906	1 951 398

Subsīdijas un dotācijas	222 395	1 000 000	1 222 395
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	222 395	0	222 395
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	1 000 000	1 000 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	35 580	1 052 620	1 088 200
kapitālie izdevumi	35 580	102 620	138 200
investīcijas	0	950 000	950 000

Plānotais programmas finansējums 2008.gadā, LVL

24.00.00 Dabas aizsardzība	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2008.gadam
Resursi izdevumu segšanai	1 755 357	5 932 944	7 688 301
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 266 226	6 202 944	7 469 170
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	489 131	-270 000	219 131
Izdevumi – kopā	1 755 357	5 932 944	7 688 301
Uzturēšanas izdevumi	1 719 777	4 410 107	6 129 884
Kārtējie izdevumi	1 497 382	2 910 107	4 407 489
tai skaitā atalgojumi	674 492	1 505 192	2 179 684
Subsīdijas un dotācijas	222 395	1 500 000	1 722 395
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	222 395	0	222 395
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	1 500 000	1 500 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	35 580	1 522 837	1 558 417
kapitālie izdevumi	35 580	112 500	148 080
investīcijas	0	1 410 337	1 410 337

Plānotais programmas finansējums 2009.gadā, LVL

24.00.00 Dabas aizsardzība	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2009.gadam
Resursi izdevumu segšanai	1 755 357	5 533 770	7 289 127
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 266 226	5 803 770	7 069 996
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	489 131	-270 000	219 131
Izdevumi – kopā	1 755 357	5 533 770	7 289 127
Uzturēšanas izdevumi	1 719 777	4 499 270	6 219 047
Kārtējie izdevumi	1 497 382	2 499 270	3 996 652
tai skaitā atalgojumi	674 492	1 613 931	2 288 423
Subsīdijas un dotācijas	222 395	2 000 000	2 222 395
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	222 395	0	222 395
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	2 000 000	2 000 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	35 580	1 034 500	1 070 080
kapitālie izdevumi	35 580	34 500	70 080
investīcijas	0	1 000 000	1 000 000

2.4. Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana

2.4.1. Situācijas raksturojums

Šajā programmā iekļautas radiācijas drošības un kodoldrošības politikas ieviešanu un bīstamo atkritumu apsaimniekošanu kontrolējošās institūcijas.

Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra (BAPA) nodarbojas ar radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanu un veic radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas valsts infrastruktūras objektu uzturēšanu. Aģentūra sniedz arī bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus.

Lai nodrošinātu vienotu uzraudzību un kontroli radiācijas drošības un kodoldrošības jomā, 2001.gadā tika izveidots Vides ministrijas pārraudzībā esošais **Radiācijas drošības centrs**, kas veic radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli, izsniedz speciālās atļaujas (licences) un atļaujas darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem, nodrošina jonizējošā starojuma avotu uzskaiti, veido datu bāzes par jonizējošā starojuma avotiem un nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību.

Šī stratēģija neparedz mainīt Radiācijas drošības centra statusu, jo tas īsteno specifiskas funkcijas un to nav lietderīgi apvienot ar kādu citu Vides ministrijas institūciju.

Kopējais jonizējošā starojuma avotu skaits Latvijā ir ap 12 300, bet to kopējā radioaktivitāte - apmēram septiņi simti TBq (1 bekerelu liela aktivitāte ir tādām radioaktīvā starojuma avotam, kurā 1 sekundē notiek 1 sabrukšanas akts; $1 \text{ TBq} = 10^{12} \text{ Bq}$). Medicīna šobrīd ir tā Latvijas nozare, kurā visplašāk izmanto jonizējošā starojuma avotus, galvenokārt dažādas rentgeniekārtas.

Latvijā kopējais ar jonizējošā starojuma avotiem strādājošo skaits ir apmēram divi tūkstoši un viņiem Radiācijas drošības centrs centralizēti veic individuālo dozimetriju.

Kopējā negatīvā ietekme uz vidi un iedzīvotājiem no radioaktīvo vielu pielietojumiem ir neliela, jo tikai apmēram 50 operatoru strādā ar radioaktīvajām vielām, kuru rezultātā rodas radioaktīvie atkritumi un var rasties radioaktīvais piesārņojums.

Latvijā nav darbojošos kodolobjektu, jo 1998. gadā tika apturēta Latvijā vienīgā - Salaspils kodolreaktora darbība. 1999.gadā tika uzsākti darbi pie Salaspils kodolreaktora likvidēšanas un demontāžas, un, saskaņā ar Ministru kabinetā akceptēto Salaspils kodolreaktora likvidēšanas un demontāžas koncepciju, tie ir jāpabeidz līdz 2009.gadam.

Kodolreaktora likvidēšanas gaitā ir jāatrisina jautājums par lietotās kodoldegvielas izvietošanu, jo Latvijā nav piemērotas glabātavas lietotajai kodoldegvielai un tā ir jāizved ārpus Latvijas apglabāšanai vai pārstrādei. Salaspils kodolreaktora likvidēšanas un demontāžas laikā radušos radioaktīvos atkritumus, kā arī pārējos radioaktīvos atkritumus, kuri rodas Latvijā, apglabā BAPA radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons". BAPA veic arī Salaspils kodolreaktora uzraudzību un demontāžas realizāciju un nodrošina radioaktīvo atkritumu un lietoto slēgto starojuma avotu savākšanu, transportēšanu un apglabāšanu radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons".

Lai nodrošinātu visu Salaspils kodolreaktora likvidēšanas gaitā radušos radioaktīvo atkritumu apglabāšanu, kā arī nodrošinātu ilgstošu to radioaktīvo atkritumu uzglabāšanu, kurus nedrīkst apglabāt pievirsmas slānī, radioaktīvo atkritumu glabātava "Radons" ir jāpaplašina (nepieciešams veikt papildu tvertņu būvniecību un jāizveido ilgdzīvojošo radioaktīvo atkritumu un lietoto slēgto starojumu avotu ilgtermiņa glabātavu).

Latvijā ir radioaktīvie atkritumi, kurus nedrīkst apglabāt Latvijā esošajā pievirsmas tipa radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons". Šādus atkritumus ir iespējams apglabāt ģeoloģiskajā glabātavā un, lai nodrošinātu šādu atkritumu drošu glabāšanu līdz būs iespējams tos apglabāt, nepieciešams veikt radioaktīvo atkritumu ilgtermiņa glabātavas būvniecību, kā arī uzsākt ģeoloģiskās glabātavas izveides iespēju izpēti. Kā alternatīva metode šī jautājuma risināšanai, ir reģionālās ģeoloģiskās glabātavas izveides iespēju apzināšana, ko Radiācijas drošības centrs veic Eiropas Savienības un kandidātvalstu projekta (SAPIER) ietvaros.

Saskaņā ar statistikas datiem Latvijā 2003.gadā tika radītas 25 670 tonnas, bet 2004. gadā – 27 487 tonnas bīstamo atkritumu. Kopējais bīstamo atkritumu radītāju skaits, kuri atskaitās par to radīšanu ir vairāk kā 600. Tomēr adekvāti apsaimniekoti tiek tikai daļa no bīstamajiem atkritumiem, tie atkritumi, kuru apsaimniekošanu nodrošina subsīdiju sistēma, kuru organizē Latvijas Vides aizsardzības fonda administrācija (naftas produktu atkritumi, dienas gaismas lampas, automašīnu akumulatori). Pārējie atkritumi saskaņā ar normatīvu prasībām ir jāuzglabā komercsabiedrībās līdz laikam, kad tiks radītas attiecīgās pārstrādes vai noglabāšanas iespējas, kuru radīšanas koordinēšana un organizēšana saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu ir Vides ministrijas vai tās pilnvarotās institūcijas kompetence. Tādējādi ir nepieciešams organizēt valsts investīciju programmas ietvaros radīto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu apsaimniekošanu un to ekspluatāciju, organizējot bīstamo atkritumu savākšanu un to adekvātu pārstrādi vai noglabāšanu, sadarbojoties valsts institūcijām, pašvaldību institūcijām un komersantiem.

Valsts investīciju programmas ietvaros ir izveidoti un pašlaik saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2003.–2012.gadiem tiek veidoti bīstamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objekti, kuri ir valsts īpašums un atrodas Vides ministrijas bilancē. Kā galvenos objektus jāmin Gardenes bīstamo atkritumu novietne, kurā ir savāktas apmēram 1300 tonnas nelikvīdo lauksaimniecības ķīmikāliju, Kņavas nelikvīdo lauksaimniecības ķīmikāliju novietne, bīstamo atkritumu sadedzināšanas iekārta Olainē. Tiek plānotas darbības bīstamo atkritumu poligona izveidei Dobeles rajona Zebrenes pagastā. Šādu objektu apsaimniekošana un to ekspluatācijas organizēšana nav tipiska valsts pārvaldes institūciju, kāda ir Vides ministrija, funkcija, un tādējādi šādu darbību veikšanu ir nepieciešams deleģēt kompetentai organizācijai BAPA.

Programmas kopējais darbinieku skaits - 88 darbinieki.

2.4.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Likums “Par radiācijas drošību un kodoldrošību”;
Radioaktīvo atkritumu glabāšanas koncepcija;
Salaspils kodolreaktora likvidēšanas un demontāžas koncepcija;
Atkritumu apsaimniekošanas likums;
Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2003.–2012.gadam;
Likums „Par piesārņojumu”;
Atbilstoši augstāk minētajiem tiesību aktiem izdotie Ministru kabineta noteikumi.

2.4.3. Programmas mērķi

Iegūstot maksimālu labumu no jonizējošā starojuma avotu izmantošanas, nodrošināt iedzīvotāju un vides aizsardzību no jonizējošā starojuma kaitīgās iedarbības, nodrošināt cilvēku veselībai un videi drošu radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu.

Izveidot ilgtspējīgu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, kam sevī jāiekļauj pilns pasākumu komplekss, kas nodrošinātu valstī maksimāli drošu bīstamo atkritumu apsaimniekošanu no to rašanās līdz galīgajai iznīcināšanai vai apglabāšanai.

2.4.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Tiks nodrošināta Salaspils kodolreaktora likvidēšana un Salaspils kodolreaktorā lietotās kodoldegvielas izvešana ārpus Latvijas, tiks paaugstināta ilgtermiņa drošība un pabeigta radioaktīvo atkritumu ilgtermiņa glabātavas būvniecība radioaktīvo atkritumu glabātavā “Radons”; tiks veikti radiācijas drošības prasībām nepieciešamo medicīnā izmantojamo radioloģisko iekārtu uzlabojumi un veikts pacientu saņemto dozu monitorings;

uzlabota kravu radiometriskā kontroli uz valsts robežas; tiks pilnveidota radiācijas negadījumu agrās brīdināšanas monitoringa sistēma.

Iedzīvotāju un darbinieku saņemtā gada jonizējošā starojuma vidējā doza nepieaugs vai pat samazināsies.

Tiks turpināta un pabeigta bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas infrastruktūras komponentes izveide, tās apsaimniekošanas nodrošināšana, kā arī nodrošināta bīstamo atkritumu apsaimniekošana atbilstoši tiesību aktu normām.

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Licencētajos komersantos veikto kontroļu skaits	420	430	440	450	460
2.	Laboratorijā veikto analīžu skaits	440	450	450	500	500
3.	Individuālo aizsarglīdzekļu pārbaude BAPA, skaits	512	600	600	600	600
4.	Apglabātais radioaktīvo atkritumu daudzums, m ³	7,2	6,0	72,0	216,0	230,0
5.	Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektu droša uzturēšana, apsaimniekoto radioaktīvo atkritumu daudzums, TBq	222	250	280	310	320
6.	Individuālo aizsarglīdzekļu un spectērpu dezaktivācija, kg	2000	2000	2000	2000	2000
7.	Bīstamo atkritumu poligona izveide	0	0	1	0	0
8.	Bīstamo atkritumu fizikāli ķīmiskās apstrādes (neitralizācijas) iecirkņa izveide sistēmas izveide	0	0	0	1	0
9.	Bīstamo atkritumu savākšanas staciju tīkla izveide	0	0	0	3	0
10.	Kontrolējamo iekārtu skaits	730	700	700	720	730
11.	Darbinieki, kuriem veic individuālo dozimetriju	2300	2000	2100	2100	2200
12.	Apsaimniekoto bīstamo atkritumu objektu skaits	3	3	4	4	4
13.	Pārskats par valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektu kontroles programmu izpildi	1	1	1	1	1

2.4.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam

latos

	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (Programma 25.00.00 „Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana”)			
Izdevumi - kopā	0	217 617	217 617

Uzturēšanas izdevumi	0	217 617	217 617
Kārtējie izdevumi	0	217 617	217 617
tai skaitā atalgojumi	0	175 370	175 370
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums.</i>			
<i>2005.gada 20.decembra MK noteikumi Nr.995 "Noteikumi par tiesās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām"</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūras kapacitātes nostiprināšana			
Izdevumi - kopā	0	194 640	194 640
Uzturēšanas izdevumi	0	179 640	179 640
Kārtējie izdevumi	0	179 640	179 640
tai skaitā atalgojumi	0	71 430	71 430
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	15 000	15 000
kapitālie izdevumi	0	15 000	15 000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	19	19
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<i>Projekta ieviešanas vienības izveide Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu realizācija bīstamo atkritumu poligona izveidei Dobeles rajona Zebrenē, Inčukalna skābā gudrona diķu un Olaines bīstamo atkritumu izgāztuvju sanācijas projektu realizācijai.</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā
-----------------------	---------------------------	--

	budžetā	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	
			Pavisam kopā
Radiācijas drošības uzraudzības un kontroles uzlabošana			
Izdevumi - kopā	0	9 720	9 720
Uzturēšanas izdevumi	0	9 720	9 720
Kārtējie izdevumi	0	9 720	9 720
tai skaitā atalgojumi	0	7 387	7 387
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	1	1
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<i>Radiācijas drošības kontroles un uzraudzības veikšana, lai nodrošinātu normatīvo aktu prasības:</i>			
<i>- likvidējot Salaspils kodolreaktoru;</i>			
<i>- izveidojot videi un iedzīvotājiem draudzīgu radioaktīvo atkritumu glabāšanas sistēmu;</i>			
<i>- uzlabojot iedzīvotāju medicīnisko diagnostisko un medicīnisko aprūpi.</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Bīstamo atkritumu infrastruktūras objektu apsaimniekošana			
Izdevumi - kopā	0	845 000	845 000
Uzturēšanas izdevumi	0	845 000	845 000
Kārtējie izdevumi	0	845 000	845 000
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0

Štata vienību skaits	0	0	0
<u>Īss paskaidrojums</u>			
<p>Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu Vides ministrijas vai tās pilnvarotas institūcijas kompetencē ir bīstamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu apsaimniekošana un ekspluatācija, savākto Gardenes un Kņavas novietnēs pesticīdu -nelikvīdu sadedzināšana un pārstrāde. Finansējums paredzēts arī bīstamo atkritumu sadedzināšanas kompleksa uzturēšanai.</p> <p>Pasākums atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Atkritumu apsaimniekošana”.</p>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Bīstamo atkritumu apsaimniekošana kaitejuma videi gadījumā, ja nav konstatēts atbildīgais operators			
Izdevumi - kopā	0	69 630	69 630
Uzturēšanas izdevumi	0	69 630	69 630
Kārtējie izdevumi	0	69 630	69 630
tai skaitā atalgojumi	0	15 470	15 470
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	7	7
<u>Īss paskaidrojums</u>			
<p>No valsts budžeta līdzekļiem valsts aģentūras „Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūra” budžetā papildus nepieciešams paredzēt līdzekļus radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanai kaitejuma videi gadījumā, ja nav konstatēts atbildīgais operators un nepieciešamo pasākumu veikšanu organizējis Valsts vides dienests. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, bīstami atkritumi rodas auto avāriju gadījumos uz ceļiem, ugunsgrēkos un citos negadījumos publiskās vietās un no pamestām bīstamām ķīmiskām vielām. Summa par šādu atkritumu apsaimniekošanu aprēķināta, balstoties uz vidējām tirgus cenām Latvijā un pieredzi, ka varētu būt nepieciešams apsaimniekot 80 t dažādu bīstamu ķīmisko vielu atkritumu, 20 t ar grūti sajauktu naftas produktu atkritumu, 2 t atrastu bīstamu ķīmisku vielu un 150 kg atrastu dzīvsudraba atkritumu. Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūrā tiek paredzētas 7 papildus štata vietas un finansējums šo funkciju nodrošināšanai.</p>			

2.4.6. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Institucionāli nostiprināt valsts aģentūru Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra	Nodrošināt tiesību aktiem atbilstošu radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas	2007 2008 2009	194 640 179 640 179 640

		organizēšanu un koordinēšanu valsts mērogā		
2.	Likvidēt Salaspils kodolreaktoru	Bīstama kodolobjekta likvidēšana un demontēšana	2007 2008 2009 2010 2011	2 098 000 2 078 000 661 000 654 000 460 000
3.	Pabeigt radioaktīvo atkritumu tvertņu un ilgtermiņa glabātavas būvniecību radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons" un paaugstināt ilgtermiņa drošību radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons"	Izveidot videi un iedzīvotājiem draudzīgu radioaktīvo atkritumu glabāšanas sistēmu, kura ietver radioaktīvo atkritumu īstermiņa glabāšanu, ilgtermiņa glabāšanu un apglabāšanu, kā arī palielināt Latvijas iedzīvotāju, radioaktīvo atkritumu "Radons" un apkārtējās vides personāla radiācijas drošību	2007 2008 2009	326 000 1 050 000 900 000
4.	Nacionālā ciklotrona un radionuklīdu ražotnes būvniecība Salaspils kodolreaktora teritorijā	Uzlabot Latvijas iedzīvotāju medicīnisko diagnostiku un medicīnisko aprūpi, attīstīt zinātniskos pētījumus dabaszinātnēs un medicīnas zinātnēs, kā arī ieviest inovatīvās tehnoloģijas ražošanā	2007 2008 2009 2010	2 650 000 5 300 000 6 300 000 3 000 000
5.	Kompensācijas Baldones pašvaldībai	Uzlabot Baldones pašvaldības attieksmi pret radioaktīvo atkritumu pārvaldības sistēmu Latvijā	2007 2008 2009	50 000* 50 000 50 000
6.	Avāriju gadījumos radušos un bezsaimnieka atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšana	Nodrošināt avāriju gadījumos radušos un bezsaimnieka bīstamo atkritumu apsaimniekošanu videi drošā veidā	2007 2008 2009	50 000* 50 000 50 000
7.	Sabiedrības informēšanas kampaņa par sadzīves bīstamajiem atkritumiem, to apsaimniekošanu	Informēt un izglītot iedzīvotājus un komersantus par bīstamajiem atkritumiem un to savākšanas un pārstrādes nepieciešamību un iespējām.	2007 2008	30 000 30 000
8.	Bīstamo atkritumu fizikāli ķīmiskās pārstrādes iespēju nodrošināšana	Nodrošināt bīstamo atkritumu fizikāli ķīmisko apstrādi pirms to noglabāšanas poligonā	2007	100 000
9.	Atkritumu, kas radušies veicot ārstnieciskās darbības apsaimniekošanas sistēmas izveide saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2003.–2012.gadam	Izveidot veselības aizsardzības ārstnieciskās darbības atkritumu apsaimniekošanas iespējas	2007 2008	50 000 50 000

10.	Naftas produktu saturošo atkritumu reģenerācijas iespēju nodrošināšana	Radīt naftas produktu atkritumu reģenerēšanas iespējas, lai pildītu ES direktīvu prasības	2007 2008	50 000 50 000
11.	Bīstamo atkritumu poligona apsaimniekošana	Bīstamo atkritumu apglabāšanas nodrošināšana saskaņā ar Latvijas tiesību aktu prasībām	2007 2008 2009	130 000 180 000 189 000
12.	Radiācijas drošības uzraudzības un kontroles uzlabošana: - likvidējot Salaspils kodolreaktoru; - izveidojot videi un iedzīvotājiem draudzīgu radioaktīvo atkritumu glabāšanas sistēmu; - uzlabojot iedzīvotāju medicīnisko diagnostisko un medicīnisko aprūpi	Veikt radiācijas drošības kontroli un uzraudzību, lai nodrošinātu tiesību aktiem atbilstošu radiācijas drošību un kodoldrošību	2007 2008 2009	9 720 10 692 20 412
13.	Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (<i>Programma 25.00.00 „Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana”</i>)	Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.	2007 2008 2009	217 617 292 169 327 123
14.	Bīstamo atkritumu infrastruktūras objektu apsaimniekošana	Nodrošināt Atkritumu apsaimniekošanas likuma izpildi.	2007 2008 2009	845 000 845 000 845 000
15.	Bīstamo atkritumu apsaimniekošana kaitējuma videi gadījumā, ja nav konstatēts atbildīgais operators	Nodrošināt jaunajā Vides likumprojektā paredzētās funkcijas bīstamo atkritumu apsaimniekošanai videi nodarītā kaitējuma gadījumos, ja operators nevar veikt nepieciešamos pasākumus kaitējuma novēršanai maksātspējas dēļ vai ja nav iespējams konstatēt atbildīgo operatoru.	2007 2008 2009	69 630 69 630 69 630

Piezīme.

* *Paredzēts saņemt finansējumu no Latvijas Vides aizsardzības fonda.*

Paskaidrojumi:

1. EK lēmums par finansiālu ieguldījumu, ko nodrošina programma „Pārejas līdzekļi administratīvās spējas nostiprināšanai” Latvijā. Tāpat skatīt šīs stratēģijas 2.4.1.sadaļu.

2.- 3. prioritātes atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļām „Aizsardzība pret jonizējošo starojumu un kodoldrošību”.

4. Ciklotrona ražotni ar ciklotronu C-30 paredzēts izvietot Salaspils kodolreaktora teritorijā, lai nodrošinātu iespējami plašu kodoltehnoloģiju un radiācijas tehnoloģiju pielietošanu visdažādākajās nozarēs. Ciklotronā ražotie radiofarmpreparāti ļaus ieviest Latvijā pozitronu emisijas tomogrāfijas metodi un būtiski papildināt esošās diagnostikas metodes onkoloģijā, kardioloģijā un neiroloģijā, izmantojot īsi dzīvojošos radioaktīvos izotopus agrīnā, augsti jutīgā un precīzā dažādu slimību diagnostikā. Kopš Salaspils kodolreaktora slēgšanas Latvijā vairs nav pietiekošas jaudas jonizējošā starojuma avota, kuru būtu iespējams izmantot zinātniskajiem pētījumiem. Šī iemesla dēļ daudzas zinātniskās iestādes ir spiestas veikt dārgus eksperimentus ārvalstīs. Latvijas zinātnieki ir ieinteresēti pozitronu emisijas tomogrāfijas metodes ieviešanā Latvijā, lai ciklotronu un tajā ražotos radionuklīdus izmantotu arī zinātnisko pētījumu veikšanai fizikā, ķīmijā, bioloģijā, medicīnā, farmācijas un citās nozarēs. Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanu paredzēts finansēt no Latvijas valsts budžeta un starptautisko organizāciju līdzekļiem (Starptautiskā atomenerģijas aģentūra u.c.).

5. Radioaktīvo atkritumu glabāšanas koncepcijā Baldones pašvaldībai paredzēta kompensācija Ls 10 000 gadā līdz 2009.gadam, bet pašvaldības vēlme ir saņemt Ls 1 000 000 tuvāko 5 gadu laikā.

6. Atkritumu apsaimniekošanas normatīvie akti pamatojas uz principu „Piesārņotājs maksā”, kas nozīmē, ka atkritumu radītājs ir atbildīgs par atkritumu apsaimniekošanas izmaksām. Tomēr pastāv gadījumi, kad atkritumu radītāju nav iespējams atrast. Līdz šim šādiem gadījumiem nebija paredzēti nekādi līdzekļi, kā rezultātā rodas būtiskas problēmas vides un iekšlietu institūcijām un katrā gadījumā jāmeklē atsevišķs risinājums.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Atkritumu apsaimniekošana”.

7. Vides normatīvie akti paredz arvien plašāku sabiedrības līdzdalību projektu apspriešanā. Bieži ir vērojama sabiedrības izteikti negatīvā reakcija pret jebkādiem bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas objektiem. Tāpat iedzīvotāji nav pietiekami informēti par nepieciešamību atsevišķi apsaimniekot sadzīvē radušos bīstamos atkritumus (piemēram, baterijas), nepieļaujot to nokļūšanu kopīgā atkritumu plūsmā. Tāpēc nepieciešami iedzīvotāju informēšanas pasākumi.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Atkritumu apsaimniekošana”.

8. Ir plānots, ka 2007.gadā tiks nodots ekspluatācijā bīstamo atkritumu poligons, kurā tiks noglabāti Latvijā radītie bīstamie atkritumi. Pašlaik izstrādes stadijā ir MK noteikumi, kuri noteiks atkritumu pieņemšanas kritērijus šādā poligonā, tādejādi būs nepieciešams veikt atkritumu fizikāli ķīmisko priekšapstrādi, lai atkritumus būtu iespējams noglabāt poligonā saskaņā ar šajos MK noteikumos fiksētajiem kritērijiem.

9. Veselības aprūpes ārstnieciskās darbības atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide ir paredzēta Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2003.–2012.gadiem.

10. Pašlaik Latvijā nepastāv naftas produktu atkritumu reģenerācijas iespējas, kaut gan ES direktīva 75/439/EEK šādu atkritumu pārstrādes metodi atzīst par prioritāru.

11. 2007.gadā tiek plānota bīstamo atkritumu poligona nodošana ekspluatācijā. Tā darbības sākotnējā fāzē būs nepieciešams nodrošināt tā apsaimniekošanu, līdz pilnīgai principa „piesārņotājs maksā” ieviešanai.

12. 1.-11.sadaļā apskatītās iniciatīvas realizē Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra, bet, lai nodrošinātu uzraudzību likvidējot Salaspils kodolreaktoru, paplašinot radioaktīvo atkritumu glabātavu „Radons” un veicot nacionālā ciklotrona un radionuklīdu ražotnes būvniecību Salaspils kodolreaktora teritorijā, Radiācijas drošības centram ir nepieciešams palielināt kapacitāti uzraudzībā un projektu izvērtēšanā.

13. Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas

darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.

14. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu Vides ministrijas vai tās pilnvarotas institūcijas kompetencē ir bīstamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu apsaimniekošana un ekspluatācija, savākto Gardenes un Kņavas novietnēs pesticīdu - nelikvīdu sadedzināšana un pārstrāde. Finansējums paredzēts arī bīstamo atkritumu sadedzināšanas kompleksa uzturēšanai. *Pasākums atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Atkritumu apsaimniekošana”.*

15. No valsts budžeta līdzekļiem valsts aģentūras „Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūra” budžetā papildus nepieciešams paredzēt līdzekļus radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanai kaitējuma videi gadījumā, ja nav konstatēts atbildīgais operators un nepieciešamo pasākumu veikšanu organizējis Valsts vides dienests. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, bīstami atkritumi rodas auto avāriju gadījumos uz ceļiem, ugunsgrēkos un citos negadījumos publiskās vietās un no pamestām bīstamām ķīmiskām vielām. Summa par šādu atkritumu apsaimniekošanu aprēķināta, balstoties uz vidējām tirgus cenām Latvijā un pieredzi, ka varētu būtu nepieciešams apsaimniekot 80 t dažādu bīstamu ķīmisko vielu atkritumu, 20 t ar grunti sajauktu naftas produktu atkritumu, 2 t atrastu bīstamu ķīmisku vielu un 150 kg atrastu dzīvsudraba atkritumu. Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūrā tiek paredzētas 7 papildus štata vietas un finansējums šo funkciju nodrošināšanai.

Jaunās politikas iniciatīvas 2007.gadam:

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Prioritāro pasākumu realizācija			
Izdevumi - kopā	0	5 579 000	5 579 000
Uzturēšanas izdevumi	0	340 000	340 000
Kārtējie izdevumi	0	290 000	290 000
tai skaitā atalgojumi	0	53 000	53 000
Subsīdijas un dotācijas	0	50 000	50 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	50 000	50 000
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	5 239 000	5 239 000
kapitālie izdevumi	0	15 000	15 000
investīcijas	0	5 224 000	5 224 000
Štata vienību skaits	0	9	9
<i>Īss paskaidrojums.</i> - Salaspils kodolreaktora likvidēšanai 2007. gadā 2 098 000 Ls; - Radioaktīvo atkritumu glabātavas modernizācijai 326 000 Ls; - Nacionālā daudzfunkcionālā centra izveidošanai 2 650 000 Ls; - Bīstamo atkritumu fizikāli ķīmiskās pārstrādes iespēju nodrošināšana 100 000 Ls; - Veselības aprūpes atkritumu apsaimniekošanas izveide 50 000Ls; - Naftas produktu atkritumu apsaimniekošanas iespēju nodrošināšana – 50 000 Ls; - Kompensācijas Baldones pašvaldībai;-50 000 Ls; -Bīstamo atkritumu poligona apsaimniekošana 130 000 Ls; -Sabiedrības informēšanas kampaņa par sadzīves bīstamajiem atkritumiem, to apsaimniekošanu 30 000 Ls			

- V/a „ Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra ” institucionālā nostiprināšana -45 000
 - Avāriju gadījumos radušos un bezsaimnieka atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšana- 50 000

2.4.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Šīs programmas īstenošanu veic Radiācijas drošības centrs un Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra "BAPA". Radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomās tiek izmantoti tādi politikas instrumenti kā atļauju (licenču) sistēma, ietekmes uz vidi novērtējums, kas paredz plašu sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā.

2.4.8. Programmas finansējums

Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"

25.00.00 Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana	LVL
Resursi izdevumu segšanai	1 001 383
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	890 383
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	111 000
Izdevumi – kopā	1 001 383
Uzturēšanas izdevumi	993 183
Kārtējie izdevumi	889 611
tai skaitā atalgojumi	251 270
Subsīdijas un dotācijas	103 572
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	103 572
Izdevumi kapitālieguldījumiem	8 200

Plānotais programmas finansējums 2007.gadā, LVL

25.00.00 "Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana "	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2007.gadam
Resursi izdevumu segšanai	1 001 383	6 770 337	7 771 720
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	890 383	6 770 337	7 660 720
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	111 000	0	111 000
Izdevumi – kopā	1 001 383	6 770 337	7 771 720
Uzturēšanas izdevumi	993 183	1 471 337	2 464 520
Kārtējie izdevumi	889 611	1 471 337	2 360 948
tai skaitā atalgojumi	251 270	299 657	550 927
Subsīdijas un dotācijas	103 572	0	103 572
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	103 572	0	103 572
Izdevumi kapitālieguldījumiem	8 200	5 299 000	5 307 200
kapitālie izdevumi	8 200	25 000	33 200
investīcijas	0	5 274 000	5 274 000

Plānotais programmas finansējums 2008.gadā, LVL

25.00.00 "Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana "	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2008.gadam
Resursi izdevumu segšanai	1 001 383	10 134 861	11 136 244
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	890 383	10 134 861	11 025 244
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	111 000	0	111 000
Izdevumi – kopā	1 001 383	10 134 861	11 136 244
Uzturēšanas izdevumi	993 183	1 596 861	2 590 044
Kārtējie izdevumi	889 611	1 596 861	2 486 472
tai skaitā atalgojumi	251 270	360 475	611 745
Subsīdijas un dotācijas	103 572	0	103 572
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	103 572	0	103 572
Izdevumi kapitālieguldījumiem	8 200	8 538 000	8 546 200
kapitālie izdevumi	8 200	10 000	18 200
investīcijas	0	8 528 000	8 528 000

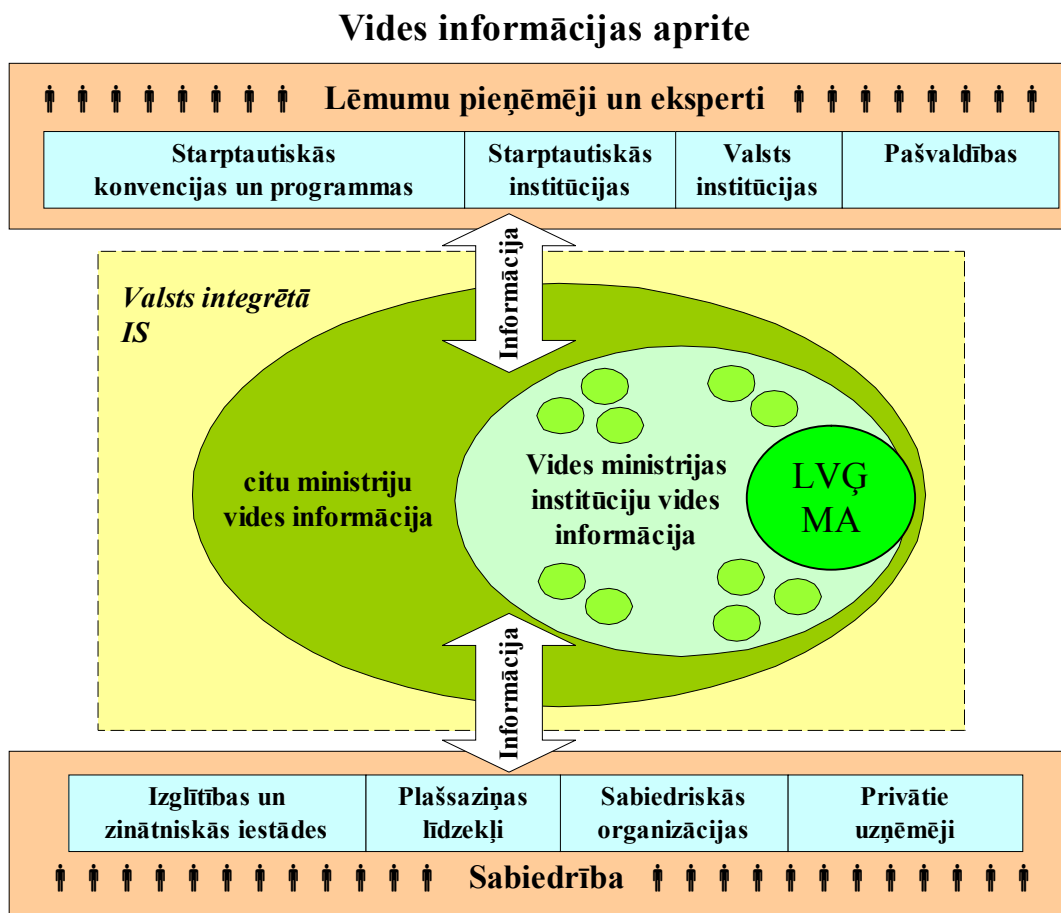
Plānotais programmas finansējums 2009.gadā, LVL

25.00.00 "Radiācijas drošība un bīstamo atkritumu apsaimniekošana "	Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2009.gadam
Resursi izdevumu segšanai	1 001 383	9 491 535	10 492 918
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	890 383	9 491 535	10 381 918
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	111 000	0	111 000
Izdevumi – kopā	1 001 383	9 491 535	10 492 918
Uzturēšanas izdevumi	993 183	1 630 535	2 623 718
Kārtējie izdevumi	889 611	1 630 535	2 520 146
tai skaitā atalgojumi	251 270	391 030	642 300
Subsīdijas un dotācijas	103 572	0	103 572
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	103 572	0	103 572
Izdevumi kapitālieguldījumiem	8 200	7 861 000	7 869 200
kapitālie izdevumi	8 200	0	8 200
investīcijas	0	7 861 000	7 861 000

2.5. Vides informatīvais nodrošinājums

2.5.1. Situācijas raksturojums

Šajā programmā iekļautas institūcijas, kas saistītas ar vides un ilgtspējīgas attīstības informatīvo nodrošinājumu. Vides informācijas aprites pašreizējā plūsma parādīta 6. attēlā

6. attēls. Vides informācijas plūsma

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 29. septembra rīkojumu Nr. 713 „Par valsts aģentūras "Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra", Latvijas Vides aģentūras un Valsts ģeoloģijas dienesta reorganizāciju un valsts aģentūras "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra" izveidošanu”, ar 2005.gada 1.janvārī darbu uzsākusi valsts aģentūra - **Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra (LVGMA)**, kas izveidota, apvienojot Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūru, Latvijas Vides aģentūru un Valsts Ģeoloģijas dienestu. Lai gan funkcijas, ko šīs organizācijas līdz šim veica, bija satura ziņā atšķirīgas, tomēr no izpildes viedokļa tās bija identiskas. Tāpēc, veicot reorganizāciju, ir pamats uzskatīt, ka apvienošanas rezultātā tiks panākta nozīmīga valsts budžeta līdzekļu ekonomija un ieguvēja būs gan valsts, gan sabiedrība. Aģentūras galvenais uzdevums ir nodrošināt ar nepieciešamo informāciju sabiedrību, tautsaimniecības nozares, valsts pārvaldes institūcijas, kā arī Latviju kā ES dalībvalsti tās starptautisko saistību izpildei.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra ir Vides ministrijas pārraudzībā esoša valsts iestāde, kuras uzdevums ir vākt un apstrādāt vides informāciju, veikt vides monitoringu un informēt sabiedrību par vides stāvokli, nodrošināt zemes dziļņu fonda ģeoloģisko pārraudzību un zemes dziļņu racionālu izmantošanu, kā arī lai īstenotu valsts

politiku ģeoloģijas, meteoroloģijas, klimatoloģijas, hidroloģijas, gaisa kvalitātes un pārrobežu gaisa piesārņojuma ietekmes jomā.

Programmas kopējais darbinieku skaits - 552 darbinieki.

2.5.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes;
Nacionālais vides politikas plāns 2004.-2008.gadam;
Civilās aizsardzības plāns;
Likums "Par vides aizsardzību";
Likums "Par zemes dzīlēm";
Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām";
Likums "Par piesārņojumu";
Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums;
Informācijas atklātības likums;
Iepakojuma likums;
Likums "Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem";
Ūdens apsaimniekošanas likums;
Likums "Par Roterdamas konvenciju par procedūru saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem";
Civilās aizsardzības likums;
Mobilizācijas likums;
Likums "Par aviāciju";
Atbilstoši augstāk minētajiem normatīvajiem aktiem izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī ES regulas un lēmumi, kas reglamentē ekomarķējuma pielietošanu.

2.5.3. Programmas mērķi

Veicināt ilgtspējīgu attīstību un vides kvalitātes uzlabošanu, sniedzot sabiedrībai un Latvijas valsts pārvaldes iestādēm, ārvalstu un starptautiskajām institūcijām savlaicīgu, mērķorientētu un patiesu informāciju par:

- vides kvalitāti, dabas resursiem, tai skaitā zemes dzīli, to izmaiņām un prognozēm, tai skaitā meteoroloģiskajām;
- vides aizsardzības pasākumiem, to lietderību un efektivitāti;
- priekšlikumus efektīvu vides politikas pasākumu identificēšanai Latvijā, izstrādājot un īstenojot politikas ieviešanas programmas un pasākumus, tai skaitā emisiju gaisā samazināšanas programmu, monitoringa programmu un ūdens baseinu apsaimniekošanas plānus.

2.5.4. Paredzami programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Tiks izveidota vienota Vides ministrijas vides informācijas sistēma, kas atbilst nacionālajām un starptautiskajām vides, tai skaitā meteoroloģiskās, monitoringa un prognožu informācijas prasībām, un nodrošina lēmumu pieņemšanu. Tiks izveidota normatīvajos aktos noteikto vides datu un informācijas (vides monitoringa dati, vides statistikas, atļaujas u.c.) vākšanas sistēma un sakārtotas informācijas plūsmas, kas nodrošinās projekta mērķu sasniegšanai nepieciešamās informācijas (t.sk. telpiski piesaistītas) uzkrāšanu un apstrādi. Informācijas meklēšana, pieeja tai un izsniegšana lietotājiem pieprasītajos formātos tiks

nodrošināta tiešsaistes režīmā caur izveidoto vienoto vārteju - vides portālu. Datu apstrādes un vizualizācijas programmatūra būs orientēta uz lēmumu pieņemšanai nepieciešamo variantu izstrādi un informācijas apstrādi un sagatavošanu ES direktīvās un konvencijās noteiktos formātos. Izstrādātā datu apmaiņas programmatūra ļaus ērti un operatīvi sagatavot starptautisko organizāciju vides informācijas pieprasījumus. VIDM padotības institūciju speciālistu darba vietas tiks nodrošinātas ar modernu datortehniku un licencētu programmatūru, kas ļaus tiem efektīvāk risināt to kompetences sfērā esošos uzdevumus. Informācijas un tehniskie resursi būs aizsargāti no nesankcionētas pieejas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Plānots ir palielināt datorizētās informācijas apjomu līdz 90% no kopējās informācijas apjoma, Tiks nodrošināta sekmīga Aģentūras iekļaušanās starptautiskajā informācijas apritē, Latvijas starptautisko saistību izpildei informācijas elektroniskā sniegšanā, sniedzot 200 ziņojumus gadā elektroniskā formā. Tiks nodrošināti 900 VIDM sistēmas iestāžu darbinieki ar Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) risinājumiem informācijas apstrādei.

Datorizētās informācijas apjoms (datu kopām) sasniegs 90 % apjomu 5 gadu laikā.

Lai varētu upes baseina apsaimniekošanas plānu saskaņā ar Ūdens struktūrdirektīvas 2000/60/EK prasībām, nepieciešams izmantot lielu datu, grafiskās un teksta informācijas apjomu, veikt datu apkopojumus dažādos aspektos, kā arī veikt iegūto rezultātu analīzi un novērtējumu. Lai nodrošinātu šāda datu kopuma strukturēšanas, atjaunošanas, papildināšanas un analīzes iespējas, tiks izstrādāta direktīvas prasībām atbilstoša informācijas sistēma - Baseina apsaimniekošanas informācijas sistēma (BAIS). Tās mērķis ir informatīvi nodrošināt trīs lietotāju grupas ar nepieciešamo informāciju upju apsaimniekošanas plānu izstrādes, uzraudzības, ieviešanas un kontroles procesā: LVĢMA, VidM amatpersonas, publiskie lietotāji (t.sk. pašvaldības). Kopā ar informāciju tiks nodrošināti vismaz 1500 sistēmas lietotāji.

Tiks sagatavotas uzturētas ekomarķējuma un ķīmisko vielu un produktu pārvaldības sistēmas.

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Interneta mājas lapas apmeklējumu skaits gadā	400 000	420 000	430 000	480 000	520 000
2.	Publicēto Latvijas vides un ilgtspējīgas attīstības pārskatu, kopsavilkumu un ziņojumu skaits	14	14	14	14	14
3.	Ķīmisko vielu reģistrā apkopoto ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanas un importa gada pārskatu skaits	80	80	80	80	80
4.	Kopējais reģistrēto biocīdu skaits	520	520	520	520	520
5.	Testēšanas rezultātu skaits	78 000	78 000	78 000	80 000	82 000
6.	Organizēto testēšanas laboratoriju prasmes pārbauzu skaits	7	7	7	8	10

7.	Nodrošināt stabilus meteoroloģisko prognožu kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājus: izsūfīto prognožu skaits 24 stundu laika prognožu attaisnošanās, %: * gaisa temperatūra (ar novirzi līdz 2°C); * nokrišņi 48 stundu laika prognožu attaisnošanās, %: * gaisa temperatūra (ar novirzi līdz 2°C); * nokrišņi specializēto aviācijas prognožu lidostai attaisnošanās, % brīdinājumu par bīstamām un stihiskām parādībām savlaicīgums (vidēji gadā/ ne vēlāk kā), stundas : minūtes	110 000	112 000	115 000	120 000	150 000
		92	94	94	95	95
			89	89	90	90
		90	91	91	92	92
			84	84	85	85
		77	79	81	81	81
		2:00	2:30	3:00	3:00	3:00
8.	Nodrošināt gaisa monitoringa staciju darbību	6	6	6	6	6
9.	Derīgo izrakteņu krājumu bilances izstrāde	1	1	1	1	1
10.	Izsniegto zemes dzīļu izmantošanas licenču skaits	425	425	425	425	425
11.	Izsniegto derīgo izrakteņu atradņu pasu skaits	95	95	95	95	95
12.	Sagatavoto un EK iesniegto ziņojumu skaits par Ūdens struktūrdirektīvas ieviešanu	1	0	1	0	1

2.5.5. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2007. gadam

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	latos	
		Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	Pavisam kopā
Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (Programma 26.00.00 „Vides informatīvais nodrošinājums”)		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	

Izdevumi - kopā	0	1 309 765	1 309 765
Uzturēšanas izdevumi	0	1 309 765	1 309 765
Kārtējie izdevumi	0	1 309 765	1 309 765
tai skaitā atalgojumi	0	1 055 496	1 055 496
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums.</i>			
<i>2005.gada 20.decembra MK noteikumi Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām"</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras institucionālā nostiprināšana			
Izdevumi - kopā	0	372 803	372 803
Uzturēšanas izdevumi	0	349 003	349 003
Kārtējie izdevumi	0	349 003	349 003
tai skaitā atalgojumi	0	63 700	63 700
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	23 800	23 800
kapitālie izdevumi	0	23 800	23 800
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	14	14
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<i>Lai nodrošinātu izmaksas, kas saistītas ar papildus nepieciešamajām štata vietām: Seismiskā stacija(1); vides laboratorija (5); derīgo izrakteņu inventarizācija(2); reģionālo seismisko notikumu datu bāzes izveidošana(1);informācijas apkopšanai par trokšņu stratēģisko kartēšanu(1) siltumnīcefekta gāzu kvotureģistram(1)- kopumā 14 štata vietas.</i>			
<i>Meteoroloģiskā radara ekspluatācijas un uzturēšanas izdevumi (sakaru; elektroenerģijas; apsardzes;rezerves daļas un kalibrēšanas izmaksas).</i>			
<i>Siltumnīcefekta gāzu kvotu reģistra tehniskais nodrošinājums; vides ekspertu reģistra darbības nodrošināšana; elektronisko ierīču uzskaites reģistrs; zaudējumu reģistra uzturēšana.</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Vides nacionālās monitoringa programmas ieviešana atbilstoši ES un starptautiskajām prasībām			
Izdevumi - kopā	0	606 130	606 130
Uzturēšanas izdevumi	0	180 000	180 000
Kārtējie izdevumi	0	180 000	180 000
tai skaitā atalgojumi	0	68 400	68 400
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	426 130	426 130
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	426 130	426 130
<i>Štata vienību skaits</i>	0	19	19
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<i>Lai nodrošinātu izmaksas, kas saistītas ar papildus nepieciešamajām štata vietām: izbraukuma brigādes (8), jūras monitorings (5), vides laboratorijā (6), kopumā 19 štata vietas.</i>			
<i>Investīcijas papildus hidroloģisko staciju izveidei un uzturēšanai (sakari, elektronerģija, apsardze, rezerves daļas un kalibrēšana); papildus aprīkojuma iegāde un uzturēšana pazemes ūdeņu monitoringam, papildus aprīkojuma iegāde un uzturēšana virszemes ūdeņu kvalitātes monitoringam, papildus aprīkojuma iegāde un uzturēšana jūras monitoringam; novērošanas staciju izveidei un uzturēšanai PM₂ monitoringam, saskaņā ar direktīvu 2005/0183(COD).</i>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Sagatavošanās ES jaunās ķīmisko vielu (REACH) regulas ieviešanai			
Izdevumi - kopā	0	40 000	40 000
Uzturēšanas izdevumi	0	40 000	40 000
Kārtējie izdevumi	0	40 000	40 000
tai skaitā atalgojumi	0	18 200	18 200
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0

Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	5	5
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<p><i>Laikā nodrošinātu izmaksas, kas saistītas ar papildus nepieciešamajām štata vietām jaunās regulas ieviešanai. Paredzams, ka regulu pieņems 2006. vai 2007. gadā. Tomēr jau savlaicīgi nepieciešams nostiprināt vides institūciju kapacitāti ķīmisko vielu un ķīmisko produktu jomā, kā arī sagatavoties regulas ieviešanai. Paredzēta informatīvu semināru rīkošana un apmācību veikšana uzņēmumiem, rokasgrāmatas izstrāde, informatīvā centra izveidošana.</i></p>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Ūdens struktūrdirektīvas prasību izpilde, iegūstot kvalitatīvu un kvantitatīvu meteoroloģisko un hidroloģisko informāciju, izmantojot modernas tehnoloģijas			
Izdevumi - kopā	0	530 000	530 000
Uzturēšanas izdevumi	0	230 000	230 000
Kārtējie izdevumi	0	230 000	230 000
tai skaitā atalgojumi	0	100 000	100 000
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	300 000	300 000
kapitālie izdevumi	0	300 000	300 000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	20	20
<i>Īss paskaidrojums</i>			
<p><i>Laikā īstenotu Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvas 2000/60/EK, kas nosaka struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdens aizsardzības politikas jomā (Ūdens struktūrdirektīvas) normu izpildi Latvijā ir jāizveido un jāuztur Baseinu apsaimniekošanas informācijas sistēma. Informācijas sistēmai ir jānodrošina datu par ūdens resursu kvalitāti, izmantošanu un aizsardzību aprīti un analīze.</i></p> <p><i>Informācijas sistēma ir jāveido atbilstoši LR un ES saistošo normatīvo aktu prasībām, maksimāli ievērojot jau esošās izstrādes, tehnoloģijas un datu apstrādes principus informācijas sistēmās valsts institūcijās un pašvaldībās, kuras būs svarīgas nepieciešamo datu savākšanā.</i></p> <p><i>Jaunajai datu apstrādes sistēmai jānodrošina datorizētu primāro vides datu ievadīšanu no dažādām baseina teritorijas vietām, elektronisku datu apmaiņu ar centralizēto valsts un pašvaldību reģistriem, kā arī selektīvu uzkrātās informācijas izmantošanu un aizsardzību.</i></p>			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā
-----------------------	---------------------------	--

	budžetā	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	
			Pavisam kopā
Nodrošināt gaisa kvalitātes (arsēna, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisko aromātisko ogļūdeņradi) monitoringu, stājoties spēkā jaunajai ES gaisa direktīvai			
Izdevumi - kopā	0	472 320	472 320
Uzturēšanas izdevumi	0	62 820	62 820
Kārtējie izdevumi	0	62 820	62 820
tai skaitā atalgojumi	0	40 320	40 320
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	409 500	409 500
kapitālie izdevumi	0	409 500	409 500
investīcijas	0	0	0
Štata vienību skaits	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums</i>			
Lai izpildītu minētajās direktīvās dotās prasības gaisa monitoringa tīkla izveidei, papildus tiks uzstādītas:			
1) piesārņojošo vielu (PM10, PM2.5, ozona, benzola, smago metālu un policiklisko aromātisko ogļūdeņražu) paraugu iegūšanas un monitoringa iekārtas;			
2) programmatūra informācijas automātiskai pārraidei no novērojumu stacijām uz centrālo datu bāzi apstrādei.			
Tiks veikta četru benzola DOAS automātisko gaisa monitoringa staciju analizatoru modernizācija			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Iestāšanās un dalība Eiropas vidējo prognožu centrā			
Izdevumi - kopā	0	106 000	106 000
Uzturēšanas izdevumi	0	106 000	106 000
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	106 000	106 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	106 000	106 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums</i> Lai nodrošinātu operatīvās prognostiskās informācijas apmaiņas ar ES valstīm uzlabošanu un prognožu skaita palielināšanu.			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
LVĢMA iestāšanās Eiropas Savienības Ģeoloģisko dienestu asociācijā un dalības maksas			
Izdevumi - kopā	0	7 000	7 000
Uzturēšanas izdevumi	0	7 000	7 000
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	7 000	7 000
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	7 000	7 000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums</i> Lai nodrošinātu informācijas apmaiņas uzlabošanu ar ES valstīm par ģeoloģijas jautājumiem.			

latos

Prioritārais pasākums	Apstiprināts 2006.gada budžetā	Nepieciešams 2007.gada valsts budžetā	
		Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Pavisam kopā
Jaunās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas par apkārtējā gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (2005/0183(COD)) izpildes nodrošināšana			
Izdevumi - kopā	0	230 000	230 000
Uzturēšanas izdevumi	0	0	0
Kārtējie izdevumi	0	0	0
tai skaitā atalgojumi	0	0	0

Maksājumi par aizņēmumiem un kredītiem	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem	0	0	0
tai skaitā dotācijas iedzīvotājiem	0	0	0
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	230 000	230 000
kapitālie izdevumi	0	230 000	230 000
investīcijas	0	0	0
<i>Štata vienību skaits</i>	0	0	0
<i>Īss paskaidrojums</i> Jāieperk papildus aparātūra PM 2.5 mērīšanai – 10 gab.; Jonu hromatogrāfs.			

2.5.6. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Latvijas vides, meteoroloģijas un ģeoloģijas aģentūras institucionālā nostiprināšana	Sabiedrība ir nodrošināta ar vides informāciju un Latvija pilda starptautiskās saistības vides monitoringa jomā.	2007 2008 2009	Kapitālie izdevumi – 23 800; uzturēšanas izdevumi - 349 003; 349 003 349 003
2.	Vides nacionālās monitoringa programmas ieviešana atbilstoši ES un starptautiskajām prasībām	Sabiedrība ir nodrošināta ar vides informāciju un Latvija pilda starptautiskās saistības vides monitoringa jomā.	2007 2008 2009	Investīcijas – 426 130, uzturēšanas izdevumi – 180 000; Investīcijas – 344 900, uzturēšanas izdevumi – 250 000; Investīcijas – 150 000, uzturēšanas izdevumi – 400 000
3.	Sagatavošanās ES jaunās ķīmisko vielu (REACH) regulas ieviešanai (informatīvu semināru rīkošana, rokasgrāmatas izstrāde, apmācību veikšana uzņēmumiem, informatīvā centra izveidošana).	Sabiedrība ir nodrošināta ar vides informāciju un Latvija pilda starptautiskās saistības vides monitoringa jomā.	2007 2008	40 000 60 000
4.	Ūdens struktūrdirektīvas prasību izpilde, iegūstot kvalitatīvu un kvantitatīvu meteoroloģisko un hidroloģisko informāciju, izmantojot modernas tehnoloģijas	ES direktīvu prasību izpilde	2007 2008 2009	530 000 650 000 570 000
5.	Nodrošināt gaisa kvalitātes (arsēna, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisko aromātisko ogļūdeņradi) monitoringu, stājoties spēkā jaunajai ES gaisa direktīvai; Nodrošināt PM _{2,5} putekļu frakcijas mērījumus atbilstoši Eiropas Padomes un Parlamenta direktīvas projektam par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropā.	ES direktīvu prasību izpilde	2007 2008 2009	472 320 62 820 62 820

6.	Iestāšanās un dalība Eiropas vidējo prognožu centrā	Operatīvās prognozētiskās informācijas apmaiņas ar ES valstīm uzlabošana un prognožu skaita palielināšanās	2007 2008 2009	106 000 6900 (mainīgs atkarībā no valsts IKP) 6900 (mainīgs atkarībā no valsts IKP)
7.	NATO un ES prasībām atbilstošas drošības sistēmas izveidošana aģentūrā	Nodrošināt Mobilizācijas likuma prasības	2007 2008	150 000 174 000
8.	LVĢMA iestāšanās Eiropas Savienības Ģeoloģisko dienestu asociācijā un dalības maksas	Informācijas apmaiņas uzlabošana ar ES valstīm ar ģeoloģiju saistīto jautājumu un rīcības programmu jomā	2007 2008 2009	7000 (atkarībā no eiro kursa) 7000 7000
9.	Jaunās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas par apkārtējā gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (2005/0183(COD) izpildes nodrošināšana	Nodrošināt visu direktīvā noteikto prasību izpildi.	2007 2008 2009 un tālāk katru gadu	230 000 190 000 15 000
10.	Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (Programma 26.00.00 „Vides informatīvais nodrošinājums”)	Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 ""Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.	2007 2008 2009	1 309 765 1 440 742 1 440 742

Paskaidrojumi:

1. Papildus līdzekļi nepieciešami, arī lai nodrošinātu vides kvalitātes, ģeoloģiskās, hidroloģiskās un meteoroloģiskās informācijas uzkrāšanu, glabāšanu, sistematizāciju un papildināšanu atbilstoši Eiropas Kopienas un Latvijas normatīvajiem aktiem. Tiks pilnveidots vides kvalitātes monitorings, izveidots Latvijas valsts seismoloģiskā monitoringa tīkls, uzlabota vides piesārņojuma kvalitatīvā un kvantitatīvā testēšana. Plānots izveidot un attīstīt vienotu vides informācijas sistēmu, kā arī nodrošināt vides informācijas datu bāzu atbilstību ES un starptautiskajām prasībām, ko nosaka virkne ES direktīvu, regulu, lēmumu un starptautisko līgumu, t.sk. likums Par vides aizsardzību un Orhusas konvencija.

Tiks nodrošināts, ka nacionālajās references laboratorijās paraugu ņemšana, testēšana un mērījumi tiek veikti atbilstoši pastāvošajām normatīvajām prasībām un norādījumiem un iegūtie dati ir salīdzināmi ne tikai valstī, bet arī reģionālajā un starptautiskajā līmenī.

Līdzekļi nepieciešami, lai pilnveidotu siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu reģistru, izveidotu un uzturētu piesārņojuma reģistru, apkopotu informāciju par trokšņa stratēģisko kartēšanu – tās ir jaunas darbības jomas atbilstoši Eiropas Kopienas un Latvijas normatīvajiem aktiem, kuri nosaka datu un informācijas vākšanu, apkopošanu un ziņošanu Eiropas Komisijai. Tiks pilnveidoti arī dati un informācija par pasākumiem, kas nodrošina pazemes un virszemes ūdeņu aizsardzību pret īpaši bīstamo vielu un bīstamo vielu radīto piesārņojumu, par šī

piesārņojuma samazināšanas rīcības programmām, par komunālo notekūdeņu novadīšanu un dūņu izmantošanu un apglabāšanu Latvijas teritorijā, par komunālo notekūdeņu monitoringā izmantotajām metodēm. Papildus līdzekļi būs nepieciešami ES ekomarkējuma sistēmas izveidē un uzturēšanā. Saskaņā ar jaunajiem starptautiskajiem un ES nosacījumiem būs nepieciešami papildus līdzekļi dioksīnu un furānu analīzēm.

Jauna prioritāte būs bīstamo ģeoloģisko procesu (dažāda veida krasta, nogāžu un karsta procesu nelabvēlīgās ietekmes novēršanai) monitoringa realizācija, kas saistībā ar klimata pārmaiņu procesiem vidējā un ilgākā termiņā iegūs īpašu aktualitāti. Paredzēts arī veikt derīgo izrakteņu atradņu inventarizāciju un reģionālo seismisko notikumu datu bāzes izveidošanu.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Vides informācija un sabiedrības līdzdalība”, kā arī kopumā veicinās Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu un Nacionālā vides politikas plāna īstenošanu.

2. Vides monitoringa sistēmas attīstības un uzturēšanas nepieciešamību nosaka virkne normatīvi aktu:

Prioritāte nodrošinās **virszemes un pazemes ūdeņu monitoringa** izpildi saskaņā ar:

Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvu 2000/60/EK, kas nosaka struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdens aizsardzības politikas jomā;

Padomes 1978. gada 18. jūlija Direktīvu 78/659/EEK par saldūdeņu kvalitāti, ko nepieciešams aizsargāt vai uzlabot nolūkā atbalstīt zivju dzīvi;

Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvu 91/676/EEK par ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu ar nitrātiem, kas cēlušies no lauksaimnieciskās darbības;

Padomes 1979. gada 17. decembra Direktīvu 80/68/EEK par pazemes ūdeņu aizsardzību pret noteiktu bīstamu vielu radīto piesārņojumu;

Padomes 1976. gada 4. maija Direktīvu 76/464/EEK par piesārņojumu, ko rada atsevišķu bīstamu vielu izplūdes Eiropas Kopienas ūdens vidē;

Padomes 1991. gada 21. maija Direktīvu 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu;

Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvu 75/440/EEK par dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens kvalitāti dalībvalstīs;

EURATOM līgumu; Padomes 2000. gada 8. jūlija Regulu (EK) Nr.2000/473/EURATOM attiecībā uz EURATOM līguma 36. pantu, kas attiecas uz radioaktivitātes līmeņu monitoringu vidē pielietošanu, lai novērtētu iedzīvotāju apstarošanas kopumā;

Helsinku 1992. gada konvenciju Par Baltijas jūras vides aizsardzību;

Helsinku 1992. gada konvenciju Par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību;

Ženēvas 1979. gada konvenciju Par gaisa piesārņojuma pārrobežu pārnesei lielos attālumos.

Likumu Par vides aizsardzību;

Ūdens apsaimniekošanas likumu;

Likums Par piesārņojumu;

Likumu Par zemes dzīlēm;

Likumu Par radiācijas drošību un kodoldrošību;

MK Noteikumiem Nr. 34 Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī;

MK Noteikumiem Nr. 531 Par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem;

MK Noteikumiem Nr. 155 Par ūdens lietošanas atļaujām;

MK Noteikumiem Nr. 118 Par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāt;

MK Zemes dzīļu izmantošanas noteikumiem;

MK Noteikumiem Nr. 63 Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles prasības;

MK Noteikumiem Nr. 149 Par aizsardzību pret jonizējošo starojumu.

Tiks veiksmīgi realizēts **sauszemes vides monitorings** saskaņā ar:

Padomes 1986. gada 17. novembra Regulu (EK) Nr.3528/86 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu;
Padomes 1989. gada 29. maija Regulu (EK) Nr.1613/89, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr.3528/86 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu;
Padomes 1992. gada 23. jūlija Regulu (EK) Nr.2157/92, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr.3528/86 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu;
Padomes 1997. gada 17. februāra Regulu (EK) Nr. 307/97, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr. 3528/86 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu;
Padomes 1987. gada 10. jūnija Regulu (EK) Nr. 1696/87, kas regulē Padomes Regulas (EK) Nr. 3528/86 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu ieviešanu;
Padomes 1993. gada 1. aprīļa Regulu (EK) Nr. 926/93, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr. 1696/87 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu (augšnes novērtēšana un inventarizācija);
Padomes 1994. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 836/94, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr. 1696/87 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu (lapu un skuju ķīmiskā sastāva noteikšana);
Padomes 1994. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 1091/94, kas regulē Padomes Regulas (EK) Nr. 3528/86 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu ieviešanu(intensīvais monitorings);
Padomes 1995. gada 30. marta Regulu (EK) Nr. 690/95, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr. 1091/94 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu ieviešanu;
Padomes 1995. gada 21. jūnija Regulu (EK) Nr. 1398/95, kas papildina Padomes Regulu (EK) Nr. 1696/87 par mežu aizsardzību pret atmosfēras piesārņojumu ieviešanu(inventarizācija, tīkls, pārskats);
Ženēvas 1979. gada konvenciju Par gaisa piesārņojuma pārrobežu pārnesei lielos attālumos
Riodežaneiro 1992.gada 5. jūnija konvenciju Par bioloģisko daudzveidību
Ženēvas 1979. gada konvenciju Par gaisa piesārņojuma pārrobežu pārnesei lielos attālumos
Likumu Par radiācijas drošību un kodoldrošību;
Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektu kontroles programmu.
Tiks nodrošināts valsts **bioloģiskās daudzveidības monitorings**, kura nepieciešamību nosaka:
Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīva 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību;
Padomes 1992. gada 21. maija Direktīva 92/43/EEK par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību;
Ramsāres 1971. gada 2. februāra konvencija Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi;
Bonnas 1979. gada 23. jūnija konvencija Par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību;
Bernes 1979. gada 16. septembra konvencija Par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību;
Riodežaneiro 1992 gada 5. jūnija konvencija Par bioloģisko daudzveidību;
Vašingtonas 1973. gada 3.marta konvencija Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām;
Helsinki 1992. gada konvencija Par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību;
Sugu un biotopu aizsardzības likums;
Meža likums;
Likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām;
Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi;
Medību likums.
Prioritāte veicinās Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu un Nacionālā vides politikas plāna nosacījumu īstenošanu.

3. Pašlaik Eiropas Savienībā uzsākts darbs pie jaunas regulas ķīmisko vielu un ķīmisko produktu aprites jomā (REACH). Paredzams, ka regulu pieņems 2006. vai 2007. gadā. Tomēr jau savlaicīgi nepieciešams nostiprināt vides institūciju kapacitāti ķīmisko vielu un ķīmisko produktu jomā, kā arī sagatavoties regulas ieviešanai. Paredzēta informatīvu semināru rīkošana un apmācību veikšana uzņēmumiem, rokasgrāmatas izstrāde, informatīvā centra izveidošana. Konkrētie pasākumi un nepieciešamais finansējums tiks precizēti, papildinot šo stratēģiju 2007. gada budžeta cikla ietvaros.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Ķīmiskās vielas, ģenētiski modificēti organismi, produktu kvalitāte”.

4. Atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam un Ūdens struktūrdirektīvai rodas daudzi papildus uzdevumi. Šī stratēģija paredz 2007. gadā realizēt investīciju programmu „Hidrometeoroloģisko novērojumu kvalitātes uzlabošana un sistēmas pilnveidošana”, un 2007. gadā realizēt investīciju projektu „Hidroloģiskā monitoringa un hidroloģisko prognožu sistēmas pilnveidošana atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2000/60/EK ūdens resursu politikas jomā”, kas ļaus būtiski uzlabot nepieciešamās informācijas iegūvi. Sākot no 2007. gada paredzēts, ka šajā programmā tiks iekļauts finansējums upju baseinu pārvaldēm, ko šobrīd finansē no valsts budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” līdzekļiem.

Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu sadaļai „Ūdeņu aizsardzība” un Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Ūdeņu kvalitāte”.

5. 2005. gadā stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva attiecībā uz arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskajiem aromātiskajiem ogleņūdeņražiem ārtelpu gaisā. Ņemot vērā Latvijā noteiktās 2 zonas gaisa kvalitātes novērtējumam un pārvaldībai (Rīgas aglomerācija un pārējā Latvijas teritorija), un saskaņā ar direktīvas kritērijiem minimālajam novērojumu staciju skaitam sākotnēji Latvijā jābūt 4 stacijām urbanizētās teritorijās (2 no tām Rīgā) un 1 stacijai lauka fona monitoringam. Monitorings dos iespēju perspektīvā novērst potenciāli augsta piesārņojuma līmeņa zonu veidošanos ar tādām cilvēku veselībai bīstamām un kancerogēnām vielām kā smagie metāli, policikliskie aromātiskie ogleņūdeņraži, un izstrādāt pasākumus piesārņojuma līmeņa samazināšanai nepieciešamības gadījumā. Šī stratēģija paredz 2007. gadā realizēt investīciju projektu “Ārtelpu gaisa kvalitātes monitoringa sistēmas pilnveidošana atbilstoši jaunām Eiropas Savienības direktīvu prasībām” (iesniegts Vides ministrijā).

Jaunā iniciatīva sekmēs tālāku attīstību Latvijas pilsētu plānošanas jomā un ilgspējīgas vides saglabāšanā atbilstoši ES standartiem un prasībām.

Eiropas Padomes un Parlamenta direktīvas projekts par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropā bez PM₁₀ frakcijas cieto daļiņu mērījumiem paredz arī PM_{2,5} frakcijas putekļu mērījumus, to sastāvā nosakot virkni ķīmisko savienojumu. Tā kā ar valstī esošo automātisko mērījumu aparāturu vienlaikus iespējams veikt tikai vienas putekļu frakcijas monitoringu, nepieciešamas iegādāt papildus aparāturu PM_{2,5} mērījumiem. Identiski, kā tas ir PM₁₀ mērījumiem, minimālajam PM_{2,5} novērojumu staciju skaitam sākotnēji Latvijā jābūt 4 stacijām urbanizētās teritorijās (2 no tām Rīgā) un 1 stacijai lauka fona monitoringam.

Prioritāte atbilst Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Gaisa piesārņojums”.

6. Iestāšanās un līdzdalība Eiropas vidējo prognožu centrā ir būtiska saistībā ar Latvijas darbību NATO. Šī centra sagatavotā informācija ir kopējā vienotā platforma, ko vienoti izmanto visas NATO dalībvalstis un uz kuras pamata tiek gatavota specializētā hidrometeoroloģiskā informācija. Informācija, kas ir vienota visām NATO valstīm, ir noteikta 2005. gada 31. maijā pieņemtajos MK noteikumos “Noteikumi par hidrometeoroloģijas dienestu darbību valsts apdraudējuma gadījumā”. Vienlaicīgi, tas dos iespēju savlaicīgi un kvalitatīvi sastādīt ilgtermiņa laika apstākļu prognozes mēnesim un sezonai uz priekšu, līdz ar to sekmēs sabiedrības informētību, laika apstākļu prognožu daudzuma un kvalitātes

uzlabošanas, kā arī nodrošinās ar savlaicīgu nepieciešamo informāciju tādas svarīgas tautsaimniecības nozares kā enerģētiku, lauksaimniecību, celtniecību u.c.

8. LVĢMA iestāšanās Eiropas Savienības Ģeoloģisko dienestu asociācijā dos iespēju piedalīties kopīgo jautājumu risināšanā ģeoloģijas jomā un kopīgo interešu programmu realizācijā, kā arī apmainīties ar tehniskajām rekomendācijām starp asociācijas dalībniekiem. Līdzdalība Eiropas Ģeoloģisko dienestu asociācijas darbībā sekmēs aģentūrai koordinēt savu darbību ģeoloģijas jomā, ievērojot kopīgās ES intereses, kā arī veicinot ilgspējīgu nacionālo ekonomisko attīstību.

9. Sakarā ar mērķi pārskatīt atsevišķos juridiskos instrumentus un apvienot tos vienā tiesību aktā, kurš ir spējīgs nodrošināt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni, Eiropas Kopienas Komisija izstrādājusi jauno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par apkārtējā gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (2005/0183(COD)). Šī direktīva apvieno sekojošos normatīvos aktus Padomes Direktīvu 96/62/EK, 1999/30/EK, 200/69/EK, 2002/3/EK un Padomes Lēmumu 97/101/EK vienā tiesību aktā un sakarā ar to ir nepieciešamas izmaiņas gaisa monitoringa veikšanas ietvaros. Finansējums ir nepieciešams, lai paplašinātu novērojumu tīkli līdz Latvijai nepieciešamajām 10 novērojumu stacijām, uzstādot jaunu aparāturu, nodrošinot vides laboratoriju ar attiecīgu aparāturu un izejvielām parametru noteikšanai.

10. Nodrošināt 2005.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.995 "Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensācijām" izpildi.

2.5.7. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Šīs programmas īstenošanu veic Latvijas vides, meteoroloģijas un ģeoloģijas aģentūra. Šīs programmas īstenošana pamatojas uz Eiropas Savienības, NATO un starptautisko organizāciju nosacījumiem vides un meteoroloģiskās informācijas jomā. Vides monitoringa prioritātes tiek noteiktas nacionālajā vides monitoringa programmā. Ķīmisko vielu un zemes dzīļu kontroles jomās tiek izmantota arī atļauju un licenču sistēma.

2.5.8. Programmas finansējums

Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"

26.00.00 „Vides informatīvais nodrošinājums”	LVL
Resursi izdevumu segšanai	3 330 803
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 294 086
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 036 717
Izdevumi – kopā	3 330 803
Uzturēšanas izdevumi	2 716 522
Kārtējie izdevumi	2 559 033
tai skaitā atalgojumi	1 252 238
Subsīdijas un dotācijas	157 489
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	157 489
Izdevumi kapitālieguldījumiem	614 281

Plānotais programmas finansējums 2007.gadā, LVL

26.00.00 „Vides informatīvais”	Apstiprināts	Papildus virs	Nepieciešams
---------------------------------------	--------------	---------------	--------------

nodrošinājums”	likumā ”Par valsts budžetu 2006.gadam”	apstiprinātā 2006.gada budžetā	valsts budžetā 2007.gadam
Resursi izdevumu segšanai	3 330 803	3 824 018	7 154 821
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 294 086	3 824 018	6 118 104
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 036 717	0	1 036 717
Izdevumi – kopā	3 330 803	3 824 018	7 154 821
Uzturēšanas izdevumi	2 716 522	2 284 588	5 001 110
Kārtējie izdevumi	2 559 033	2 171 588	4 730 621
tai skaitā atalgojumi	1 252 238	1 346 116	2 598 354
Subsīdijas un dotācijas	157 489	113 000	270 489
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	157 489	113 000	270 489
Izdevumi kapitālieguldījumiem	614 281	1 539 430	2 153 711
kapitālie izdevumi	614 281	1 113 300	1 727 581
investīcijas	0	426 130	426 130

Plānotais programmas finansējums 2008.gadā, LVL

26.00.00 „Vides informatīvais nodrošinājums”	Apstiprināts likumā ”Par valsts budžetu 2006.gadam”	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2008.gadam
Resursi izdevumu segšanai	3 330 803	3 535 365	6 866 168
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 294 086	3 535 365	5 829 451
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 036 717	0	1 036 717
Izdevumi – kopā	3 330 803	3 535 365	6 866 168
Uzturēšanas izdevumi	2 716 522	2 626 465	5 342 987
Kārtējie izdevumi	2 559 033	2 612 565	5 171 598
tai skaitā atalgojumi	1 252 238	1 451 666	2 703 904
Subsīdijas un dotācijas	157 489	13 900	171 389
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	157 489	13 900	171 389
Izdevumi kapitālieguldījumiem	614 281	908 900	1 523 181
kapitālie izdevumi	614 281	664 000	1 178 281
investīcijas	0	344 900	344 900

Plānotais programmas finansējums 2009.gadā, LVL

26.00.00 „Vides informatīvais nodrošinājums”	Apstiprināts likumā ”Par valsts budžetu 2006.gadam”	Papildus virs apstiprinātā 2006.gada budžetā	Nepieciešams valsts budžetā 2009.gadam
Resursi izdevumu segšanai	3 330 803	3 001 465	6 332 268
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 294 086	3 001 465	9 203 146
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 036 717	0	111 000
Izdevumi – kopā	3 330 803	3 001 465	6 332 268
Uzturēšanas izdevumi	2 716 522	2 751 465	5 467 987
Kārtējie izdevumi	2 559 033	2 737 565	5 296 598

tai skaitā atalgojumi	1 252 238	1 433 466	2 685 704
Subsīdijas un dotācijas	157 489	13 900	171 389
tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	157 489	13 900	171 389
Izdevumi kapitālieguldījumiem	614 281	250 000	864 281
kapitālie izdevumi	614 281	100 000	714 281
investīcijas	0	150 000	150 000

2.6. Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija

2.6.1. Situācijas raksturojums

Vides politikas un vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ieviešanai apstākļos, kad pašvaldību finansiālās iespējas realizēt vides aizsardzības projektus ir ierobežotas, liela nozīme ir Eiropas Savienības fondu un programmu līdzekļu piesaistei.

Eiropas Savienība no Kohēzijas fonda piešķirusi finansējumu:

- 11 ūdenssaimniecības investīciju projektiem 242,26 milj. eiro apmērā,
- 9 atkritumu apsaimniekošanas projektiem 51,7 milj. eiro apmērā,
- 1 gaisa aizsardzības projektam – 35 milj. eiro un
- 3 tehniskās palīdzības projektiem – 25,59 milj. eiro (2006. g. plānots 1 projekts – 2,506 milj. eiro).

Projekti sagatavoti par visu Latvijai pieejamo summu 2000. – 2006. gadā no ISPA un Kohēzijas fonda – 355 milj. eiro.

Kopš 2004. gada Latvijai ir pieejami arī Eiropas Savienības struktūrfondi. No Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) Vides ministrijas kompetencē esošajām aktivitātēm laikā no 2004. līdz 2006. gadam pieejami 33,38 milj. eiro. Projektu finansēšanas shēma ietver ERAF finansējumu līdz 75% no projekta kopsummas un nacionālo līdzfinansējumu 25% apmērā.

ERAF līdzekļu apgūšanai izstrādātas 3 nacionālās programmas – „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000”, „Likumdošanas prasībām neatbilstošu atkritumu izgāztuvju rekultivācija”, „Ekotūrisma infrastruktūras attīstība potenciālajās Natura 2000 teritorijās”:

- nacionālās programmas „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībai apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000” ietvaros tiks īstenoti aptuveni 90 investīciju projekti, piesaistot vairāk nekā 23 milj. EUR no ERAF. Aktivitātei kopā paredzētais indikatīvais finansējuma apjoms 2004. – 2006. gadam ir 31,5 milj. EUR;
- nacionālās programmas „Likumdošanas prasībām neatbilstošu atkritumu izgāztuvju rekultivācija” īstenošanai paredzētais indikatīvais finansējuma apjoms 2004. – 2006. gadam ir 6,0 milj. EUR, no kuriem 4,5 milj. eiro ir ERAF līdzfinansējums;
- nacionālās programmas „Ekotūrisma infrastruktūras attīstība potenciālajās NATURA 2000 teritorijās” īstenošanai paredzētais indikatīvais finansējuma apjoms 2004. – 2006. gadam ir 4,5 milj. EUR, no kuriem 3,375 milj. eiro ir ERAF līdzfinansējums.

Šo nacionālo programmu ietvaros kopumā sagatavoti 134 projekti – 87 ūdenssaimniecības infrastruktūras projekti, 40 normatīvo aktu prasībām neatbilstošu sadzīves atkritumu izgāztuvju rekultivācijas projekti un 7 dabas aizsardzības infrastruktūras projekti.

VIDM pārziņā ir arī aktivitāte „Dalītās atkritumu savākšanas punktu izveide”, kuras ieviešanai paredzēts atklāts projektu konkurss. Lai uzsāktu šīs aktivitātes ieviešanu tika izstrādāti reģionālie atkritumu apsaimniekošanas plāni, kas tika izvirzīts kā priekšnoteikums aktivitātes uzsākšanai. Aktivitātei kopā paredzētais indikatīvais finansējuma apjoms 2004. – 2006. gadam – 2,5 milj. EUR, no kuriem 1,875 milj. eiro ir ERAF līdzfinansējums.

Programmas kopējais darbinieku skaits – 79 darbinieki (tiek finansēti no programmas „Nozaru vadība”).

2.6.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Programmas darbību nosaka šādi galvenie politikas dokumenti un tiesību akti:

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes;
- Nacionālais vides politikas plāns (2004-2008);
- Kohēzijas fonda ietvara dokuments (vides sektors) (2004 — 2006);

Attīstības plāns un tā Programmas papildinājums (2004 — 2006);
Likums “Par vides aizsardzību”;
Likums “Par atkritumu apsaimniekošanu”;
Ūdens apsaimniekošanas likums;
Likums „Par piesārņojumu”;
Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;
Likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”;
Būvniecības likums.

Atbilstoši augstāk minētajiem normatīvajiem aktiem izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī ES regulas, kas reglamentē ES finansējuma izlietojumu.

2.6.3. Programmas mērķi

Kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana atbilstoši vides normatīvo aktu prasībām – atbilstošu ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamības nodrošināšana valstī, piesārņoto vietu sanācija, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vērtību saglabāšana, kurināmā ar augstu sēra saturu nomaīņa, tādējādi samazinot vides piesārņojumu, piesaistot ES finansējumu un koordinējot tā izlietojumu.

2.6.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Ar šo budžeta programmu tiks nodrošināta ES finansējuma piesaiste un koordinēts tā izlietojums investīciju projektu realizācijai, lai izpildītu ES prasības Vides ministrijai atbilstošajās kompetences jomās, tai skaitā, ūdenssaimniecības sakārtošana, atkritumu poligonu izveide u.c.

- Dzeramā ūdens sagatavošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir nodrošināta 11,4% Latvijas iedzīvotāju pilsētās ar iedzīvotāju skaitu lielāku par 2000 un 7,2% iedzīvotāju apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000.
- Pilna atbilstība notekūdeņu attīrīšanā saskaņā ar direktīvu „Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu” nodrošināta 58% iedzīvotāju pilsētās, kur iedzīvotāju skaits ir lielāks par 2000 un 6% iedzīvotāju apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000.
- Izveidotas 5 reģionālas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, t.sk. poligoni.
- Apmēram 37% Latvijas iedzīvotāju izveidoti priekšnoteikumi apglabāt radītos sadzīves atkritumus vides aizsardzības prasībām atbilstošos poligonos.
- Likvidēti vides piesārņojuma avoti – rekultivētas 47% no identificētajām vides normatīvo aktu prasībām neatbilstošajām atkritumu izgāztuvēm.
- Vides aizsardzības prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana nodrošināta 19 pilsētās.
- Normatīvo aktu prasībām atbilstoša dzeramā ūdens sagatavošana nodrošināta 18 pilsētās.
- Īstenoti 7 projekti Natura 2000 teritorijās ERAF nacionālās programmas ietvaros.
- Īstenoti 90 ūdenssaimniecības projekti ERAF nacionālās programmas ietvaros.
- Īstenoti 43 atkritumu izgāztuvju rekultivācijas projekti ERAF nacionālās programmas ietvaros.
- Īstenoti 11 Kohēzijas fonda projekti ūdenssaimniecības sektorā.
- Īstenoti 8 Kohēzijas fonda projekti sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sektorā.
- Īstenots 1 Kohēzijas fonda projekts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ieviešanai.
- Īstenots 1 Kohēzijas fonda projekts sēra dioksīda emisiju samazināšanai gaisā no siltumapgādes komersantiem.

- Sagatavots 1 projekts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sektorā līdzfinansējuma piesaistei no Eiropas Savienības fondiem.
- Sagatavoti 3 projekti piesārņoto vietu sanācijai līdzfinansējuma piesaistei no Eiropas Savienības fondiem.
- Sagatavoti 2 ES līdzfinansēti tehniskās palīdzības projekti investīciju projektu īstenošanai nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanai.

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Dzeramā ūdens atdzelzošanas staciju būvniecība / rekonstrukcija	1	1	1	0	19
2.	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas būvniecība / rekonstrukcija	1	4	1	0	19
3.	Ūdensapgādes un notekūdeņu tīklu rekonstrukcija un būvniecība (km)	0	110	126	0	475
4.	Uzbūvēto atkritumu poligonu skaits	3	0	0	4	2
5.	Rekultivēto atkritumu izgāztuvju skaits	24	36	7	158	0

Nepieciešamie līdzekļi investīcijām ūdenssaimniecības un atkritumu jomās

Nr	Joma	Finansējums pa gadiem (MEUR)				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Ūdenssaimniecības attīstība – ES finansējums (KF)	14,68	21,873	21,366	7,241	1,733
2.	Ūdenssaimniecības attīstība – Latvijas finansējums	0,547	1,486	0,339	0,030	0
3.	Ūdenssaimniecības attīstība –kopā	15,227	23,359	21,705	7,271	1,733
4.	Atkritumu saimniecības attīstība – ES finansējums (KF)	2,206	10,786	6,198	0,678	1,057
5.	Atkritumu saimniecības attīstība – Latvijas finansējums	0,064	0,204	0	0	0
6.	Atkritumu saimniecības attīstība – kopā	2,22	10,99	6,198	0,678	1,057
7.	Kopā ūdenssaimniecības un atkritumu jomās	17,447	34,349	27,903	7,949	2,79

2.6.5. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Ūdenssaimniecības attīstība Ūdenssaimniecības attīstība pilsētās ar CE>2000 Ūdenssaimniecības attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000	Samazināt vides piesārņojumu un nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem ūdensapgādes un normatīvo aktu prasībām atbilstošiem notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojumiem.	2007 2008 2009	30 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 26 milj. LVL 60 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 52 milj. LVL 60 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 52 milj. LVL
2.	Atkritumu apsaimniekošana Atkritumu apsaimniekošanas	Izveidot vides aizsardzības prasībām	2007	3,5 milj. LVL, t.sk. ES finansējums

	<p>sistēmu, t.sk. sadzīves, bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras izveide</p> <p>Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija</p> <p>Sadzīves atkritumu pārstrādes veicināšana un šķirotas atkritumu savākšanas sistēmas izveide</p>	<p>atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, t.sk. poligonus.</p> <p>Likvidēt vides piesārņojuma avotus.</p> <p>Samazināt apglabājamo atkritumu daudzumu un veicināt materiālo resursu taupīšanu.</p>	<p>2008</p> <p>2009</p> <p>2007</p> <p>2008</p> <p>2009</p> <p>2007</p> <p>2008</p> <p>2009</p>	<p>3 milj. LVL 10 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 8,5 milj. LVL</p> <p>10 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 8,5 milj. LVL</p> <p>1 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 0,85 milj. LVL</p> <p>2 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 1,7 milj. LVL</p> <p>2 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 1,7 milj. LVL</p> <p>4 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 3 milj. LVL</p> <p>8 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 6 milj. LVL</p> <p>8 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 6 milj. LVL</p>
3.	Vēsturiski piesārņoto teritoriju sanācija	Likvidēt vides piesārņojuma avotus, ieskaitot piesārņotā areāla sanāciju un sanācijas procesā izņemtā piesārņojuma utilizāciju.	2007 2008 2009	4 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 3 milj. LVL
4.	Dabas aizsardzības infrastruktūra bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai	Sugu un biotopu aizsardzība ES nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un sugu kolekciju saglabāšana un sabiedrības izglītošana bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.	2007 2008 2009	1,6 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 1,2 milj. LVL
5.	Klimata pārmaiņu un gaisa piesārņojuma samazināšana	Efektīvas siltumapgādes infrastruktūras, kas atbilstu mūsdienu tehnoloģiskajām prasībām, būtu drošas un ar minimālu ietekmi uz apkārtējo vidi, kā arī pieejamu cenu patērētājiem, izveides veicināšana.	2007 2008 2009	3,6 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 2,7 milj. LVL
6.	Vides risku samazināšana	Samazināt vides risku, t.sk. applūšanas risku teritorijās ar paaugstinātu risku.	2007 2008	6,7 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 5 milj. LVL
				13,4 milj. LVL,

			2009	t.sk. ES finansējums 10 milj. LVL 13,4 milj. LVL, t.sk. ES finansējums 10 milj. LVL
--	--	--	------	---

Paskaidrojumi:

5. Minētie līdzekļi ir nepieciešami pakalpojumu līgumiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu projektu dokumentācijas sagatavošanas un ieviešanas procesu.

Plānoti arī vairāki citi pasākumi, kuru konkrētais finansējums šobrīd nav apzināts, un kas tiks precizēts izstrādājot attiecīgās ES programmas un sīkāk norādīts VIDM 2006. gada stratēģijā.

Ūdenssaimniecības jomā plānotas sekojošas aktivitātes:

- lietus ūdeņu kanalizācijas atdalīšana un lietus ūdeņu attīrīšana;
- ezeru apsaimniekošana upju baseinu ietvaros un infrastruktūras izveidošana;
- peldūdeņu apsaimniekošana un infrastruktūras izveidošana.

Sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomā plānotas sekojošas aktivitātes:

- dalītās atkritumu savākšanas sistēmas izveide;
- atkritumu un iepakojumu pārstrādes veicināšana.

Piesārņoto vietu un degradēto teritoriju sanācijas jomā plānotas sekojošas aktivitātes:

- vēsturiski piesārņoto teritoriju sanācija;
- degradēto bijušo rūpniecisko teritoriju atveseļošana;
- pamesto bijušo militāro teritoriju atveseļošana.

Gaisa aizsardzības jomā plānotas sekojošas aktivitātes:

- gaisa piesārņojuma samazināšana pilsētās;
- atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšana.

Rūpnieciskais piesārņojuma jomā plānots veicināt tīro tehnoloģiju ieviešanu.

Vides trokšņa jomā plānotas sekojošas aktivitātes:

- infrastruktūras izveide trokšņa līmeņa samazināšanai;
- trokšņa līmeņa samazināšana no trokšņa pasargājamās vietās.

Papildus augstāk minētajām aktivitātēm ES līdzekļus plānots arī piesaistīt aktivitātēm, kas šajā stratēģijā minētas sadaļās Dabas aizsardzība un Radiācijas drošība (jaunu inovatīvu tehnoloģiju ieviešana Latvijā).

2.6.6. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Vides ministrijas kompetencē esošo projektu pieteicēji un realizētāji lielākoties ir pašvaldības. ES līdzfinansēto projektu sagatavošana ir Vides ministrijas kompetencē. Ar MK 13.04.2004 noteikumiem Nr. 298 "Noteikumi par kārtību, kādā sagatavo, apstiprina, īsteno un uzrauga no Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzekļiem finansētos projektus" Vides ministrijai ir uzdotas ieviešanas institūcijas funkcijas. Pēc projektu identifikācijas un prioritārā saraksta sastādīšanas Projektu sagatavošanas departaments atbild par projektu kvalitatīvu sagatavošanu ES līdzfinansējuma piesaistīšanai. Pēc projekta apstiprināšanas tā realizācija notiek pašvaldībā, bet projekta īstenošanas uzraudzību veic Projektu ieviešanas departaments. Gan projektu sagatavošana, gan realizācija notiek sadarbojoties ar pašvaldībām, ministrijas struktūrvienībām, Finanšu ministriju, Eiropas Komisiju.

2.6.7. Programmas finansējums

*Apstiprināts likumā
"Par valsts budžetu 2006.gadam"*

14.00.00 Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija	LVL
Resursi izdevumu segšanai	63 618 175
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	16 859 412
Ārvalstu finanšu palīdzība	46 758 763
Izdevumi – kopā	60 994 015
Uzturēšanas izdevumi	13 651 898
Kārtējie izdevumi	10 675 292
tai skaitā atalgojumi	60 320
Subsīdijas un dotācijas	2 976 606
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	134 498
Izdevumi kapitālieguldījumiem	47 342 117
kapitālie izdevumi	359 706
investīcijas	46 982 411
Fiskālā bilance	2 624 160
Ārvalstu finanšu palīdzības naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	-2 624 160

Plānotais programmas finansējums 2007.gadā, LVL

14.00.00 Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija	Papildus nepieciešamie līdzekļi 2007.gadā - kopā	tai skaitā Latvijas līdzfinansējums	tai skaitā ārvalstu finanšu palīdzība
Resursi izdevumu segšanai	54 400 000	9 650 000	44 750 000
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	9 650 000	9 650 000	0
Ārvalstu finanšu palīdzība	44 750 000	0	44 750 000
Izdevumi – kopā	54 400 000	9 650 000	44 750 000
Uzturēšanas izdevumi	3 600 000	900 000	2 700 000
Kārtējie izdevumi	3 600 000	900 000	2 700 000
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	50 800 000	8 750 000	42 050 000
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	50 800 000	8 750 000	42 050 000

Plānotais programmas finansējums 2008.gadā, LVL

14.00.00 Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija	Papildus nepieciešamie līdzekļi 2008.gadā - kopā	tai skaitā Latvijas līdzfinansējums	tai skaitā ārvalstu finanšu palīdzība

Resursi izdevumu segšanai	111 900 000	19 900 000	92 000 000
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	19 900 000	19 900 000	0
Ārvalstu finanšu palīdzība	92 000 000	0	92 000 000
Izdevumi – kopā	111 900 000	19 900 000	92 000 000
Uzturēšanas izdevumi	7 300 000	1 900 000	5 400 000
Kārtējie izdevumi	7 300 000	1 900 000	5 400 000
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	104 600 000	18 000 000	86 600 000
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	104 600 000	18 000 000	86 600 000

Plānotais programmas finansējums 2009.gadā, LVL

14.00.00 Eiropas Savienības un starptautiskā finansējuma koordinācija	Papildus nepieciešamie līdzekļi 2009.gadā - kopā	tai skaitā Latvijas līdzfinansējums	tai skaitā ārvalstu finanšu palīdzība
Resursi izdevumu segšanai	111 900 000	19 900 000	92 000 000
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	19 900 000	19 900 000	0
Ārvalstu finanšu palīdzība	92 000 000	0	92 000 000
Izdevumi – kopā	111 900 000	19 900 000	92 000 000
Uzturēšanas izdevumi	7 300 000	1 900 000	5 400 000
Kārtējie izdevumi	7 300 000	1 900 000	5 400 000
tai skaitā atalgojumi	0	0	0
Subsīdijas un dotācijas	0	0	0
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	0	0	0
Izdevumi kapitālieguldījumiem	104 600 000	18 000 000	86 600 000
kapitālie izdevumi	0	0	0
investīcijas	104 600 000	18 000 000	86 600 000

2.7. Vides aizsardzības fonds

2.7.1. Situācijas raksturojums

Budžeta programma „Vides aizsardzības fonds” apsaimnieko līdzekļus, kuri atbilst ieņēmumiem no dabas resursu nodokļa maksājumiem. Šī budžeta programma tika izveidota 2004. gadā, likvidējot speciālos budžetus. Atbilstoši Vides aizsardzības fonda padomes lēmumiem finansē gan valsts un pašvaldību institūciju, gan nevalstiskā sektora projektus. Šajā budžeta programmā ir iekļauti arī vairāku valsts institūciju uzturēšanas izdevumi, kā arī izdevumi ES finansēto projektu sagatavošanai. Vairākas valsts institūcijas tiek finansētas gan no šīs, gan citām budžeta programmām. Ņemot vērā, ka šī stratēģija paredz pakāpeniski likvidēt šādu situāciju, attiecīgie rezultātīvie rādītāji ir iekļauti citās šīs stratēģijas sadaļās. Līdz 2006. gada beigām Latvijas Dabas muzejs pilnā apmērā tiek finansēts no šīs budžeta programmas, bet sākot ar 2007. gadu tas tiks finansēts no budžeta programmas „Dabas aizsardzība”.

Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija ir Vides ministrijas pakļautībā esoša tiešās valsts pārvaldes iestāde. Tās galvenās funkcijas ir nodrošināt Latvijas vides aizsardzības fonda padomes (turpmāk – fonda padome) lēmumu īstenošanu, kā arī uzraudzīt un administrēt budžeta programmas "Vides aizsardzības fonds" līdzekļu izlietošanu, nodrošināt to efektīvu izmantošanu saskaņā ar fonda padomes lēmumiem.

Programmas kopējais darbinieku skaits - 41 darbinieks (tai skaitā, programmas “Vides informatīvais nodrošinājums” apakšprogrammas “Upju baseinu apsaimniekošana” 21 darbinieks).

2.7.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Dabas resursu nodokļa likums;

Latvijas vides aizsardzības fonda likums;

Atbilstoši augstāk minētajam normatīvajam aktam izdotie Ministru kabineta noteikumi.

2.7.3. Programmas mērķi

Nodrošināt finansējumu valstiski un starptautiski atzītām vides politikas prioritātēm, atbalstot vides aizsardzības projektus Latvijā.

2.7.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

Šī budžeta programma nodrošina efektīvu līdzekļu izmantošanu Dabas resursu nodokļa likumā noteikto vides aizsardzības pasākumu un projektu finansēšanai atbilstoši fonda padomes apstiprinātajai fonda līdzekļu izmantošanas vadlīnijām un lēmumiem.

Sabiedrība tiek iesaistīta ar vides aizsardzību saistītu lēmumu pieņemšanā un aktuālu vides politikas jautājumu risināšanā. Tiek nodrošināta viegli pieejama, kompleksa un patiesa vides informācija plašsaziņas līdzekļos un informatīvi izglītojošos materiālos.

Politikas rezultāti

	Skaitis/apjoms gadā
1) Palielinājies sabiedrības informētības līmenis un izpratne par vides aizsardzību, kā arī iedzīvotāju līdzdalība vides aizsardzībā (nometņu, semināru dalībnieku un plašsaziņas līdzekļu auditorijas skaits)	700 000
2) Samazināts videi kaitīgo preču atlikumu apjoms, t.sk:	

- nolietotas riepas (tonnas)	240
- smēreļļas (tonnas)	4100
- eļļas filtri (gab.)	500 000
- strāvas akumulatori (gab.)	60 000
- ķīmiskie strāvas avoti (tonnas)	20
- dzīvsudrabu saturošas spuldzes (gab.)	200 000
3) Samazināts videi kaitīgo preču rašanās no nolietotiem transportlīdzekļiem (savākto un pārstrādāto nolietoto transportlīdzekļu skaits)	8 000
4) Saskaņotas dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas, reģiona attīstības un citas intereses, nodrošinot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vērtību saglabāšanu (īpatsvars (%) no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kurām nepieciešama dabas aizsardzības plānu izpilde)	7,5 %
5) Reto un īpaši aizsargājamo sugu un to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu optimāla uzturēšana un atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kurās ieviesti dabas aizsardzības plāni, īpatsvars (%) no īpaši aizsargājamām teritorijām)	3,5 %
6) Uzlabota un pilnveidota atkritumu apsaimniekošanas sistēma (pašvaldību īpatsvars (%) no kopējā pašvaldību skaita Latvijā)	2,5 %
7) Paaugstināta notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas infrastruktūras objektu darbības kvalitāte un efektivitāte (pašvaldību īpatsvars (%) no kopējā pašvaldību skaita Latvijā)	2 %
8) Noteikta piesārņojuma pakāpes bīstamība un veikta tā novēršana vai samazināšana (piesārņoto un/vai potenciāli piesārņoto teritoriju skaits, kurās veikta piesārņojuma izpēte un/vai sanācijas darbi laiks posmā 2006-2009 gads)	19

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Izskatīto projektu skaits	600	600	600	600	600
2.	Auditēto projektu skaits	12	12	12	12	12
3.	Konkursā "Sējējs":					
	-iesaisītās pašvaldības (pagasti un pilsētas)	32	45	55	55	55
	-iesaisītās saimniecības	42	45	45	45	45
	- iesaistīto žurnālistu un rakstu autoru iesniegtie darbi	73	70	75	80	85
4.	Vides aizsardzības fonda finansēto vides izziņas nometņu skaits	11	10	10	10	10
5.	Vides aizsardzības fonda finansēto projektu plašsaziņas līdzekļiem par aktuālajiem vides jautājumiem skaits	14	15	12	12	13
6.	Videi kaitīgu preču atkritumu grupas, par kuru pārstrādi vai reģenerāciju organizēta dabas resursu nodokļa daļēja atmaksa subsīdiju veidā	5	5	0	0	0
7.	Komersanti, kuriem tiek veikta dabas resursu nodokļa daļēja atmaksa subsīdiju veidā par videi kaitīgu preču atkritumu	11	10	0	0	0

	pārstrādi vai reģenerāciju					
8.	Komersanti, kuriem tiek maksātas subsīdijas par savāktajiem un apstrādātajiem transportlīdzekļiem	12	12	0	0	0
9.	Vides aizsardzības fonda finansēto dabas aizsardzības plānu izstrāde	4	3	4	4	3
10.	Vides aizsardzības fonda finansēto dabas aizsardzības plānu ieviešana	3	2	3	4	3
11.	Vides aizsardzības fonda finansētie pētījumi vides un dabas aizsardzības jomā	7	7	9	6	8
12.	Vides aizsardzības fonda finansētie pilotprojekti jaunu vides aizsardzības tehnoloģiju ieviešanai vides piesārņojuma samazināšanai	1	1	1	1	1
13.	Vides aizsardzības fonda finansētās vides speciālistu apmācības (cilv. sk. gadā)	130	150	150	150	150
14.	Vides aizsardzības finansētie projekti atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanai	6	3	2	4	3
15.	Vides aizsardzības fonda finansētie projekti siltumapgādes infrastruktūras objektu efektivitātes paaugstināšanai un energoefektivitātes uzlabošanai	2	2	3	3	2
16.	Vides aizsardzības fonda finansētie objekti, kuros veikta piesārņojuma izpēte un sanācijas darbi	3	7	5	4	3
17.	Vides aizsardzības fonda finansētie projekti notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas infrastruktūras objektu darbības kvalitātes un efektivitātes paaugstināšanai	4	3	3	2	2

2.7.5. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Elektrisko un elektronisko atkritumu apsaimniekošanas sistēmas reģistru izveide un uzturēšana.	Nodrošināt Latvijas un ES normatīvajos aktos noteikto atkritumu pārstrādes un reģenerācijas mērķu sasniegšanu.	2007	5 000 (turpmāk ikgadēji)

Paskaidrojumi:

1. Papildus nepieciešamie līdzekļi ir vienādi ar plānotajiem dabas resursa nodokļa ieņēmumiem, attiecīgi no tirgotajām elektroniskajām un elektriskajām iekārtām. 2007. gadā papildus nepieciešamie līdzekļi aprēķināti, vadoties no pašreiz zināmajām apstrādes jaudām.

2.7.6. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Šīs programmas īstenošanu veic Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija. Programmas ieviešanas instruments ir dabas resursu nodoklis.

2.7.7. Programmas finansējums

Apstiprināts likumā "Par valsts budžetu 2006.gadam"

21.00.00 Vides aizsardzības fonds (ieskaitot Latvijas Dabas muzeja finansējumu)	LVL
Resursi izdevumu segšanai	9 445 424
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	9 343 224
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	102 200
Izdevumi – kopā	9 445 424
Uzturēšanas izdevumi	7 577 512
Kārtējie izdevumi	4 359 417
tai skaitā atalgojumi	750 582
Subsīdijas un dotācijas	3 218 095
tai skaitā dotācijas iestādēm, organizācijām un komersantiem	2 518 095
Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 867 912
kapitālie izdevumi	1 297 912
investīcijas	570 000

2007. – 2009. gadam programmas finansējums tiek plānots atbilstoši Latvijas vides aizsardzības fonda likuma 5. panta prasībām.

2.8. Klimats un atjaunojamie energoresursi

2.8.1. Situācijas raksturojums

Saskaņā ar Kioto protokolu Latvijai laikposmā no 2008. līdz 2012.gadam siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas jāsamazina par 8%, salīdzinot ar 1990.gadu. Sagaidāms, ka nākotnē emisiju samazinājumam būs jābūt vēl ievērojamākam, iespējams, 20-30% 2020.gadā un līdz pat 60-80% 2050.gadā, salīdzinot ar 1990.gadu.

Siltumnīcefekta gāzu emisijas prognozes liecina, ka, realizējot patreizējo politiku klimata pārmaiņu samazināšanas jomā, Latvija spēs izpildīt Kioto protokolā noteiktās emisiju samazināšanas saistības 2008.-2012.gadā, tomēr šīs politikas ietvaros plānotie pasākumi prasīs lielus ieguldījumus. Ņemot vērā Latvijas tautsaimniecības straujo izaugsmi, kā arī Latvijas ekonomikas salīdzinoši ciešo saistību ar SEG emisijām, lai sasniegtu augsto nākotnē sagaidāmo emisiju samazinājuma līmeni, būs nepieciešami ievērojami papildu finanšu līdzekļi gan valsts, gan privātajā sektorā SEG emisiju samazinošu pasākumu īstenošanā. Papildu līdzekļi būs nepieciešami arī, lai segtu nepieciešamo pielāgošanās pasākumu izmaksas un pilnā mērā pildītu citas Konvencijā un Kioto protokolā ietvertās saistības. Reāla iespēja papildu finanšu līdzekļu piesaistei ir Latvijas piedalīšanās starptautiskajā emisiju tirdzniecībā (SET), sākot ar 2008.gadu starptautiskajā tirgū piedāvājot neizmantotās „emisiju tiesības” jeb noteiktā daudzuma vienības.

Atbilstoši Kioto protokola 3. un 17.pantam, SET var iesaistīties B pielikumā iekļautās Līgumslēdzējas puses ar mērķi individuāli vai kopīgi ar citām Līgumslēdzējām pusēm nodrošināt antropogēno SEG emisiju ierobežošanas saistību izpildi. Tāpēc nepieciešams noteikt, ka līdzekļi, kas iegūti no dalības SET, novirzāmi tādu pasākumu realizācijai, kuru rezultātā būtu panākams tālāks siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums vai oglekļa dioksīda piesaistes palielinājums. Šādu pasākumu grupā ietilpst, piemēram, atjaunojamo energoresursu izmantošana, energoefektivitātes pasākumi, SEG emisijas samazinošu vides tehnoloģiju ieviešana u.c. Tie var tikt realizēti investīciju projektu ietvaros (tai skaitā Kopīgi īstenojamo projektu un Tīras attīstības mehānisma ietvaros), kā arī nodrošinot informatīva, konsultatīva vai cita rakstura atbalstu gan valsts, gan privātajā sektorā. Dalība SET dotu iespēju papildu finanšu resursu piesaistei arī citu Konvencijas un Kioto protokolā noteikto saistību kvalitatīvai izpildei – zinātniskiem pētījumiem par klimata pārmaiņu ietekmi, pielāgošanās pasākumiem, ikgadējai SEG inventarizācijai un prognozēm, ziņojumiem, sabiedrības izglītošanai.

Valsts sekretāru sanāksmē 2005.gada 10.novembrī izsludināts koncepcijas projekts par Latvijas dalību starptautiskajā emisiju tirdzniecībā, kurā paredzēts, ka ja Latvija nolemj izmantot šo instrumentu finanšu resursu piesaistei, 2006.gadā jāizstrādā atbilstoši normatīvie akti un jāizveido nepieciešamā institucionālā sistēma.

Lai nodrošinātu augstāk minēto mērķu saskaņotu un efektīvu realizāciju, nepieciešams izveidot atsevišķu Vides ministrijas budžeta programmu – „Klimats un atjaunojamie energoresursi”.

2.8.2. Normatīvo aktu un politikas dokumentu saraksts programmas darbības jomā

Programmas darbību nosaka šādi galvenie politikas dokumenti un tiesību akti:

- Likums „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokolu” (2002) ar grozījumiem;
- Klimata pārmaiņu samazināšanas programma (2005-2010)
- Koncepcijas projekts par Latvijas dalību starptautiskajā emisiju tirdzniecībā.

Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu sadaļai „Klimata pārmaiņas un ozona slāņa aizsardzība” un Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Klimata pārmaiņas”, kā arī netieši citām plāna sadaļām.

2.8.3. Programmas mērķi

Programma nodrošinās finanšu resursu (tai skaitā no starptautiskās emisiju tirdzniecības iegūto līdzekļu) koordinētu novirzīšanu tādu pasākumu realizācijai, kuru rezultātā būtu panākams tālāks siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums vai CO₂ piesaistes palielinājums, kā arī citu ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un tās Kioto protokola nosacījumu izpildei – pielāgošanās pasākumu izmaksu segšanai, ziņošanas saistību nodrošināšanai, sabiedrības informēšanai un zinātnisko pētījumu atbalstam.

2.8.4. Paredzamie programmas politikas un darbības rezultāti vidējam termiņam

- Tiks izstrādātas procedūras finansējuma piešķiršanai (2007.gadā);
- Tiks apzināti potenciālie siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas vai oglekļa dioksīda piesaistes palielināšanas projekti (2007.gadā un turpmāk pastāvīgi);
- Ekspertu piesaiste, lai nodrošinātu kvalitatīvu ikgadējo pārskatu par siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti un nacionālo inventarizācijas ziņojumu sagatavošanu un pārbaudi (katru gadu);
- Tiks novērtēti ar klimata pārmaiņām saistītie riski un izstrādāti pielāgošanās pasākumi;
- Tiks nodrošināta sabiedrības informēšana par klimata pārmaiņu jautājumiem;
- Nodrošināta Kioto protokolā paredzēto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas saistību izpilde – sākot ar 2008.gadu, kopējais emisijas apjoms nepārsniedz 92% no 1990.gada līmeņa;
- Elektroenerģija, kas tiek iegūta no atjaunojamiem energoresursiem palielināsies par 1 % ik gadus. (2004. g. „zaļā” enerģija sastādīja 43%; plānots 2010.g. sasniegt 49,3%).

Darbības rezultāti

Nr	Rezultāts	Rādītāji pa gadiem				
		2005	2006	2007	2008	2009
1.	Izstrādātas procedūras finansējuma piešķiršanai, %	0	0	100	100	100
2.	Verificēti ikgadējie ziņojumi	0	0	2	2	2
3.	Pētījumu skaits klimata pārmaiņu jomā un pielāgošanās pasākumu izstrādei	7	6	5	5	5
4.	Sabiedrības informēšanas nolūkos plānoto (veikto) pasākumu skaits	3	2	2	2	2
5.	Siltumnīcefekta gāzu emisijas apjoms (procentos – 1990=100)	< 92%	< 92%	< 92%	< 92%	< 92%

2.8.5. Jaunās politikas iniciatīvas

Nr	Jaunās politikas iniciatīva	Mērķis	Ieviešanas laiks	Papildus nepieciešamie līdzekļi (latos)
1.	Starptautiskās emisiju	Nodrošināt Latvijas	2007	70 000 (sistēmas

	tirdzniecības sistēmas izveide	dalību starptautiskajā emisiju tirdzniecībā	2008 2009	izveidei) 50 000 (uzturēšanai) 30 000 (uzturēšanai) Turpmāk ikgadēji, līdz sistēma kļūst pašfinansējoša.
--	--------------------------------	---	--------------	---

Paskaidrojumi:

1. Starptautiskās emisiju tirdzniecības sistēmas izveide nodrošinās papildu finanšu resursu piesaisti, sākot ar 2008.gadu, un šī finansējuma izmantošanu tādu pasākumu realizācijai, kuru rezultātā būtu panākams tālāks siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums vai CO₂ piesaistes palielinājums, kā arī citu ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un tās Kioto protokola nosacījumu izpildei – pielāgošanās pasākumu izmaksu segšanai, ziņošanas saistību nodrošināšanai, sabiedrības informēšanai un zinātnisko pētījumu atbalstam. Ar sistēmas izveidi un uzturēšanu saistīto uzdevumu izpildei Klimata un atjaunojamo energoresursu departamentā nepieciešamas divas papildus štata vietas.

Prioritāte atbilst Latvijas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņu sadaļai „Klimata pārmaiņas un ozona slāņa aizsardzība” un Nacionālā vides politikas plāna sadaļai „Klimata pārmaiņas”, kā arī netieši citām plāna sadaļām.

2.8.6. Programmas ieviešanas instrumenti un sistēma

Sagaidāms, ka no programmas „Klimats un atjaunojamie energoresursi” finansējamo projektu pieteicēji un realizētāji būs gan komercsabiedrības, gan pašvaldību komersanti. Atbalstāmo projektu prioritātes un līdzekļu sadales kārtība tiks noteikta 2006.gadā, izstrādājot koncepcijas projektā par Latvijas dalību starptautiskajā emisiju tirdzniecībā noteiktos normatīvos aktus.

2.8.7. Programmas finansējums

Indikatīvās izmaksas institucionālās sistēmas izveidei – 70 000 latu 2007.gadā, izmaksas sistēmas uzturēšanai – 50 000 latu 2008.gadā un 30 000 latu 2009.gadā un turpmāk. Papildus šim programma tiks finansēta no dotācijas no valsts budžeta vispārējiem ieņēmumiem, kurus veidos no „emisijas tiesību” pārdošanas starptautiskajā tirgū iegūtie un valsts budžetā ieskaitītie līdzekļi (plānotais līdzekļu apjoms laika periodā no 2008.-2012.gadam ir ap 140 milj. latu).

3. Stratēģijas pielikumi

3.1. Visu programmu īstenošanai nepieciešamo jauno politikas iniciatīvu saraksts prioritārā secībā

- Valsts vides dienesta administratīvās kapacitātes nostiprināšana, lai efektīvi īstenotu vides prasību ieviešanu, nodrošinot visas normatīvajos aktos paredzētās prasības;
- Kompensāciju sistēmas izveidošana zemju īpašniekiem par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās un mikroliegumos;
- Salaspils kodolreaktora likvidēšana;
- Radioaktīvo atkritumu tvertņu un ilgtermiņa glabātavas būvniecības pabeigšana radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons" un ilgtermiņa drošības paaugstināšana radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons";
- Nacionālā ciklotrona un radionuklīdu ražotnes būvniecība Salaspils kodolreaktora teritorijā;
- Vides nacionālās monitoringa programmas ieviešana atbilstoši ES un starptautiskajām prasībām;
- Jaunās darba samaksas sistēmas ieviešana (attiecas uz Vides ministriju un visām tās padotajām institūcijām);
- Zvejas kontroles nodrošināšana starptautiskajos ūdeņos;
- Aprīkojuma iegāde, lai paaugstinātu vides aizsardzības kontroles kapacitāti;
- Regulāra jūras ūdeņu uzraudzība no gaisa, nodrošinot valsts starptautisko saistību izpildi par regulāru piesārņojuma kontroli jūrā;
- Zivsaimniecības un vides informācijas sistēmu un Jūras un iekšējo ūdeņu (JIŪ) pārvaldes diennakts dispečerdienesta darbības nodrošināšana. ES prasību ievērošanas kontrole zvejas kontroles jomā;
- Sabiedrisko inspektoru sistēmas attīstība;
- Vēsturiski piesārņoto teritoriju sanācija;
- Nodrošināt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju uzraudzību un kontroli atbilstoši jauno tiesību aktu prasībām, kā arī nodrošināt Vašingtonas konvencijas prasību realizēšanu;
- Starptautiskās emisiju tirdzniecības sistēmas izveide;
- Rīcības programmas ieviešana par īpaši jutīgo teritoriju kontroles nodrošināšanu;
- Nacionālā ieviešanas plāna par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem pasākumu nodrošināšana;
- Paraugu testēšana, lai nodrošinātu Vides aizsardzības normatīvu un standartu ievērošanas kontroli;
- Ģenētiski modificēto kultūraugu kontrole;
- Vienas pieturas aģentūras izveidošana Valsts Vides dienestā;
- Gaisa aizsardzības pasākumi un to kontrole;
- Vides pārraudzības valsts biroja administratīvās kapacitātes nostiprināšana;
- Latvijas vides, meteoroloģijas un ģeoloģijas aģentūras institucionālā nostiprināšana;
- Dabas aizsardzības pārvaldes nostiprināšana, reģionālo struktūrvienību izveidošana;
- Nodrošināt Rīgas Zooloģiskā dārza attīstību;
- Vides ministrijas Investīciju bloka institucionālās kapacitātes palielināšana: Kvalitātes vadības departamenta, Struktūrfondu koordinācijas departamenta un Kohēzijas fonda departamenta izveide;
- Klimata un atjaunojamo energoresursu departamenta institucionālās kapacitātes palielināšana;

- Mērķdotācija pašvaldībām vides trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai izstrādei;
- Bīstamo atkritumu infrastruktūras objektu apsaimniekošana;
- Ūdenssaimniecības attīstība: Ūdenssaimniecības attīstība pilsētās ar CE>2000 un ūdenssaimniecības attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000;
- Atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, t.sk. sadzīves, bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras izveide;
- Dabas aizsardzības infrastruktūra bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai;
- Ekspertu padomes latvāņu ierobežošanas koordinētas zinātniskās darbības un procesa uzraudzības nodrošināšanai izveidošana;
- Klimata pārmaiņu un gaisa piesārņojuma samazināšana;
- Jaunās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas par apkārtējā gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (2005/0183(COD)) izpildes nodrošināšana;
- Vides risku samazināšana;
- Elektrisko un elektronisko atkritumu apsaimniekošanas sistēmas reģistru izveide un uzturēšana;
- Daudzfunkcionāla kuģa iegāde naftas produktu piesārņojuma gadījumu novēršanai jūrā;
- Institucionāli nostiprināt valsts aģentūru Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra;
- Kompensācijas Baldones pašvaldībai, saistībā ar radioaktīvo atkritumu glabātavu "Radons";
- Avāriju gadījumos radušos un bezsaimnieka atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšana;
- Pētījumi ilgspējīgas attīstības un vides zinātnes jomā (Izmantojot Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļus, ja nepieciešams līdzfinansējot no valsts budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds”;
- Vides aizsardzības departamenta institucionālā nostiprināšana;
- Ieviest Valsts vides dienestā kvalitātes vadības sistēmu;
- Sistēmas izveidošana, kas nodrošina kaitējuma videi novēršanu un atlīdzību;
- Nepieciešamo preventīvo, neatliekamo vai sanācijas pasākumu veikšanas nodrošināšana tiešu kaitējuma draudu vai kaitējuma videi gadījumā, ja nav iespējams konstatēt atbildīgo operatoru (VVD);
- Bīstamo atkritumu apsaimniekošana kaitējuma videi gadījumā, ja nav konstatēts atbildīgais operators;
- Nodrošināt Dabas muzeja kā starptautisko konvenciju zinātniskā un sabiedrības izglītošanas fokālā punkta attīstību;
- Atkritumu, kas radušies veicot ārstnieciskās darbības apsaimniekošanas sistēmas izveide saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2003.– 2012.gadam;
- Naftas produktu saturošo atkritumu reģenerācijas iespēju nodrošināšana;
- Bīstamo atkritumu poligona apsaimniekošana;
- Radiācijas drošības uzraudzības un kontroles uzlabošana likvidējot Salaspils kodolreaktoru, izveidojot videi un iedzīvotājiem draudzīgu radioaktīvo atkritumu glabāšanas sistēmu, uzlabojot iedzīvotāju medicīnisko diagnostisko un medicīnisko aprūpi;
- Sagatavošanās ES jaunās ķīmisko vielu (REACH) regulas ieviešanai;
- Ūdens struktūrdirektīvas prasību izpilde, iegūstot kvalitatīvu un kvantitatīvu meteoroloģisko un hidroloģisko informāciju, izmantojot modernas tehnoloģijas (Baseina apsaimniekošanas informācijas sistēmas izveide);

- Gaisa kvalitātes (arsēna, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisko aromātisko ogļūdeņraža) monitoringa nodrošināšana, stājoties spēkā jaunajai ES gaisa direktīvai;
- Iestāšanās un dalība Eiropas vidējo prognožu centrā;
- NATO un ES prasībām atbilstošas drošības sistēmas izveidošana LVĢMA;
- Komunikācijas departamenta izveide Vides ministrijā;
- Sabiedrības informēšanas kampaņa par sadzīves bīstamajiem atkritumiem, to apsaimniekošanu;
- LVĢMA iestāšanās Eiropas Savienības Ģeoloģisko dienestu asociācijā un dalības maksas;
- Vides informācijas un izglītības centra (vienas pieturas aģentūras) izveidošana VIDM;
- Dabas rezervātu un nacionālo parku zemju reģistrācija;
- Bīstamo atkritumu fizikāli ķīmiskās pārstrādes iespēju nodrošināšana.

3.2. Visu programmu ieviešanai izstrādājamo galveno normatīvo aktu projektu un politikas dokumentu projektu saraksts

Jauna Vides aizsardzības likuma redakcija;
Grozījumi Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likumā;
Grozījumi Ministru kabineta noteikumos „Par gaisa kvalitāti”;
Grozījumi noteikumos, kas izriet no jaunā direktīvas projekta par pazemes ūdeņiem;
Grozījumi noteikumos, kas izriet no jaunā direktīvas projekta par baterijām un akumulatoriem;
Jauni tiesību akti, kas nodrošina jaunā regulas projekta par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu reģistrēšanu, izvērtēšanu, atļauju izsniegšanu un ierobežošanu (REACH) ieviešanu.

Koncepcija par Latvijas dalību starptautiskajā emisiju tirdzniecībā.

Atjaunojamo energoresursu izmantošanas stratēģija.

Biogāzes iegūšanas programma.

Jaunas Ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes.

Vides tehnoloģiju rīcības programma.

Vides investīciju stratēģija.

Vides ministrs	Valsts sekretārs	Juridiska departamenta direktore	Par kontroli atbildīgā persona	Atbildīgā amatpersona	Par politikas plānošanu un koordināciju atbildīgās ministrijas struktūrvienības vadītājs
R.Vējonis	G.Puķītis	A.Stašāne	V.Puriņš	M.Klismets	M.Klismets

12.04.2006. 11:00

34 052

maris.klismets@vidm.gov.lv

7026496